

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXIII • Núm. 1.168 • 1,50 €

7 • febrer • 2002

«La violència és l'últim refugi de l'incompetent»
Isaac Asimov

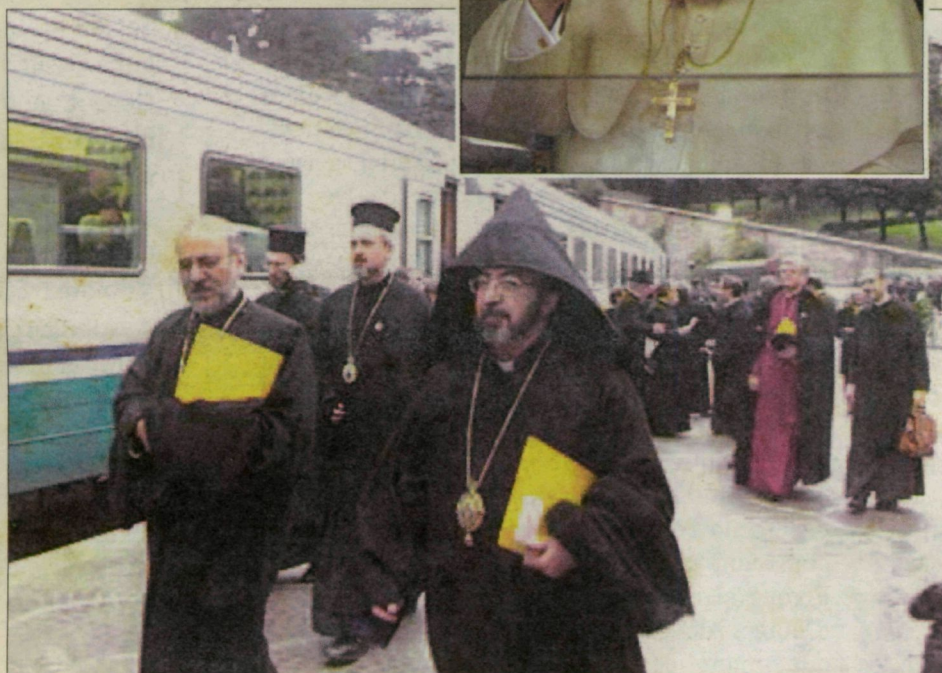
Assís: compromís interreligiós per la pau

Assís va tornar a ser l'escenari escollit per Joan Pau II per pregar per la pau al món. El Papa va convocar les diferents religions per cridar a l'uníson: mai més la violència, la guerra ni el terrorisme. La religió és motor de pau, de reconciliació i de perdó, i això ha quedat molt clar a la Jornada de Pregària Interreligiosa per la Pau celebrada el 24 de gener passat a Assís. Un total de dotze religions i dos-cents representants de les diferents confessions cristianes, jueus, musulmans, hinduistes, budistes, xintoistes i altres van acompanyar el Bisbe de Roma en aquesta jornada de pregària.

El bisbe de Sant Sebastià, Juan M. Uriarte, va ser l'encarregat de representar la Conferència Episcopal Espanyola a la trobada. Mons. Uriarte ha subratllat l'alt valor religiós i social d'aquest esdeveniment que ha reunit en una trobada fraternal diferents representants religiosos d'arreu del món. D'Assís, Mons. Uriarte s'ha portat un «renovat compromís personal i diocesà de defensar tots els que pateixen les conseqüències de la manca de pau i d'exercir un incansable ministeri aglutinador i reconciliador a la nostra societat».

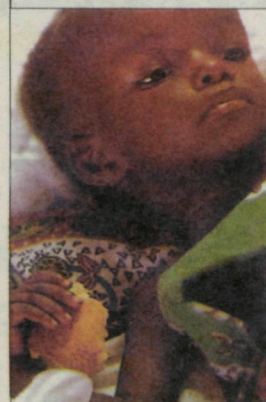
Pàg. 7 i 8

Dotze religions responen a la convocatòria de Joan Pau II

en primer pla

Fam, fins quan?

El 10 de febrer té lloc la campanya de Mans Unides contra la fam. El lema d'enguany és «Si vols la pau, rebutja la violència». Segons dades de la FAO, el 1999 es calcu-

laven uns 815 milions de persones famolenques al món: 777 milions als països en desenvolupament, 27 milions als països en via de transició cap a les economies de mercat i 11 milions als països industrialitzats. En ple segle XXI, encara hi ha persones que moren de fam i les causes que la provoquen no són només les catàstrofes naturals. Més aviat tot al contrari: pobresa, conflictes bèl·lics, corrupció... és possible posar fi a la fam, però hi manca la voluntat política, assenyala Berta Serrano, delegada de Mans Unides de Barcelona.

L'Església recorda que «Déu és qui té fam i ens crida amb els gemecs del famolenc. Com a deixebles del Déu que es revela, supliquem al cristià que escolti la crida del pobre. És, efectivament, una crida d'amor».

Pàg. 2, 3, 4 i 5

Entrevista al bisbe auxiliar del Patriarcat llatí de Jerusalem

«És gairebé impossible esperar que els musulmans cerquin un diàleg amb els jueus, sobretot tenint en compte que en l'islam i en el judaisme no és normal entrar en diàleg amb altres religions.» Amb aquestes contundents paraules Mons. Kamal-Hanna Bathish, bisbe auxiliar del Patriarcat llatí de Jerusalem, fa un repàs a la situació de conflicte, que des de fa més de cinquanta anys fustiga una convivència en pau a Terra Santa, i al bri d'esperança que va portar la visita del Sant Pare en l'any jubilar. Mons. Kamal-Hanna Bathish va participar els dies 28 i 29 de gener en les Jornades de Qüestions Pastorals a la casa d'espiritualitat de Castellclauda de Premià de Dalt.

Pàg. 20-21

Sumari

Pàg. 18 El bisbe de Girona prioritza les vocacions i el jovent

Pàg. 22 Festa patronal de Sant Antoni a Ciutadella

Pàg. 23 Balanç de la Setmana per la Unitat dels Cristians

Pàg. 24 Vic: la Pastoral Penitenciària mostra la relació drogues i presó

Pàg. 30 Impuls a les arrels religioses de santa Eulàlia

Primer diaca permanent de Tortosa

Un fet històric va succeir el diumenge 27 de gener a la catedral de Tortosa. Mons. Xavier Salinas ordenava, davant d'una assemblea que assaboria la novetat, la primera ordenació d'un diaca permanent. Es tracta de Llorenç Callau, casat i pare de família i col·laborador a la Delegació diocesana d'Economia. Molts fidels no coneixien la riquesa del ritual de l'ordenació de diaca permanent i en feren comentaris elogiosos. Significativament, la primera lectura la va llegir Jesús Cid Xutglà, que s'està preparant i serà ordenat diaca permanent a la tardor. «Avui és un dia de joia per a la nostra diòcesi. L'Església, durant els primers set segles, comptava amb el ministeri diaconal. El Concili Vaticà II l'ha reinstaurat i esperem que serà el primer d'un grup nombrós procedent de tota la diòcesi», va manifestar durant la seva homilia el bisbe Xavier Salinas.

Pàg. 17

L'ordenació es va viure com un moment històric.

Editorial

Projectes concrets contra la fam

L'organització no governamental Mans Unides, vinculada a l'Església catòlica convoca cada mes de febrer la campanya contra la fam en el món. Es tracta d'un esforç per conscienciar les persones perquè col·laborin econòmicament amb els països on hi ha fam o dificultats importants per sortir del subdesenvolupament. La campanya es dirigeix als creients a través de les parròquies i entitats catòliques però també a totes les persones de bona voluntat que vulguin col·laborar.

El sistema d'aquesta col·lecta és diferent del d'altres campanyes que se celebren en les nostres esglésies, ja que en altres casos es recull per a Càritas, el Domund, el Seminari... i són aquestes entitats les que un cop recollits els ingressos decideixen distribuir-los segons les necessitats que han de cobrir. En el cas de Mans Unides s'està col·laborant directament amb projectes concrets, és a dir el feligrès d'una parròquia determinada sap exactament a quin projecte aniran destinats els seus diners, i què és el que es farà amb la suma de la seva aportació i la dels altres membres de la seva comunitat cristiana.

Gràcies a aquest sistema es poden finançar molts projectes que cada any Mans Unides selecciona d'entre els que rep de sacerdots, missioners i religiosos de tots els països del Tercer Món. N'hi ha de molts tipus: escoles, hospitals, inversions agrícoles o ramaderes, pous o canalitzacions d'aigua... En el fons tots tenen un denominador comú: impulsant aquests projectes s'està aconseguint fer sortir molts col·lectius humans d'una situació extrema que degenera freqüentment en fam i en mortalitat.

I és que, encara que alguns equivocadament poguessin pensar en llegir allò de «campanya contra la fam» que l'objectiu d'aquesta organització és comprar aliments perquè molta gent no mori d'inanició, és ben cert que aquest plantejament seria un error tàctic impressionant, no es tracta de donar menjar per aturar momentàniament la fam,

sinó posar els fonaments perquè ni en el present ni en el futur s'hagi de patir per aquesta causa. Així per exemple la solució per a una població que no pot beure aigua perquè està contaminada, no és enviar centenars de litres d'aigua embotellada des de les nostres terres sinó patrocinar la construcció d'un pou d'on pugui sortir aigua potable per a aquesta generació i per a les següents.

Per als cristians participar en aquesta campanya és més que un simple donatiu per tenir tranquil·la la consciència, és participar de l'esperit evangèlic i de les benaurances on trobem: «Benaurats els que tenen fam i set perquè seran saciats». (Mt 5,6). Ja sabem que al Regne de Déu els famolencs i assedegats seran els importants per al Senyor, però aquí a la terra encara que no ho siguin per a gairebé ningú, ho han de ser per als que ens diem seguidors de Crist a qui servim en els més pobres: «Perquè vaig tenir fam i em van donar de menjar...» (Mt 5,35).

Col·laborant amb Mans Unides i amb tantes altres entitats de l'Església compromeses amb el Tercer Món no tan sols estem fent una obra de generositat i misericòrdia cristiana, sinó que estem construint ja aquí a la terra el Regne de Déu. Perquè el nostre món està ple de desigualtats, d'homes i dones que viuen en l'opulència i d'altres que es moren de fam, d'uns que tenen tants milions de dòlars o d'euros i d'altres que no tenen una trista moneda.

Aquest món no s'assembla gens al que desitjaria Déu el seu Creador, per això cada vegada que fem un gest per trencar les actuals estructures injustes, comencem a construir un món nou, més semblant al que va predicar el Senyor Jesús. Sens dubte que aquesta campanya contra la fam és un pas important en la utopia del Regne, ja que milers de persones sortiran de la fam i del subdesenvolupament i s'incorporaran a unes condicions de vida més dignes, les pròpies de la seva condició humana i de fills de Déu.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 75,02 € (12.480 ptes.)

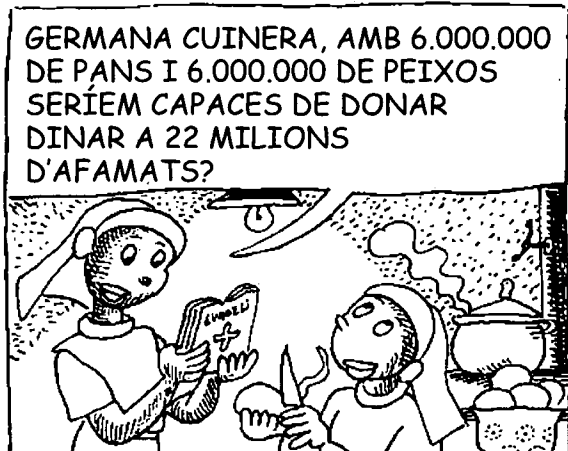
Resta d'Europa: 137,92 € (22.950 ptes.)

Amèrica i Àfrica: 169,49 € (28.200 ptes.)

Àsia i Oceania: 235,01 € (39.100 ptes.)

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

El clam dels qui passen fam

■ La fam afecta més de 800 milions de persones

La Declaració Universal dels Drets Humans (1948) reconeix, entre els seus principis, el dret a l'alimentació. La fam és causa i efecte de la pobresa extrema, i davant d'aquesta realitat, tots ens hem de sentir interpel·lats. Així ho considera el Pontifici Consell Cor Unum en el document *La fam al món. Un repte per a tothom: el desenvolupament solidari*.

Ja el Concili Vaticà II afirmava: «Havent-hi com hi ha tants oprimits actualment per la fam al món, el sacre Concili insta tothom, particulars i autoritats, que recordin aquella frase dels Pares: "Alimenta el qui mor de fam, perquè, si no l'alimentes, el mates"» (*Gaudium et spes*, 69).

La fam, als nostres dies, és un escàndol. Ara més que mai les nostres societats tenen la possibilitat d'afrontar aquest problema. Per això cal analitzar les causes que provoquen la fam que ens mostren les imatges de televisió i a les quals, malauradament, sembla que en hem avesat. La gent no mor de gana només per factors climàtics o cataclismes. La pobresa, els conflictes bèl·lics, el deute extern, les infraestructures deficitàries, la inversió limitada en agricultura, la corrupció, etc., són raons que expliquen aquesta terrible situació.

Les víctimes de la malnutrició i de la fam són les persones més fràgils: infants, ancians, dones embarassades, malalts... però també altres grups com són els refugiats, persones que s'han vist obligades a desplaçar-se de casa seva víctimes d'esdeveniments polítics i violents. No s'ha d'oblidar, tampoc, que «la privació d'aliments s'ha emprat, al llarg de la història, com a arma política o militar», assenyala el Pontifici Consell Cor Unum. Un exemple d'aquesta actuació és l'embarbament per motius polítics contra l'Iraq.

El nostre planeta té capacitat per alimentar tots els seus habitants, això no

obstant, cada dia moren persones perquè no tenen res per menjar. «Déu ha destinat la terra i tot el que conté a l'ús de tots els pobles, de manera que els béns creats, en una forma equitativa, han d'arribar a tothom sota el guiatge de la justícia i l'acompanyament de la caritat», llegim a *Gaudium et spes* (69).

En la lluita contra la fam, recorda el Pontifici Consell Cor Unum, el paper de la dona és primordial, un paper que encara no és prou reconegut: «És convenient subratllar la funció essencial de les dones per

Medalla de la FAO per al Papa

El 16 d'octubre del 1998 Joan Pau II va rebre la medalla Agrícola encunyada en honor seu per la Organització per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO), en reconeixement dels esforços constants del Papa per combatre la fam i la malnutrició, i per la seva preocupació demostrada per la situació de la població pobre i per la pau al món. Al l'anvers de la medalla apareix un retrat del Pontífex, mentre que al revers figuren les paraules de Joan Pau II: «Pa quotidià: condició per a la pau mundial», i hi estan representats un peix i una espiga, dues de les fonts d'aliments més importants.

a la supervivència de poblacions senceres. (...) La malnutrició les afecta de manera especial: són les primeres que es veuen perjudicades perquè el fenomen repercuteix en els seus embarassos i compromet l'esdevenidor sanitari i escolar dels seus fills.» Per això és molt necessari promoure la condició social de les dones tot donant-los l'oportunitat d'accedir a les cures de la salut, a la formació i als crèdits. «Així podran mostrar les seves veritables capacitats en l'augment de la producció, en l'obra de desenvolupament i en l'evolució econòmica i política dels seus països.»

Pau VI, en l'encíclica *Populorum progressio*, indicava que «el deure de solidaritat, que està vigent entre les persones, val també per als pobles. (...) Allò superflu dels països rics ha de servir als països pobres» (48-49). I Joan Pau II destaca que «Déu ha donat la terra a tot el gènere humà perquè ella en sostingui tots els habitants, sense excloure ni privilegiar ningú».

L'Església ha donat uns principis, en el seu ensenyament social, que serveixen de guia en la lluita contra la fam: la recerca d'una eficiència més gran en la gestió dels béns terrenals; una aplicació més gran de la justícia social, exigida per la destinació universal dels béns; una aplicació competent i permanent de la subsidiarietat que eviti la temptació d'aconseguir el poder, i l'exercici de la solidaritat a tots els àmbits que impedeixi que els més afavorits aca-

L'agricultura necessita més inversions.

parin els mitjans econòmics. Per crear una societat més justa i igualitària, l'Església recorda als cristians el deure d'ajudar el més feble i d'escoltar la veu del pobre.

El document del Pontifici Consell Cor Unum posa en relleu que «Déu ens interpel·la a través del famolenc: "...Aparteu-vos de mi, maleïts: aneu al foc etern, preparat per al diable i els seus àngels. Perquè tenia fam, i no em donàreu menjar" (Mt 25,41). Aquestes paraules ens fan comprendre la gravetat profunda que la no-satisfacció de les necessitats bàsiques de l'home té davant dels ulls del Creador; abandonar el qui és imatge de Déu equivaldria a abandonar el Senyor mateix. Déu és el qui té fam i ens crida amb els gemecs del famolenc. Com a deixebles del Déu que es revela, supliquem al cristià que escolti la crida del pobre: És, efectivament, una crida d'amor.» En aquest sentit, aquesta crida exigeix una resposta concreta segons l'estat de vida de cadascú i la posició que ocupa al món i a la pròpia comunitat. Una resposta que no té excusa ni demora. (R.M.J.)

Cimera Mundial sobre l'Alimentació

Del 13 al 17 de novembre del 1996 va tenir lloc un seguit de reunions al nivell més alt amb representants de 185 països i de la Comunitat Europea. Aquesta cimera va aplegar uns 10.000 participants i va implicar un fòrum de debat sobre l'eradicació de la fam. Aquesta trobada es va convocar com a resposta a la desnutrició generalitzada i a la preocupació per la capacitat de l'agricultura de cobrir les necessitats futures alimentàries.

L'objectiu d'aquesta cimera va ser renovar el compromís mundial d'eliminar la fam i la malnutrició, i garantir la seguretat alimentària sostenible per a tota la població mundial. En aquesta reunió també es va assumir el compromís de reduir a la meitat el nombre de persones famolenques als països en desenvolupament. La data límit que es va fixar va ser l'any 2015.

Segons dades de la FAO, el 1999 es calculaven uns 815

En la lluita contra la fam el paper de la dona és fonamental.

milions de persones que passen gana al món: 777 milions als països en desenvolupament, 27 milions als països en vies de transició a les economies de mercat i 11 milions als països industrialitzats. Aconseguir el compromís marcat

en la Cimera Mundial de l'Alimentació sembla una empresa massa difícil. Als anys noranta el nombre de persones que passen gana s'ha reduït a un ritme de sis milions cada any (xifra molt per sota de l'índex de 22 milions necessaris per aconseguir l'objectiu), cosa que significa que caldrien 60 anys per reduir a 400 milions el nombre de persones famolenques arreu del món.

La FAO celebrarà del 10 al 13 de juny del 2002 una nova cimera mundial per analitzar quin camí s'ha recorregut per eliminar la fam des del 1996. La trobada s'hauria d'haver celebrat el mes de novembre passat, però es va suspendre després dels atacs de l'11 de setembre. «El propòsit d'aquest esdeveniment és infondre una nova força a les activitats mundials en favor de les persones que passen gana —ha dit el Dr. Jacques Diouf, director general de la FAO—, cal incrementar la decisió política i els recursos financers per lluitar contra la fam. La comunitat internacional ha reiterat la seva dedicació a eradicar la pobresa. Eliminar la fam és un primer pas decisiu.» (R.M.J.)

Aliments per a tothom

■ Al Quart Món també hi ha persones que passen gana

Quan parlem de fam al món de seguida ens vénen al cap imatges de la fam terrible que assota els països del Tercer Món. No obstant això, no ens adonem que a la nostra societat també hi ha persones que passen gana. És aquest Quart Món que

tenim tan a prop i que moltes vegades passa desapercebut. Aquí ningú no es mor de gana, com al Sud. Però, sí que és cert que moltes persones no tenen la possibilitat de menjar ni tan sols un plat calent al dia.

El Banc dels Aliments és una entitat que té quatre principis bàsics: lluitar contra el malbaratament, respondre a la fam de la nostra societat opulenta, la primàcia de la gratuïtat i la garantia d'una distribució justa. L'any 2000-2001 el Banc dels Aliments de Barcelona, el primer que es va crear a l'Estat espanyol, va repartir més de dos milions de quilos d'aliments entre 250 entitats, la qual cosa representa que unes 50.000 persones de Barcelona i la rodalia passen gana.

«La nostra lluita contra la fam és sobretot una lluita contra el malbaratament alimentari. Hi ha una frase de la mare Teresa de Calcuta que defineix molt bé la nostra orientació: "El que m'escandalitza no és que hi hagi rics i pobres, sinó el malbaratament"», explica Montserrat Gispert, directora del Banc dels Aliments de Barcelona. Aquest malbaratament es produeix especialment en la indústria alimentària, on hi ha grans estocs de productes perfectament consumibles que, per raons comercials, no són absorbits pel mercat i s'han de destruir. Montserrat Gispert apunta algunes d'aquestes raons: «El final de campanyes comercials i de promoció, productes que s'han quedat fora de temporada (aliments nadalencs o mones de Pasqua), etiquetes que han sortit defectuoses, envasos que s'han abonyegat una mica, excedents de mercat...».

El Banc també rep aliments procedents de particulars i del fons d'excedents alimentaris de la Unió Europea.

Distribució justa

Gispert subratlla que «al carrer hi ha la idea que als pobres els donem tot el que no

Un plat calent al dia

Des de la seva creació el 1985, l'associació Units lluita per una justícia més gran per atendre de seguida aquelles persones que en la nostra societat no tenen la possibilitat de fer un àpat calent al dia. Units sorgeix amb la intenció de donar una resposta ràpida a les necessitats alimentàries d'aquelles persones que no poden esperar el temps normal dels tràmits burocràtics. Els seus beneficiaris són persones de l'àmbit de la marginació, que intenten incorporar-se a la societat o que tenen unes pensions molt minses. Aquestes persones tenen un nivell econòmic molt baix i sovint no s'atreveixen a confessar que estan mal alimentades i que amb prou feines arriben a un mínim. El seu lema és «Cap persona sense un plat calent al dia». Quan va començar repartia 100 vals per dinar al mes. Actualment, en reparteix 2.500.

volem. La idea no és aquesta, sinó que es tracta de donar-los el que destruïm per destruir, obligats per la societat de consum en la qual estem immersos. Es tracta d'aprofitar aquests productes alimentaris per a gent que els necessita». La directora del Banc dels Aliments reconeix que no és el mateix la fam al Tercer Món que al

Quart: «Aquí no hi ha gent que es mor de gana, però sí que hi ha persones que no poden menjar un plat calent al dia més altres àpats complementaris. Hi ha gent que no té aquest mínim.» I afegeix: «Ja no parlo de casos d'exclusió social que depenen de menjadors públics. Penso en persones grans, nens petits... que no tenen la possibilitat de trobar aliments per si mateixos. Són casos molt propers a nosaltres».

Hi ha moltes maneres de col·laborar amb el Banc, com per exemple la conducció de furgonetes.

tres: hi ha vidus o vídues, jubilats, amb pensions molt baixes als quals amb prou feines els arriben per pagar les despeses de viure sota un sostre. L'alimentació és l'última cosa a què dediquen els diners. Són persones amb molt risc de passar gana.»

Des del Banc dels Aliments es destaca que a les nostres ciutats podem fer molta feina per lluitar contra la fam, encara que no siguin situacions tan extremes com al Tercer Món. Es pot col·laborar amb el Banc no tan sols amb l'entrega dels aliments: «Tenim dues empreses de transport, Spain Tir i Azkar, S.A. que ens deixen gratuïtament vehicles; taxistes solidaris s'ofereixen per conduir les furgonetes; els voluntaris ens ajuden a emmagatzemar i classificar el material que rebem.»

L'entitat porta a terme el repartiment d'una manera molt concreta perquè «es fa persona a persona», comenta Montserrat Gispert, «cadascuna de les entitats rep els aliments exactes per al nombre de beneficiaris que té. Hi ha un control molt estricte per garantir una distribució jus-

ta i equilibrada dels aliments». Els aliments que es lliuren no són només de primera necessitat, també n'hi ha de secundaris (aquells que no són tan bàsics però sí necessaris) i terciaris perquè «volem que, a més de complementar la dieta de les persones, aquests aliments els facin la vida una mica més agradable».

Control de qualitat

El Banc disposa d'un departament de qualitat que comprova que els aliments compleixin els requisits per poder ser repartits. A més, el laboratori CEINAL presta els seus serveis de control i assessorament pel que fa a la idoneïtat del producte per ser consumit.

Montserrat Gispert deixa ben clar que el Banc no reparteix aliments caducats: «Una cosa és la caducitat i l'altra, el consum preferent. La gent acostuma a confondre aquests dos conceptes. El consum preferent no té res a veure amb la caduci-

tat. És una normativa per regular la fabricació de productes perquè, per exemple, no es pot estar movent un aliment al mercat durant 50 anys, cal retirar-lo. El consum preferent té una vida molt llarga, però sempre intentem donar productes amb un temps de consum prolongat. Són productes que ja han estat retirats de les botigues no per caducats, sinó perquè s'acosta la data de consum preferent.»

Des del Banc dels Aliments es treballa també en la línia de sensibilització de la societat. Això es fa mitjançant les campanyes anomenades «Operació quilo». En aquesta campanya, el Banc es trasllada a una superfície comercial on s'informa als clients de la possibilitat de col·laborar mitjançant la donació d'un quilo d'aliments. «Costa ben poc ajudar qui tenim al costat. A més de sensibilitzar és una manera d'aconseguir aliments dels quals hi ha una manca crònica. La gent respon al primer impuls», afirma Montserrat Gispert.

Lluitar contra el malbaratament és una urgència, per això, el Banc dels Aliments assegura que «no ens aturarem fins que aquests aliments siguin aprofitats per aquells que pateixen gana, per fer realitat el principi que "qualsevol ésser humà té dret a una alimentació suficient i saludable"». (R.M.J.)

La gent respon positivament a l'«Operació quilo».

Berta Serrano és delegada de Mans Unides a Barcelona

—El lema d'enguany és «Si vols la pau, rebutja la violència».

—Cada any, el segon diumenge de febrer comencem una campanya de sensibilització. L'any passat vam començar un trienni dedicat a la construcció de la pau. Al món hi ha moltes injustícies que són el caldo de cultiu per a conflictes i guerres. Enguany ens referim directament als conflictes i guerres que hi ha arreu del món. L'any vinent parlarem de desenvolupament.

—Quin n'és l'objectiu?

—El nostre objectiu és denunciar, donar informació, sensibilitzar... perquè darrere dels conflictes, de la fam, de la misèria... moltes vegades s'hi amaguen les grans potències del Nord que volen controlar els països del Sud, volen moure un comerç d'armes...

—Com s'estructura la campanya?

—La campanya comença el 10 de febrer i a totes les esglésies es farà una col·lecta especial per a Mans Unides. Prèviament, el dia 8 se celebra el Dia del Dejuni voluntari. A moltes delegacions de Mans Unides, parròquies i col·legis s'organitza el Sopar de la Fam. Consisteix a menjar, per exemple, només una mica de pa amb oli i es lliura un import com si s'hagués anat a sopar en un restaurant. Normalment hi assisteix molta gent. És un símbol que t'ajuda a comprendre com pateix la gent que passa gana, et fa pensar, es parla d'un projecte a finançar... Per presentar la campanya comptem amb dos testimonis que crec que són molt interessants: José María Márquez Gil i Jorge Eduardo Serrano.

—Quina feina fan?

—Mans Unides finança uns 900 o 1.000 projectes de desenvolupament l'any al Sud. És important comptar amb persones que ens expliquin de primera mà què hi passa. Et «recarreguen» les piles. José María Márquez Gil era un executiu en un banc holandès, va deixar la vida còmoda i va marxar a treballar amb la mare Teresa de Calcuta a l'Índia, després va ser a Malawi, on va crear, amb l'ajuda de Mans Unides, el Centre de Nutrició i Rehabilitació Infantil ALINAFE. Ara se n'anirà al Sudan; Jorge Eduardo Serrano és el responsable del Servei Jesuïta a Refugiats de Colòmbia. Va crear la campanya «Tots som germans», que entre el 1984 i el 1990 va desenvolupar les anomenades olles comunitàries per alimentar més de 1.500 famílies sense feina. Va haver de sortir de Colòmbia perquè va ser amenaçat pels paramilitars. Hi va tornar el 1992 i va crear el programa «Dones i mares obrint camins». També va ser a l'Amazones i ara treballa de nou a Colòmbia, amb els refugiats.

—Hi ha novetats per a la campanya d'enguany?

—Bé, enguany comptem amb persones públiques que desinteressadament han cedit la seva popularitat, la seva professionalitat i el seu carisma per transmetre uns missatges: Andreu Buenafuente, Toni Soler, Joel Joan, Jordi Sánchez, Amparo Moreno, Jordi Hurtado, Marina Rossell, Josep M. Espinàs, Lluís Permanyer, Federico Mayor Zaragoza, Joan Corbella i Joan Manuel Serrat.

El 10 de febrer se celebra arreu d'Espanya la campanya contra la fam de Mans Unides. El lema d'enguany és «Si vols la pau, rebutja la violència». Mans Unides lluita contra la fam, la mala nutrició, la misèria, la malaltia, el subdesenvolupament i la manca d'instrucció, i contra les seves causes. Per això, aquesta ONG treballa activament en la promoció dels països del Sud i en la sensibilització al Nord sobre aquesta realitat.

«Manca la voluntat política de posar fi a la fam»

Berta Serrano.

Veus per a la solidaritat

Actors, periodistes i altres personatges populars participen en la campanya de Mans Unides «Si vols la pau, rebutja la violència»:

- «Amb els diners que el món destina a la despesa militar, n'hi hauria prou per alimentar i curar tots els nens que passen fam» (Lluís Permanyer).
- «Petroli, gas, aigua, droga, diamants... La majoria de les guerres tenen l'objectiu de controlar els jaciments de primeres matèries als països del Sud» (Toni Soler).
- «La guerra d'Afganistan ha permès als Estats Units crear bases militars a Àsia Central, regió que guarda una cinquena part de les reserves mundials de petroli» (Andreu Buenafuente).
- «A Sierra Leone els nens són segrestats, entrenats militarment i amb 8 o 9 anys han de lluitar, drogats, en primera línia de combat. Les nenes són usades a més a més com a esclaves sexuals» (Joel Joan i Jordi Sánchez).
- «A les guerres africanes veiem negres que es maten, que es massacren, però ho estan fent amb armes i diners blancs» (Amparo Moreno).
- «Quan acaba una guerra no acaben els morts i ferits. Les mines antipersona són enemics que queden enterrats i no dormen mai. Hi ha 100 milions de mines terrestres a 68 països» (Jordi Hurtado).
- «En les guerres d'abans morien soldats. En els conflictes actuals, el 90% de les víctimes són dones i nens» (Marina Rossell).
- «"Pau" i "pacte" són dues paraules que tenen el mateix origen. I la pau només serà possible amb un gran pacte de totes les consciències» (Josep M. Espinàs).

Per a més informació: tel. 934 877 878, a/e: bcn2_munidas@seker.es

—Ja fa 42 anys que Mans Unides lluita contra la fam. Com ha evolucionat la seva feina?

—Al principi es va començar lluitant específicament contra la fam. Actualment lluitem contra la fam, contra les injustícies... tant de bo ens poguéssim dedicar a altres coses!, però cada cop hi ha més feina, les diferències entre el Nord i el Sud són cada cop més abismals.

—On cal cercar les causes de la fam?

—Hi ha un concepte de violència estructural, que no es veu i que tothom té assumit i considera com a normal, però que realment causa la fam, les guerres... la violència estructural comprèn coses tan quotidianes com el deute extern, que afecta milions de persones; el comerç d'armes, que provoca que molts països no puguin desenvolupar l'educació, la sanitat, l'agricultura; els desplaçats, que actualment són uns cinquanta milions de persones.

—Com és possible que en ple segle XXI hi hagi gent que mor de gana?

—La realitat és que cada cop hi ha més fam. És terrible aquesta situació quan hi ha els recursos més que suficients per posar fi a la fam, però per a això cal dur a terme un seguit de polítiques. És a les nostres mans posar fi a la fam, però manca la voluntat política dels governs.

—L'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació es va marcar l'any 2015 com a data per reduir a la meitat el nombre de persones famolenques arreu del món. És possible?

—Malauradament sembla que no s'està avançant gaire en aquesta direcció. La fam es pot evitar perquè no es deu només a catàstrofes naturals o a males collites. El 90% de les víctimes en una guerra són dones i infants, els camps no es cultiven, es perden les collites... amb les mines antipersona les terres queden inutilitzades, no s'hi pot sembrar res i això genera una fam tremenda.

—Calen més campanyes de sensibilització?

—Sempre són necessàries. Per exemple, quan vam començar la campanya per posar fi al deute extern, que ofega molts països, moltes persones no entenien perquè la feiem fins que no vam donar a conèixer el que implicava per al país endeutat. Entre tots vam aconseguir fer força i que a uns països els fos perdonat el deute. El mateix va passar amb la campanya de mines antipersona, que allarguen els conflictes, o els nens soldats, que són obligats a matar. El nostre gran repte és el de la pau en una societat on la cultura de la violència està institucionalitzada i promocionada. La societat civil ha de construir la cultura de la pau. Tots podem treballar contra la fam, contra les injustícies... l'opinió pública ha de pressionar els governs. No podem ser aliens al que passa al Sud perquè els països del Nord tenim una gran responsabilitat en els seus problemes. No és problema «seu». Entre tots hem de donar a conèixer el que passa i veure què hi ha darrere d'una guerra, d'una situació de fam, de pobresa...

Reportatge:

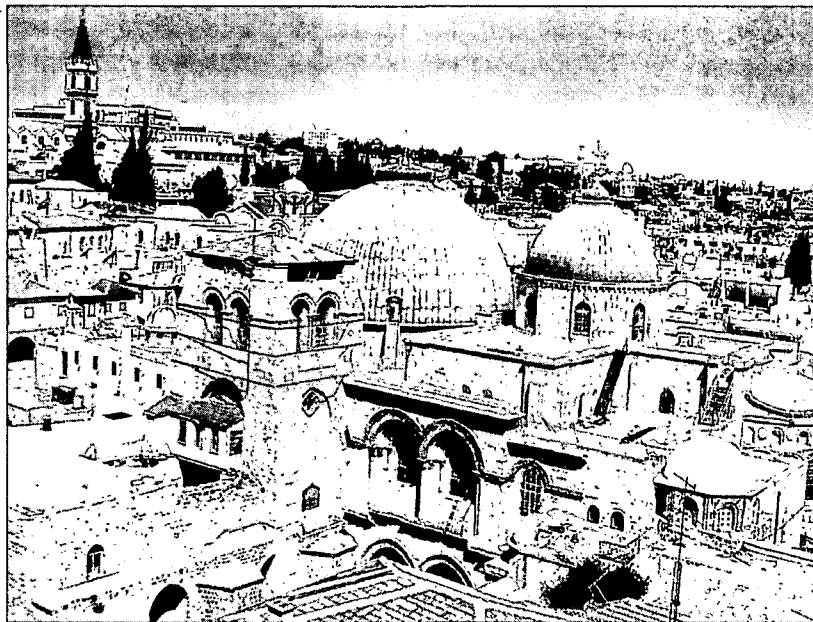
Rosa María Jané Chueca

AVÍS IMPORTANT

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

«*Pelegrins de la Paraula*» al país de Jesús

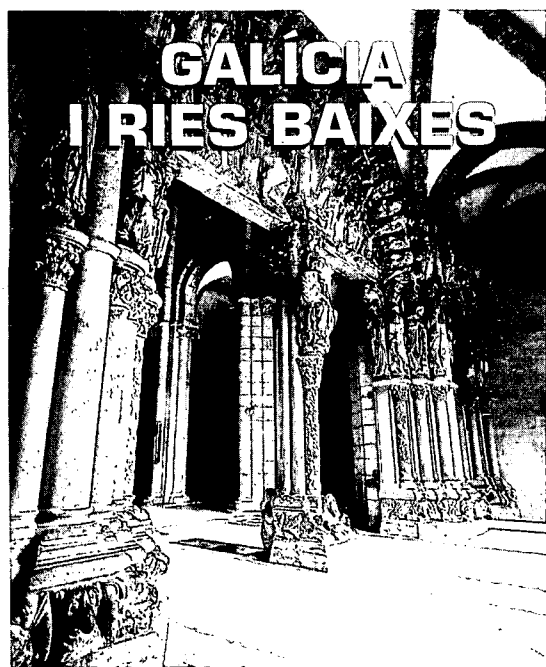
- ☐ Sempre estan en els nostres programes.
- ☐ Tant bon punt s'hi pugui anar, els reprendrem.
- ☐ Ens és molt útil tenir una llista de persones que esperin poder-hi anar.
- ☐ No dubteu a inscriure-us sense cap compromís per part vostra.

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

GALÍCIA I RIES BAIXES

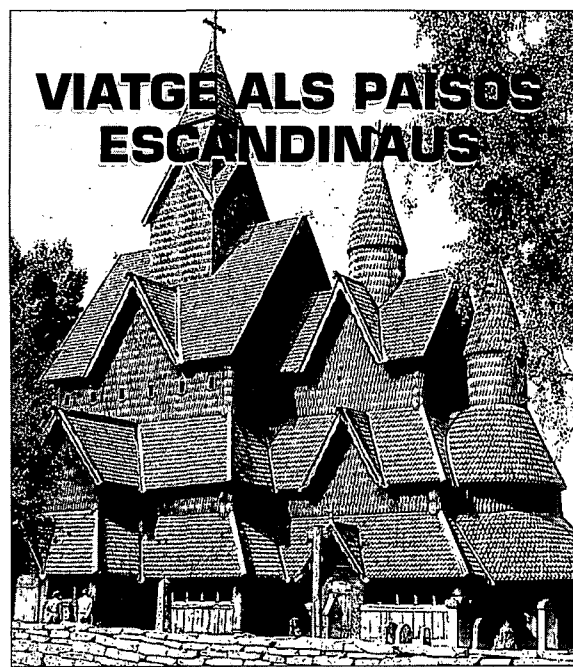
Del 3 al
10 d'abril

La terra i els seus
homes: tradicions
i costums.

De l'1 al 15
de juliol

- ☐ **Noruega**
- ☐ **Cap Nord**
- ☐ **Lapònia**
- ☐ **Finlàndia**
- ☐ **Suècia**

Impactes
escandinaus:
capitals / fiords /
sol de mitjanit / la
meravellosa
naturalesa àrtica
amb la cultura
lapona.

VIATGE ALS PAÏSOS ESCANDINAVS

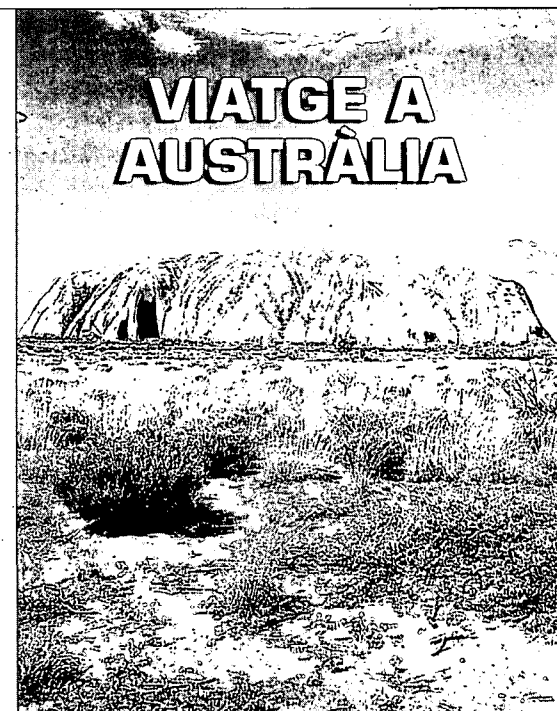
DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

Del 19 al 26 d'agost

VIATGE A SARDENYA/ALGUER

Antigues terres indòmites enmig de la mar blava.

VIATGE A AUSTRÀLIA

Del 18 de
novembre
al 4 de
desembre

Les comunitats
humanes de
l'altre extrem del
planeta: els
nostres
antípodes i el
seu medi

Itàlia

església en el món

Dotze religions s'uneixen a Assís amb el Papa contra la guerra

■ Acorden un compromís interreligiós comú per a la pau

ASSÍS.— Mai més violència, guerra ni terrorisme. El clam de les religions unides per la pau el 24 de gener a Assís és clar: en nom de Déu les religions han de dur a la terra pau, justícia i perdó. Un total de dotze religions i dos-cents representants de les diferents con-

fessions cristianes, jueus, musulmans, hinduistes, budistes, xintoistes i altres van participar en la Jornada de Pregària per la Pau al món. El compromís ha estat unànime: cada religió vetllarà per tal de ser llavor de pau en el seu entorn.

Si la violència arriba amb atacs aeris, la pau marxa sobre rails. En la trobada interreligiosa d'Assís, concebuda com a pelegrinatge, el Papa va convidar els líders religiosos de les grans religions mundials a viatjar amb un tren que directament des de la Ciutat del Vaticà els va conduir fins a Assís. Un tren d'esperança que, carregat amb els representants de les religions, es va acostar a la ciutat de santa Clara i sant Francesc per implorar la pau conjuntament.

La jornada de pregària ha estat una reacció de les grans religions després de l'11 de setembre, decidides a deixar clar que s'ha d'evitar la instrumentalització religiosa per justificar la violència i la guerra. S'ha condemnat el terrorisme i tota forma d'agressió armada i s'ha volgut testimoniar conjuntament el compromís per la justícia, paraula clau de tota la jornada.

Jueus i musulmans units per la pau

La jornada d'Assís, més enllà de les necessàries mesures de seguretat i formalitats protocol·làries, va ser sobria. L'escenari de les intervencions estava decorat només amb l'olivera, símbol mil·lenari de la pau. La plaça de la basílica inferior estava coberta amb bastides metàl·liques i una carpa transparent que evocava una tenda al desert. Els colors de la diferència, però, no ocultaven absències rellevants, com la del Dalai Lama o alguns dels líders jueus i musulmans més significatius. Tampoc no hi va assistir l'arquebisbe de Canterbury, que va enviar un testimoni llegit pel bisbe Richard Garrard. La presència de sa santedat Bartholomeus I, patriarca de Constantinoble, així com de representants del patriarcat de Moscou, van ser valorades com a molt positives. De fet, Bartholomeus I va tenir un paper destacat en la jornada, i se li va assignar tant una lectura per la pau a l'inici com un compromís final. L'Església grega, però, no va enviar cap representant argumentant que si bé la jerarquia està a favor d'aquest tipus de trobades, els fidels no ho acaben d'encaixar i cal esperar.

Per part dels moviments catòlics hi havia Chiara Lubich, fundadora dels focolars, i Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant Egidi. També es va convidar el fundador dels neocatecumenals, Kiko Argüello i altres representants del món catòlic com sor Nirmala, la successora de la mare

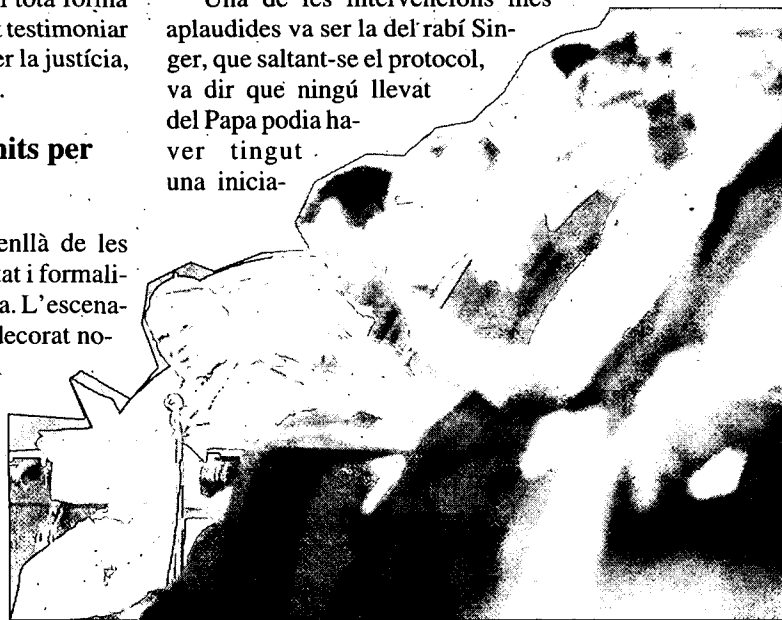
Teresa de Calcuta, i vint-i-cinc cardenals, vuitanta bisbes i milers de fidels.

Karol Wojtyła va ser aplaudit en nombroses ocasions, sobretot quan va dir que «les tenebres no es dissipin amb les armes sinó encenent focus de llum». La jornada d'Assís va tenir quatre grans moments diferenciats: l'acollida i salutació, la pregària per grups en llocs diferents de la basílica per evitar tot tipus de sincretisme religiós, el dinar fraterno i un darrer moment de compromís per a la pau i comiat, amb abraçada fraternal. Cadascun dels líders religiosos va rebre un llantí d'oli de part d'un fratre franciscà i el va encendre com a símbol del compromís per la pau.

Una de les intervencions més aplaudides va ser la del rabí Singer, que saltant-se el protocol, va dir que ningú llevat del Papa podia haver tingut una inicia-

tiva com la d'Assís i el va felicitar públicament. Singer es va preguntar si «la terra i les ciutats són més importants que les vides humanes». El rabí Singer va reconèixer que mentre els líders religiosos mundials sempre han parlat de pau, a la pràctica les religions han servit per fomentar milers de guerres. Singer va admetre que en la seva tradició hi ha el concepte de *lo'tehayyun kol neshamah*, de «guerra contra grups específics» i va explicar que a la Bíblia es troba la base religiosa de les accions dels jueus. Amb tot, va especificar que «combatre militarment no està al cor del judaisme» i va dir que els jueus estan compromesos amb una ideologia, una religió i una filosofia centrada sobre el concepte de la pau.

Per part musulmana, el testimoni del xeic Al-Azhar Mohammed Tantawi —llegit per Ali Elsamman—, va baixar al concret i va donar gràcies a l'Estat Vaticà pel seu lloable sosteniment al poble palestí. Elsamman va acabar el seu parlament dient que «Al Azhar i els seus ulemes s'adhereixen amb convicció a la crida a la pau amb un lligam immediat i inseparable amb la justícia». El també musulmà Abdel Salam Abushukhaidem va expressar la voluntat del món islàmic de «dialogar amb sinceritat i paciència» i va instar a reconèixer que la troba-

Els líders religiosos volen donar un missatge de pau.

Les religions, motor de pau

La jornada d'Assís ha estat un «gest positiu» però cal no oblidar els absents, els que no han pogut participar-hi entre les religions mundials. Així ho diu el P. Bernardo Cervellera, del Pontifici Institut Missions Estrangeres, a l'editorial del darrer número de l'agència de la Congregació per a l'Evangelitització dels Pobles. Segons el P. Cervellera, la catequesi del Papa sobre les religions com a instrument de pau i d'amor ha donat el seu fruit: «S'ha evitat una guerra religiosa mundial entre cristians i musulmans, que tots temien. Hi ha hagut episodis (fins i tot greus) a Nigèria, Indonèsia i Pakistan, però res en comparació amb el que hauria estat un conflicte entre mil milions de cristians i mil milions de musulmans.» Per això, el P. Cervellera considera que Assís torna l'esperança. En aquest sentit, recorda que no es pot oblidar els «absents» com els representants de les Esglésies o religions taoista i budista de la Xina, o cap representant de Cuba. El motiu és que «en aquests països el poder polític considera les religions no com una força positiva al servei de la pau i de la societat, sinó com una cosa que s'ha de tenir sota control i fins i tot eliminar. Però mirar d'eliminar les religions només crea noves violències».

L'editorial també assenyala que «després d'Assís, és temps que Europa i la Xina, Orient i Occident, pensin en una política capaç de valorar la unitat i la multiplicitat de les religions, sense témer la referència a Déu». (VID)

Vers la civilització de l'amor

El Papa ha qualificat la jornada d'Assís com una «fita» per a la construcció de la civilització de l'amor. El diumenge 27 de gener Joan Pau II va confessar obertament la «intensa emoció» que va viure a Assís i va tornar a repetir les paraules amb les quals va posar fi a la declaració conjunta dels representants de les religions: «Mai més la guerra! Mai més el terrorisme! En nom de Déu, que tota religió sobre la terra porti justícia i pau, perdó, vida, amor!» A la ciutat de sant Francesc, va explicar el Papa, els responsables de les diferents religions s'han compromès a rebutjar amb força «la temptació de resoldre els greus problemes de la humanitat amb l'ús de les armes i de la violència. (...) Així hem posat una fita en el camí de la construcció de la civilització de la pau i de l'amor». (Zenit)

da amb altres cultures pot esdevenir una ocasió per millorar comprensions recíproques. La convocatòria d'enguany ha estat la trobada interreligiosa mundial amb una presència més significativa de l'islam.

El patriarca de Constantinoble va expressar el seu rebuig a una idea que vinculí Déu amb guerra, dient que «Déu no és un Déu de guerra o batalla sinó un Déu de pau» i va instar a deixar de banda «aspiracions personals àvids, interessades o individualistes» perquè si no les veus de la guerra augmentaran.

La trobada d'Assís va comptar amb una minsa presència femenina. Una de les dones que van participar-hi, Didi Talwalkar, la representant de l'hinduisme, va explicar que segons la seva concepció «la pau consisteix a mantenir l'equilibri i l'harmonia a l'interior i l'exterior».

Budisme, confucianisme, cristianisme, judaisme, jainisme, hinduisme, islam, religions tradicionals africanes, sikhisme, tenrykyo, xintoisme i zoroastrisme han estat les religions presents a la trobada interreligiosa d'Assís. Pot estar tranquil qui temia que l'encontre seria sincrètic i dissiparia la identitat de cada religió: els organitzadors van voler insistir que la trobada de pregària no significava que tots resarien junts. Efectivament, si bé els parlaments dels representants es van fer en un podi conjunt, els moments de pregària van ser en sales separades de la basílica franciscana. Cadascú va pregar segons els propis ritus i tradicions. Els cristians, de diferents confessions, van unir-se en una pregària ecumènica. Les altres tradicions religioses van ocupar diferents espais per pregar.

Miriam Díez i Bosch

«Pregar per la pau ens obre més a l'acció de Déu»

■ Mons. Uriarte, representant de la CEE en la Trobada d'Assís

SANT SEBASTIÀ.— El bisbe de Sant Sebastià, Juan María Uriarte, va representar la Conferència Episcopal Espanyola a Assís durant la Trobada Interreligiosa per la Pau convocada pel Papa. D'aquesta manera, l'Església espanyola responia a la invitació que Joan Pau II feia «als representants de les religions del món per pregar per la superació dels conflictes i per la promoció de l'autèntica pau».

A Assís es va veure com la religió pot ser instrument de pau.

Al seu retorn d'Assís, capital mundial de la pau per un dia, el bisbe de Sant Sebastià, Juan María Uriarte, ha subratllat l'alt valor religiós i social d'aquest esdeveniment perquè ha reunit en una trobada fraternal diferents representants religiosos d'arreu del món. El bisbe ha volgut posar de manifest que la jornada va ser un «gest únic a favor de la pau». Davant les situacions de conflicte violent que viu el nostre món, els homes i dones de fe se senten interpel·lats. Per això, Mons. Uriarte assenyala que «tota religió autènticament viscuda és, en la seva genuïna inspiració, un potencial actiu de pau que líders i comunitats

creients hem de posar al seu servei».

El prelat ha volgut deixar clar que a Assís «no ens hem trobat per pregar contra ningú, sinó per pregar a favor de la pau». En certs sectors està estesa l'opinió que pregar per la pau és una forma d'evasió i de «consol de pusil·lanimes», comenta Uriarte, «nosaltres creiem fermament que pregar per la pau ens obre més a l'acció de Déu, que ens fa pacífics i pacificadors».

El bisbe de Sant Sebastià és molt sensible a la set de pau que experimenta el món. Ell sap molt bé com viu un poble sense pau, les seves esperances, les seves pors... i així, «prostrat amb el Papa davant

la tomba de sant Francesc d'Assís he resat intensament perquè, amb la col·laboració de tothom, es vagin dissipant els grans obstacles que encara ens separen de la pau. He demanat que assolim i sapiguem construir una pau veritable per camins exclusivament pacífics. He pregat perquè no defalleixi l'esperança en la nostra societat».

D'Assís, Mons. Uriarte se n'ha endut un «renovat compromís personal i diocesà de defensar tots els qui pateixen les conseqüències de la manca de pau i d'exercir un incansable ministeri aglutinador i reconciliador en la nostra societat». (R.M.J.)

Missatge dels bisbes de l'Úmbria

El setmanari *La Voce* recull el missatge firmat per Sergio Goretti, bisbe d'Assís i president de la Conferència Episcopal de l'Úmbria, en representació dels prelatos de la regió, amb motiu de la celebració de la Jornada de Pregària Interreligiosa per la Pau. En l'escrit, el prelat agraeix al Papa que hagi escollit una vegada més la seva regió, concretament la ciutat d'Assís, com a destinació del seu pelegrinatge per la pau. El bisbe dirigia també els participants en la trobada la salutació de sant Francesc d'Assís: Pau i bé! «Som conscients de l'honor i alhora de la responsabilitat que implica per a les nostres comunitats fer de la nostra religió una terra de pau.» En el seu afany pastoral, destacava que «tenim la intenció de no fer cas omís a les crides d'un món que anhela pau, de no perdre cap oportunitat d'anunciar-la en nom de Jesucrist, que és la nostra pau». Per això, confia que aquesta data del 24 de gener hagi servit per fer un pas decisiu i irreversible «cap a una harmonia més profunda i perfecta entre les races, els pobles i les religions, assegurant l'exigència de la justícia, assumint la praxi del perdó i tenint sempre com a horitzó la gran perspectiva de la pau». (C.C.)

Compromís comú

Els més de 250 líders presents a Assís van adoptar una declaració final en què reflexionen sobre la pau com a do de Déu i bé comú de tota la humanitat. Va ser un dels moments més emotius de la jornada, quan diferents representants van llegir cadascun un passatge de la declaració:

Reunits aquí, a Assís, hem reflexionat junts sobre la pau, un do de Déu i un bé comú de tota la humanitat. Si bé pertanyem a diferents tradicions religioses, afirmem que la construcció de la pau demana estimar el proïsme en obediència a la «lleï d'or»: «No facis als altres allò que no vols que et facin.»

Amb aquesta convicció, treballem sense parar en la gran empresa de construir la pau (patriarca ecumènic Bartholomeus I de Constantinoble). Per això:

1. Ens comprometem a proclamar la nostra ferma convicció que la violència i el terrorisme són incompatibles amb l'autèntic esperit de la religió i, condemnar tot recurs a la violència i a la guerra en nom de Déu o de la religió, ens comprometem a fer tot el que ens sigui possible per desarrelar les causes del terrorisme (reverend Konrad Raiser, Consell Ecumènic de les Esglésies).
2. Ens comprometem a educar la gent en el respecte i l'estimació mutus per afavorir una convivència fraterna i pacífica entre persones de diferents grups ètnics, cultures i religions (bhai Sahibji Mohinder Singh, sikh).
3. Ens comprometem a promoure la cultura del

diàleg perquè creixin la comprensió i la confiança recíproca entre individus i pobles, perquè aquestes són les premisses de la pau autèntica (metropolita Pitirim, Patriarcat ortodox de Moscou).

4. Ens comprometem a defensar el dret de tota persona humana a viure una existència digna, segons la pròpia identitat cultural i a formar lliurement una família (metropolita Jovan, Patriarcat ortodox de Sèrbia).
5. Ens comprometem a dialogar amb sinceritat i paciència, sense considerar el que ens diferencia com un mur impossible de superar, sinó al contrari, reconeixent que la trobada amb la diversitat dels altres es pot convertir en una oportunitat per millorar la comprensió recíproca (xeic Abel Salam Abushukhadaem, musulmà).
6. Ens comprometem a perdonar-nos mútuament els errors i prejudicis del passat i del present, i a recolzar-nos en l'esforç comú per derrotar l'egoisme i la prepotència, l'odi i la violència, així com a aprendre del passat que la pau sense la justícia no és una autèntica pau (bisbe Vasilios, Església ortodoxa de Xipre).
7. Ens comprometem a estar de part dels que pateixen a causa de la misèria i l'abandonament, fent-nos portaveus de qui no té veu i treballant concretament per superar aquestes situacions, amb la convicció que ningú no pot ser feliç sol (Sr. Chang-Gyou Choi, confucià).
8. Ens comprometem a fer nostre el crit del qui no es

resigna a la violència i al mal i volem contribuir amb totes les nostres forces per donar a la humanitat del nostre temps una esperança real de justícia i de pau (Hojjatolislam Ghomi, musulmà).

9. Ens comprometem a animar tota iniciativa que promogui l'amistat entre els pobles, convençuts que el progrés tecnològic, quan falta un enteniment solidari entre els pobles, exposa el món a riscos de desnutrició i mort creixents (reverend Nichiko Niwano, budista).
10. Ens comprometem a demanar als líders de les nacions que facin tots els esforços possibles per crear i consolidar, nacional i internacionalment, un món de solidaritat i pau, basat en la justícia (rabí Samuel-René, judaisme).

Com a persones de diferents tradicions religioses, proclamarem sense descans que la pau i la justícia són inseparables i que la pau i la justícia són l'últim camí pel qual la humanitat pot avançar cap a un futur d'esperança. En un món en què les fronteres són cada cop més obertes, i les distàncies més breus a causa d'una àmplia xarxa de comunicacions, estem convençuts que la seguretat, la llibertat i la pau no seran mai garantides per la força, sinó per l'entesa mútua (Dr. Mesach Krisetya, Conferència Mennonita Mundial).

Que Déu beneeixi aquestes resolucions i doni justícia i pau al món.

Mai més la violència! Mai més la guerra! Mai més el terrorisme! En nom de Déu, que tota la religió porti justícia i pau, perdó i vida, amor! (Joan Pau II).

Espanya

Defensa de la
indissolubilitat
del matrimoni

El 28 de gener el Papa va rebre als prelatos auditors, oficials i advocats del Tribunal de la Rota Romana, a l'inici de l'Any Judicatari. El Pontífex els va parlar de la indissolubilitat matrimonial com a bé dels esposos, per als fills, per a l'Església i per a tota la humanitat: «És important presentar de manera positiva la unió indissoluble per tornar-ne a descobrir el bé i la bellesa. Cal superar la visió de la indissolubilitat com a límit a la llibertat del contraents, i per tant, com un pes, que a vegades pot resultar insuportable. (...) A això cal afegir la idea bastant difosa que el matrimoni indissoluble seria propi dels creients, de manera que no poden pretendre "imposar-lo" a la societat civil en el seu conjunt.»

Les paraules del Bisbe de Roma es referien també al testimoni dels esposos sobre el valor de la indissolubilitat, que es posa de manifest mitjançant «la fidelitat al seu vincle a través de les alegries i les proves de la vida. El valor de la indissolubilitat no pot considerar-se l'objecte d'una simple decisió privada: afecta un dels fonaments de la societat». Per això, el Papa subratllava la necessitat de prendre mesures jurídiques que millorin el «reconeixement social del veritable matrimoni en l'àmbit dels ordenaments que malauradament admeten el divorci. (...) Els advocats, com a professionals, han d'oposar-se sempre a treballar per un fi contrari a la justícia, com és el cas del divorci».

Aquest discurs del Papa no ha passat desapercebut i en alguns ambients polítics i jurídics ha causat malestar. Davant d'aquesta reacció, el secretari general de la conferència Episcopal Italiana, Mons. Giuseppe Betori, ha aclarit que el Papa va llençar «una crida a les consciències» dels advocats i jutges; no una invitació a l'«objecció de consciència», que no està codificada jurídicament en aquest matèria. Per la seva banda, el president de la Unió de Juristes Catòlics Italians, Francesco D'Agostino, en declaracions a Ràdio Vaticana, ha assegurat que «en allò que va dir el Papa no hi ha res que vagi en contra de la realitat jurídica positiva dels diferents països. El fet que la llei tingui en compte el divorci no significa que hagi de ser superficialment acceptat o afavorit. (...) L'advocat no és un simple buròcrata, que posa el segell en un document preparat per a uns altres. (...) L'advocat, juntament amb el client, contribueix a construir, a remodelar la dinàmica social, i no és possible pensar que la dinàmica social quedi abandonada a mercè de la superficialitat, que per desgràcia ens envolta avui, i que es manifesta en el nostre cas en formes de crisi de vida conjugal i familiar autènticament desconcertants». (C.C.)

Els bisbes, en «comunió sense fissures» amb el Papa

MADRID.— Del 29 al 30 de gener va tenir lloc la CLXXXVII reunió de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE). Va ser la darrera del trienni 1999-2002, ja que en l'Assemblea Plenària que se celebrarà del 25 de febrer a l'1 de març, la CEE renovarà els seus càrrecs, excepte el de secretari general, que té mandat fins a l'abril del 2003.

El secretari portaveu de la CEE, Mons. Junta José Asenjo, va expressar «la seva comunió sense fissures» amb les paraules de Joan Pau II, en què convidava els advocats a no col·laborar en la ruptura de matrimonis. En un discurs als jutges i advocats de la Rota Romana, el Papa va demanar als advocats «declinar sempre l'ús de la seva professió per una finalitat contrària a la justícia, com és el divorci».

Poc abans de començar la reunió de la Permanent, Mons. Asenjo va dir que el Pontífex «és molt conscient que en les legislacions internacionals no existeix la possibilitat de l'objecció de consciència dels jutges que han de dictar sentència, però els diu que cerquin en la mesura del que sigui possible la restauració del matrimoni trencat». Per al secretari portaveu de la CEE, «certament el divorci és una cosa gairebé quotidiana. Malgrat aquesta quotidianitat, el divorci continua sent un mal social que afecta i fa malbé un bé comú social que és la indissolubilitat del matrimoni».

El bisbe Asenjo també es va referir a la iniciativa de la Generalitat sobre convocar

El Papa, amb els advocats i jutges del Tribunal de la Rota.

una consulta sobre la instal·lació de màquines de preservatius a les escoles: «Crec que més que facilitar les relacions precoces entre joves i adolescents, el que cal que facin els poders públics, i sobretot les instàncies educatives, és reforçar l'educació en valors de la joventut.»

La Permanent va autoritzar definitivament la publicació del pla pastoral *Una Església esperançada: mar endins!*, que regirà durant el quadrienni 2002-2005. Aquest document té trenta pàgines i es divideix en tres capítols: «Mirada pastoral a la nostra situació», «Prioritats pastorals» i «Accions pastorals de la Conferència Episcopal Espanyola».

Els bisbes van dialogar sobre un esbós de ponència preparat per la Comissió Episcopal de Pastoral Social sobre la situació socioeconòmica d'Espanya i les noves legislacions neoliberals. A més, van encarregar a aquesta comissió que desenvolupi l'esbós i el presenti a la propera Plenària.

La Comissió Permanent va donar la

seva conformitat a la proposta presentada per la Junta Episcopal d'Assumptes Jurídics per incorporar a aquesta junta un expert en dret civil. Segons Mons. Asenjo, «la seva funció seria analitzar dictàmens sobre projectes legislatius del govern i altres legislacions». Els bisbes van considerar oportú també que s'inclogui en l'ordre del dia de la propera Assemblea Plenària el document *Orientacions pastorals per al catecumenat*.

Un altre aspecte tractat va ser la situació de l'Argentina. Els prelatos van expressar la seva solidaritat i van garantir la proximitat i la pregària de l'Església espanyola. Tanmateix, van convidar Mans Unides a tornar a incloure l'Argentina entre els països destinataris de les seves subvencions, ajudes i projectes. També va encarregar a Càritas diocesanes una gran campanya nacional de solidaritat amb aquest país i es portarà a terme una col·lecta a totes les misses que se celebrin a Espanya el segon diumenge de Quaresma, 24 de febrer. (C.C.)

Jornada Mundial del Malalt

MADRID.— L'11 de febrer se celebra la jornada Mundial del Malalt. Per aquest motiu, els bisbes de la Comissió Episcopal de Pastoral de la CEE han escrit un missatge que gira al voltant del tema *Pregar en la malaltia*. «Està pensat no només per a qui viu l'experiència de la malaltia, sinó també per als qui per professió o ministeri, els atenen i acompanyen com a creients», diuen els prelatos. El text destaca el testimoni d'aquelles persones a les quals la malaltia ha ajudat a madurar «humanament i espiritualment, han vist enfortida la seva fe, s'han despertat a nous valors abans enfosquits, han assaborit amb un realisme més gran la bondat de Déu i la solidaritat dels seus germans, han après a conviure amb el límit, han renovat la seva adhesió a Crist i el seu sentit de pertinença a la comunitat». Així, també posa en relleu que la malaltia és una oportunitat per a la pregària i «porta a no pas poques persones a treure el cap vers les portes misterioses de la transcendència». Per això, assenyalava que la pregària del malalt troba el seu model i el seu alè en la pregària de Crist «en el desert, a Getsemaní i a la creu, quan la temptació o sensació d'abandonament era l'experiència humana

de les seves relacions amb el Pare».

«La pregària és una obertura filial a Déu tot confiant sempre en el seu amor», constaten els bisbes. I afegixen que la pregària pels malalts té un lloc privilegiat en la pràctica sacramental de l'Església des dels seus

orígens. Els prelatos, així mateix, recorden que pregar és «una forma excel·lent de servir, un mitjà indispensable per a l'acompanyament pastoral, per a l'exercici de la professió sanitària, per al retrobament i la comunió amb el Déu de la vida». (C.C.)

TERRA
PELEGRINATGESANTA
AL PAÍS DE JESÚS

Any 2002

Amb els franciscans, custodis dels Llocs Sants

Vol regular - Hotels i residències religioses - Pensió completa

VISITANT: Jerusalem, Betlem, Qumran, mar Morta, Tabor, llac Tiberíades, Natzaret, Cafarnaüm, etc.

DATES:

abril: de l'1 al 8
maig: del 6 al 13
juny: del 3 al 10
juliol: del 15 al 22
agost: del 19 al 26
setembre: del 23 al 30

ALTRES PELEGRINATGES:

✓ del 16 al 25 d'abril (ruta sant Pau - Turquia)
✓ del 22 al 29 de maig (ruta de sant Pau - Grècia)
✓ del 18 al 27 de juny (ruta de sant Pau - Turquia)
✓ del 29 de juliol al 7 d'agost (ruta franciscana - Itàlia)
✓ del 2 a l'11 de setembre (ruta sant Pau - Xipre)

Inscripcions i informes:

Delegació de Terra Santa, c/ Santaló, 80 - 08021 Barcelona
Tel. 932 092 090 / 932 092 388 i Fax 932 022 757

M. Àngels Segalés
Quezon City (Filipines)

Estimats amics i amigues,
 He tornat a reprendre la vida a les Filipines, després de viure tres mesos a Granollers. Passada una setmana d'haver aterrat se'm va demanar que em quedés a Quezon City (una de les cinc ciutats que forma Metro Manila, ciutat gran i incontrolada, capital de les Filipines). Fa un any i mig que es va obrir aquesta nova comunitat de vedrunes. Fins fa poc vaig estar acompanyant tres noies amb problemes socials i mèdics que eren acollides en una de les nostres cases, a Pangorop, a uns 7 quilòmetres d'aquí. Hores d'ara la caseta està vacant però sempre a punt per acollir qui la necessiti.

La tasca a la qual dedico més temps i energia ara és la d'acompanyar quatre nens i cinc nenes amb dues noies que fan de germanes grans que estan sota la nostra custòdia des de fa gairebé quatre anys. Som a uns 70 quilòmetres lluny d'on tinc la comunitat vedruna, Tagaytay City, província tocant a Metro Manila. En aquest servei per a la

mainada òrfena, abandonada, que viu al carrer, etc., volem tenir construïdes dues casetes per acollir-ne una vintena i que puguin començar el curs escolar. Això demanarà que almenys dues de nosaltres, vedrunes, visquin amb ells. Potser seré una d'elles? Potser la meua tasca és només preparar el camí? Visc aquest moment amb un gran repte: estar amb la mainada del carrer és tota una altra història, però estic disposada a caminar amb ells i per a ells fins on sigui capaç. Sé que l'amor no té fronteres i això m'anima. L'experiència de ser estimada pels meus pares, pels meus amics i sobretot per Déu Pare, és el do bàsic i fonamental que puc compartir... així que endavant i gràcies a cadascun de vosaltres.

Que aquest Jesús encarnat en nosaltres (i per tant, és també entre nosaltres) ens ajudi a tocar a fons, viure des de dins i donar tota aquesta riquesa humana i espiritual, que tots tenim, que és el mateix Jesús en nosaltres. L'Amor regnarà i la guerra i la violència desapareixeran!

Us estima i abraça,

M. Àngels Segalés, carmelita vedruna

Parròquia Santa Maria
Cahabón, Alta Verapaz (Guatemala)

Estimats amics,
 Vull agrair-vos la subscripció que fraternalment em va aconseguir. Gaudeixo molt llegint *Catalunya Cristiana* i sento més propera la comú-unió amb l'Església que, des de Catalunya, camina cap a la casa del Pare. Les notícies sobre emigrants em commouen profundament, ja que també jo sóc fill d'emigrants i a més molts dels nostres germans de Guatemala —especialment indígenes— van haver de marxar fins a Mèxic durant els anys de la violència. Allà van ser acollits i van viure tranquils fins al seu retorn a Guatemala, després de la signatura de la pau. Crec que els cristians hauríem d'esborrar del nostre llenguatge la paraula «estranger». Que trist i contradictori que els països més desenvolupats i de més arrelament cristià siguin els que posin més traves a la recepció d'emigrants i els que més malament es comportin amb ells!

En unió de pregària,

José C. Parra, o.p.

Francisco Díaz Queraltó, s.i.
Ouro (Bolívia)

Estimats amics,

Com a primera bona notícia m'és summament agradable notificar-vos que l'Institut d'Aprenentatge Industrial ha estat incorporat al SINETEC (Sistema Nacional d'Educació Tècnica), tràmit que ha trigat gairebé dos anys. Fins ara érem dins la categoria d'un simple col·legi amb els seus magres que distingeixen el magisteri i que, per la mateixa raó, cada any és font de nombroses vagues, aturades, bloquejos, etc. Oure millora i ara els 3,2 quilòmetres que cada dia recorro quatre cops per anar i venir amb moto, els faig totalment per carrers asfaltats.

Aquí, al suborn se l'anomena *coima*. Hi ha tal epidèmia de corrupció que diàriament el 50% de les notícies dels diaris hi fan referència. Un cas de notable corrupció que afecta els pobres més pobres i humils: es tracta d'una infermera amb tres fills menors que treballava a la Caja Nacional de la Seguretat Social de Cochabamba i que en fer 25 anys de servei, la van jubilar sense avis previ i això que només tenia 45 anys. El més greu del cas és que està mirant de tramitar els documents per poder cobrar la jubilació, però la seva minsa economia no li permet donar les *coimas* de la magnitud que es requereixen per accelerar les etapes, com ho han pogut fer les companyes que les van jubilar la mateixa data, les quals ja cobren mensualment la seva jubilació. Ella passa greu necessitat.

Ara us explico una altra de les coses curioses de les moltíssimes que passen per aquí. La Universitat Tècnica d'Ouro va crear la carrera de Medicina, ja que no existia en aquesta ciutat, i oportunament va convocar els postulants a un examen d'ingrés al qual es van presentar més de 800 batxillers dels quals tan sols van admetre els 200 més ben qualificats, com sol passar a tot arreu, però aquí és diferent... la majoria dels 600 rebutjats van armar grans protestes amb marxas, bloquejos de carrers, etc., perquè també a ells se'ls admetés, i van acabar per adoptar la ja molt gastada vaga de fam en veure que altres protestes no donaven resultat. Com que aquesta anava pel mateix camí, després de dues setmanes de dejuni, dos dels afamats participants van decidir crucificar-se i un altre va estimar-se més el dejuni dins d'un taüt... qualsevol cosa menys decidir-se pel que lògicament correspon en un cas així que és estudiar més i preparar-se millor per a un nou examen d'ingrés.

Sense cap més nova, rebeu una càlida salutació d'aquest vostre llunyà amic que amb molt de gust us recorda i us ofereix les seves oracions,

Francisco Díaz, s.i.

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teua aportació, ells o elles i encara més persones
 llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera:

Amèrica i Àfrica: 169,49 €

Àsia i Oceania: 235,01 €

Missioner ☐ **Missionera** ☐

(Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms .....

Adreça .....

Població .....

Província .....

C.P. ....

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐

Domiciliació bancària ☐

Titular .....

Data .....

Entitat

Oficina

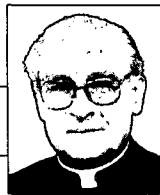
DC

Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Davant la Quaresma, quatre testimonis de la fe

L'any 1850 abans de Crist van succeir dos fets que poden resumir-se així: la guerra entre Isin, Larsa i Babilònia obliga els nòmades de la regió d'Ur a fugir dels camps de batalla i la falta de pastures a la zona d'Harran obliga de nou Abraham a emigrar cap a Canaan. Si les raons eren polítiques i econòmiques, com és que diu la Bíblia: «Va dir Déu a Abraham: deixa el teu país i vés a la terra que et mostraré»?

Perquè Abraham tenia fe. És a dir: buscava apassionadament Déu; o millor: estava convençut que Déu el buscava apassionadament, i això a través de totes les circumstàncies de la seva vida. Per als altres nòmades no va haver-hi missatge, no perquè Déu no en tingués per a ells, sinó perquè ells no tenien fe. Els esdeveniments, per a ells, no tenien un valor transcendent.

La fe és també l'aventura de tota una comunitat. Això es veu clarament en Moisès. «Jo he vist —va dir Déu— la misèria del meu poble; jo t'envio per fer sortir d'Egipte el meu poble»: la fe sempre es dona per salvar d'altres, no

sols per salvar-se un a si mateix. Moisès es dona a Déu amb el seu poble. I es dona al seu poble amb el seu Déu. Només donant-nos a Déu amb els nostres, i donant-nos a ells amb el nostre Déu, és efectiva la nostra fe.

La fe és també un compromís de conversió. Això apareix especialment en la fe de Joan Baptista. El seu missatge es redueix a aquesta paraula que és especialment oportuna en vigílies d'entrar en la Quaresma (el pròxim dia 13 de febrer és ja Dimecres de Cendra): «Convertiu-vos!» I no poseu la vostra confiança en el fet d'haver nascut en el poble elegit o de saber-vos fills d'Abraham, «perquè jo us dic que d'aquestes pedres del camí pot Déu suscitar fills d'Abraham». La conversió no es redueix al pas de la incredulitat a la fe. La fe comporta una lluita permanent per realitzar i aprofundir la pròpia conversió. Literalment, és *girar-se, donar-se la volta* per donar la cara sempre a Déu. I Déu no mira l'exterior, sinó el cor.

A l'últim, la fe de la Mare de Déu. En ella, la llarga preparació de la humanitat per a la fe arriba a la fi. Llargs

mil·lennis són recapitulats en breus instants, però breus instants que marquen per sempre la seva vida i la de la humanitat sencera. Maria recorrerà el camí de la fe com tots, com nosaltres. Ella viurà el mateix misteri sobre Déu que nosaltres; ella viurà també la foscor en què es troba la nostra intel·ligència davant de les formes inesperades que Déu té per parlar-nos. Ella viurà aquell sagnar del cor al qual la fe ens condueix tantes vegades. Perquè no es tracta només de creure en el Totpoderós, sinó de creure també que Déu pot estimar tant que aquest amor el porta a fer-se feble, impotent com un home, per venir així cap a nosaltres. A Maria se li va demanar que durant tota la seva vida s'oblidés del que Jesús tenia de la seva carn, de semblança amb ella, per veure en ell una persona divina: el Fill de Déu. I aquest és també l'esforç de la nostra fe: oblidar la carn i el pecat i el que ens mortifica en les persones per veure en ells el que són als ulls de la fe: fills de Déu. Sempre ha de ser així. Però sobretot en el temps de la Quaresma, la nostra preparació espiritual per a la festa de Pasqua.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

La misèria amenaça la pau

Mans Unides, un any més, ens recorda que en el món hi ha fam. A l'inici del tercer mil·lenni es dona encara aquest escàndol intolerable que alguns països gaudeixin de l'opulència i molts d'altres es vegin privats del necessari per viure dignament i visquin turmentats per la fam, per les malalties i per tota classe de misèries.

Mans Unides, organització catòlica no governamental, realitza una tasca molt meritòria amb el seu servei constant de sensibilització i d'educació per al desenvolupament, i amb les recaptacions de les seves campanyes finança moltíssims projectes de progrés agrícola, social, educatiu, sanitari, etc. I és molt bonic que Mans Unides sigui portada per voluntàries.

És una organització molt seriosa que prepara els projectes des de la base del grup humà que sol·licita la col·laboració i que exigeix la participació activa de la població beneficiària. Després de ser estudiats per un equip de tècnics, els projectes són aprovats per la comissió permanent de Mans Unides, prescindint de les creen-

ces, de les ideologies i de l'estructura política dels països del Tercer Món.

Mans Unides s'ha unit enguany a la campanya internacional contra la violència i el terrorisme. Per això ha adoptat aquest lema: «Si vols la pau, rebutja la violència.» En definitiva, la pau és fruit de la justícia, i la violència és sempre una injustícia perquè no respecta la dignitat de la persona humana.

Tanmateix, aquest lema de Mans Unides posa en relleu que la tragèdia de tants i tants pobles que viuen en una situació de misèria és també una greu dificultat per assolir la pau en el món. Joan Pau II ens recorda que «una de les injustícies més grans del món contemporani consisteix precisament en això: són relativament pocs els qui posseeixen molt i molts els qui no tenen gairebé res. És la injustícia de la mala distribució dels béns i serveis destinats radicalment a tothom».

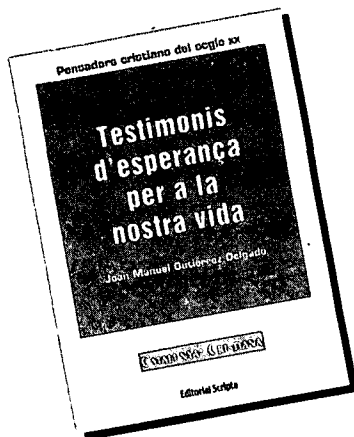
El treball que realitza Mans Unides és molt necessari i urgent. Tanmateix, és una responsabilitat que ens per-

tany a tots els humans, perquè els qui sofreixen misèria són germans nostres. Davant aquest panorama actual que ens presenten constantment els mitjans de comunicació social, cal una resposta de justícia i de solidaritat en tots els ordres.

És necessari crear una nova cultura de solidaritat i cooperació internacionals en la qual tothom —especialment els països rics i el sector privat— assoleixi la seva responsabilitat en un model d'economia al servei de cada persona. No hi ha cap mena de dubte que l'extrema pobresa és font de violència, i posar-hi remei és una obra de justícia i, per tant, de pau.

L'apòstol Joan afirma amb radicalitat: «Si algú que posseeix béns en aquest món veu el seu germà que passa necessitat i li tanca les entranyes, com pot habitar dintre seu l'amor de Déu?» És ben veritat el que diu sant Gregori: «Quan donem als pobres les coses indispensables els retornem el que és seu. Més que realitzar un acte de caritat el que fem és complir un deure de justícia.»

Si t'han agradat els
«Pensadors cristians del segle XX»,

**NO US
PERDEU
EL LLIBRE**

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

català: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 9,62 € = _____ €
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

☐ gir postal ☐ enviament xec ☐ es pot presentar un càrrec a:

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Entitat Oficina DC Compte

ENVIA LA BUTLLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-Hoc, 67-69 - 08014-Barcelona

opinió

Punt de vista

Dra. Montserrat Rutllant*

El preservatiu arriba a les aules

Comparteixo, com la gran majoria de ciutadans, la preocupació del Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya per la incidència de la sida entre la població juvenil i coincideixo plenament que la solució a aquesta greu problemàtica és l'educació preventiva. Se'ns proposa una estratègia encaminada a incorporar en els hàbits sexuals dels adolescents la utilització del preservatiu. No es diu res sobre la vertadera educació de l'adolescent en l'autodomini i en l'ús responsable de la seva sexualitat, i es dona per fet que no és possible demanar als joves que s'abstinguin, almenys en el tema de les relacions genitals, encara que sí que se'ls demana, per exemple, moderació i un límit d'edat per poder conduir un vehicle o per a altres situacions que tots coneixem. Sembla que no s'han tingut en compte les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut que, en el tema de la prevenció de la sida, adverteix: 1r L'únic mitjà totalment eficaç de prevenció de la sida és l'abstinència de relacions sexuals. 2n Si això no és possible, mantenir relacions sexuals mútuament monògames amb una persona no infectada. 3r Si els casos anteriors no són possibles, informar que l'ús constant i correcte del preservatiu pot disminuir, encara que no eliminar, el risc de transmissió de la sida.

Recordem les paraules de Luc Montaigner, un dels descobridors del virus de la sida, quan en una entrevista a *La Vanguardia* deia: «És possible que en el cas de la sida s'hagin creat condicions per al seu desenvolupament... la promiscuitat, el llibertinatge sexual.»

És curiós observar que en el tema dels preservatius i de la contracepció en general no se segueixen les recomanacions del consentiment informat, que tanta importància tenen en les relacions metge-pacient i que en un programa d'educació sanitària impulsat per Sanitat i Educació hauria d'haver estat, acuradament, tingut en compte.

Poques vegades en els programes antisida que s'han realitzat al nostre país hem vist desenvolupades actituds com las que es deriven de nombroses cites de prestigioses revistes científiques.

En concret els estudis epidemiològics concedeixen gran valor predictiu a l'edat de la primera relació sexual. Com més aviat es comencen les relacions, més grans són la incidència

en conductes de risc i morbiditat per MTS (malalties de transmissió sexual). L'OMS ha confirmat que el càncer de coll uterí està associat amb certs ceps del virus del papil·loma humà, amb la precocitat sexual i la multiplicació de parelles.

També R. Bayer (*New England Journal of Medicine* 06-06-1996) incideix en el mateix diagnòstic: «En comprovar que els canvis de conducta són avui dia l'únic mitjà de prevenció de la sida, comença a plantejar-se la necessitat que les campanyes tinguin en compte una ètica de la responsabilitat.»

Malgrat l'ús del preservatiu, les malalties de transmissió sexual (gonorrea, papil·loma virus...) no han deixat de créixer (*British Medical Journal* 14-V-99) ja que el preservatiu no protegeix contra moltes d'elles (McIlhane JS Jr., Am. J. Obst. Gynecol. 2000 Aug; 183(2):334).

El Dr. T. Stammers (*British Medical Journal* 321; 1520, 2000) comenta: «No cal ser un consumat expert per intuir que el millor mètode per reduir els embarassos d'adolescents és retardar l'inici de les relacions sexuals, i l'ideal seria no tenir-ne fins a assolir una situació matrimonial estable.»

Recentment en un estudi de la prestigiosa Fundació Cochrane (especialitzada en revisions crítiques de temes científics) s'indica clarament que el preservatiu disminueix la probabilitat d'infecció pel virus de la sida en un 80%, lluny del 100% que triomfalment s'anuncia.

Com es pot comprovar, cap país del món no ha aconseguit reduir el nombre d'embarassos d'adolescents ni d'avortaments amb campanyes que, en general, inciten a l'ús del sexe com a producte de consum, i creen la perillosa sensació que la promiscuitat és la regla i l'abstinència l'excepció. La vertadera prevenció consisteix en un estudi epidemiològic exhaustiu: com va començar la malaltia, com es propaga, on és més propícia, quins comportaments l'afavoreixen... i en proposar solucions, cal incloure tots els aspectes.

Eduquem els nostres joves en la llibertat! Fem-los responsables dels seus actes informant-los amb tot el rigor i veritat. Proponem-los fites altes que els ajudin a madurar i a treure el millor camí per aconseguir, amb satisfacció, un objectiu: la felicitat.

* Directora de la Fundació Pro Vida de Catalunya

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Calvin i el sentit comú

Calvin és una mena de «Jaimito» que surt a les pàgines d'entreteniments d'un diari. Comparteix les seves trifulques i malifetes amb un animal, anomenat Hobbes, que sembla que és el ninot que serveix de funda del seu pijama. Tots dos filosofen molt. I en Calvin sol tenir força diferències amb els seus pares. La tira, ja se sap, fa parlar els personatges i els posa en situacions límit per moralitzar el personal i per posar en evidència el ridícul de determinades coses de la vida.

Primera vinyeta: la mare, molt irritada, renya Calvin: «¿Com és que has trencat aquest plat?» El minyó, amb cara de penediment, contesta: «En duia massa i aquest m'ha caigut.» Segona vinyeta: la mare recull les restes de la trencadissa i, tot mirant l'infant, li diu: «El teu problema és que no tens sentit comú.» Tercera vinyeta: el noi, tot cridant, fa: «Tinc moltíssim sentit comú!» Quarta i última vinyeta: el jove, amb cara de murri i sense la mare, afegeix: «Em passa que prefereixo no fer-ne gaire cas.»

El sentit comú és el seny, la capacitat de judicar rectament les coses.

Presentats els dos elements, cal recordar la frase tòpica: «El sentit comú és el menys comú de tots els sentits.»

L'expressió és més que una dita. Moltes vegades és una realitat. La vida, més ben dit, les persones sempre donen sorpreses inesperades. Surten amb el que el llenguatge quotidià anomena «ciris trencats» o tenen reaccions sense cap lògica. Fins i tot, sovint, fa la impressió que es refugien en una determinada irracionalitat davant la qual és impossible fer res. En altres ocasions, es duen a terme actes que no tenen res a veure amb la realitat.

O'Neill ha escrit: «Creure en el sentit comú és la primera falta de sentit comú.» Potser sí. Tal vegada creure amb la coherència humana és somiar que les persones som més perfectes del que som. Tanmateix, també hi ha persones amb veritable seny, amb un enorme sentit comú. Serà una qüestió relacionada amb el genoma?

De totes maneres, l'ascètica cristiana demana l'esforç d'ajustar-se a la realitat. Primer, a la de si mateix. D'on brolla la necessitat de millorar. Segon, importa l'esforç de sospesar les coses i les conductes a fi de fer créixer la mirada interior i convertir-la al realisme. Tercer, seria greu fugir expressament del sentit comú.

I si el sentit comú tingués, en realitat, el nom d'Evangeli? Val la pena pensar-hi.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@cresmas.net)

La Bíblia: agricultura, Assís i l'olivera

No puc dominar el meu desig de parlar de la trobada d'Assís, però, com que vaig dir que escriuria sobre els oficis comuns en el món bíblic, intentaré ser fidel a totes dues coses.

Havia posat molta il·lusió en aquesta reunió multireligiosa. Vaig tenir l'oportunitat de seguir-la totalment. Després de veure la sortida del tren, vaig celebrar missa i vaig pregar pel seu èxit. Havia llegit a la premsa que el Vaticà tenia estació i que els Papes només l'havien fet servir en dues ocasions, durant setanta anys. Dit d'aquesta manera sona a realitat antievangèlica. S. Janeras em va explicar que una línia secundària dels ferrocarrils italians, que ell havia utilitzat més d'una vegada, passava pel minúscul Estat i hi tenia un baixador, explicat així és diferent. He de confessar que sóc fill, germà, nét, nebot i cosí de ferroviaris i que jo mateix vaig néixer en una estació. Quan vaig veure això, em va semblar que els meus parents s'alegraven des del cel de la sortida del comboi que anava a la recerca de la pau mundial. Que el meu pare des de les altures tocava el xiulet, el meu avi aixecava la bandereta i un altre familiar movia les agulles. Tot el dia vaig veure la televisió i vaig resar, quan va ser el moment, amb tots els assistents. El Papa es va asseure al costat de la finestra, com m'agradava fer-ho a mi, i mirava somrient, com fan tots els nens. Si a aquestes evocacions afegeixo que m'hi unia la mateixa fe i la gràcia, entendreu que em sentís íntimament unit a aquest esdeveniment i totalment feliç.

En la missa del diumenge hem llegit els compromisos contrets pels líders, després cadascú a casa seva, en el més íntim del cor i en presència de Déu, ens vam entestar en els mateixos propòsits.

La reunió va tenir lloc en una plaça protegits per una gran carpa de tub metàl·lic i lona, envaïts pel fred i amenitzats pel so del vent intents. Al recinte no hi havia cap signe religiós peculiar, per respectar les diferents procedències culturals, en canvi sí que hi havia una olivera, un símbol universal de pau. Connecto ara amb la Bíblia. Aquest arbre apareix des de les primeres pàgines del Gènesi, amb una branca col·locada al bec del colom de Noè, fins a l'Apocalipsi, passant pel llibre dels Jutges, on rep el títol de Rei, l'epístola de sant Jaume, on l'anomena perquè, unida a la pregària, sigui salvadora sagrada, o en els moments de depressió profunda del mateix Jesús a Getsemaní que la va viure a redós d'exemplars d'aquesta mena.

És un arbre de fusta dura i no gaire gran, que no necessita cap cura especial. Per reproduir-se es fan servir brots de les seves arrels, d'espècies salvatges bordes, que posteriorment hauran de rebre l'empelt de branques fèrtils. Això últim ho dic perquè s'entengui millor la doctrina que expressa sant Pau a la seva carta als Romans (11,17-24). Això de l'ofici d'oliverer, més que un ofici agrícola, és una feina de recol·lector senzill, a mà o per batuda, que Jesús va conèixer bé a causa de les seves passejades pel costat del Cedró a la finca del seu amic Joan Marc i després d'haver vist les premses d'oli que hi havia i les restes de les quals encara es conserven avui dia.

Notes insignificants

Germà Adrià

Els cims de la fe

He tingut el plaer de pujar dues vegades a l'Aneto. Realment pujar-hi i estar-se al cim és un plaer indescriptible.

La primera vegada hi vaig pujar amb 30 nens de 10 a 12 anys. Una temeritat. Però el guia que portàvem, dret al Pas de Mahoma, agafava cada nen i el passava enlaire d'un costat a l'altre.

Els nens, ara ja «grans», encara expliquen aquesta aventura.

La segona vegada hi vaig pujar amb un altre germà i 14 joves de 17-18 anys.

I amb ells ens vam asseure molta estona al cim, al costat de la creu, davant de la Pilarica.

Des d'allà, silenciosos, tremolant de fred tot i que era estiu, contemplàvem el món.

Cims despullats, llacs, racons de neu, núvols que s'arrossegaven per les fondalades, silenci.

A l'Aneto no hi arribava el soroll del món dels homes: ni cotxes, ni ràdios, ni televisió, ni crits, ni anuncis...

Tot canvia des de les altures desèrtiques. Tot està llunyà i respectuós.

I ens hi hauríem quedat, tot reflectint els nostres ulls al petit llac que hi ha sota el cim.

Cap d'aquests joves no tenia pressa per baixar. Però s'acostava la nit, i vam carregar els pics i les pales que havien servit per aixecar la creu i vam baixar al refugi.

A vegades penso que em convindria estar-me a l'Aneto uns dies seguits i oblidar-me de tots els problemes dels pobles i de les ciutats.

No obstant això, penso també que sempre puc mirar les coses de la vida des dels cims de la fe.

Sempre em puc instal·lar als braços invisibles de Déu, sentir-me en Ell i amb Ell i, des d'aquesta fe

realitat, entretenir-me a contemplar la vida: la meua i la dels altres.

Des de la fe, tot és diferent.

Des de la fe, tot té una brillantor especial i tot recobra esperança.

Des de la fe, què són els negocis que només busquen diners? Té sentit que els diners passin per sobre de l'amor als altres?

Des de la fe no hem de distingir entre rics i pobres, tots fills de Déu. Des de la fe, no hi hauria d'haver pobresa en un món que pot alimentar els milers de milions que el poblen.

Des de la fe, què són els mals petits, encara que per a nosaltres siguin mals insuportables? Quin sentit té el patiment quan el mateix Crist Déu el va acceptar fins a la mort?

Des de la fe, què són els invents humans si no arriben a millorar la condició de tothom?

Des de la fe, podem saltar de goig davant del do de Déu que ens ha concedit sobre els misteris de la terra.

Des de la fe hom voldria viure en pregària permanent, perquè només en el fet de parlar amb Déu té sentit el nostre llenguatge.

Des de la fe, tots són els meus germans: fins i tot aquell vagabund que molesta amb el seu gest petitori; fins i tot aquell pres a qui un dia vam tancar perquè ens molestava.

Des de la fe Déu compta en la vida i, amb Déu, compten també tots els homes i totes les criatures, obra amorosa del mateix Déu.

Senyor, fes que pugui viure als cims de la fe.

Senyor, fes-me home de fe.

Senyor, que pugui estar assegut a l'Aneto de la fe tota la vida i tota l'eternitat.

Zoom

Eduard Brufau

El proper 12 de febrer comença al Tribunal Penal Internacional de l'Haia el judici contra Slobodan Milosevic. L'expresident iugoslau haurà de respondre dels crims comesos en les guerres contra Croàcia, Bòsnia-Hercegovina i Kosovo. Uns fets tan deplorables com aquells no s'havien tornat a veure a Europa des de la Segona Guerra Mundial. La reacció internacional llavors va ser poc decidida, i encara que per aquesta raó arriba amb massa retard —el primer conflicte, el de Croàcia, es va iniciar fa més de deu anys—, aquest judici ha estat molt anhelat.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Guerres oblidades

S'han presentat a Roma els resultats d'una investigació sobre les guerres oblidades. Càritas juntament amb dues revistes italianes *Il Regno* (dehonians) i *Famiglia Cristiana* (paulins) han fet aquest estudi. S'han establert dues llistes de conflictes. A la primera s'hi ha englobat Angola, Colòmbia, Sierra Leone, Sri Lanka i Guinea Bissau, i a la segona Kosovo i Palestina. El punt d'anàlisi s'ha concentrat sobre el temps que els principals actors socials han dedicat a la notícia i el tractament que li han donat. El Papa i els episcopats locals han fet desenes de crides sobre els països compresos en la primera llista mentre que els mitjans de comunicació de més difusió (diaris i televisions) han mantingut un silenci total en el període superior a un any. El Papa, les Esglésies i les Nacions Unides són veus que s'aixequen contra la injustícia de les guerres enfront de l'oblit d'altres institucions i governs.

Seria interessant que a Espanya hi haguessin investigacions semblants perquè podrien afavorir un sentit crític davant dels mitjans de comunicació. En l'àmbit de la televisió, em concentro en els informatius nocturns de la TVE internacional —l'única a la qual tinc accés a Roma— el telenotícies de la qual de les nou del vespre és el mateix que s'emet en la primera cadena. Suggerixo tres criteris d'anàlisi: selecció de notícies, temps que se'ls dedica i la mena de tractament que reben. Els 45 minuts de durada es distribueixen en 30 minuts de notícies generals i 15 minuts dedicats a l'esport. Això ja diu molt. Des de l'òptica política, els telenotícies es tenyeixen abusivament del color del partit que hi ha al govern: abans del PSOE, i ara del PP. No presenten una visió integradora ni reflecteixen la pluralitat del país, sinó que es contraposen als informatius autonòmics per subratllar la prioritat del centre. Esportivament, mani qui mani, la part del lleó se l'emporta el futbol i el tractament és molt favorable als interessos del Reial Madrid. Dins de les informacions generals, sembla que s'accentuen cada vegada més els temes morbosos: morts, assassinats, abusos... com si es tractés d'una edició d'*El Caso*. No m'estranyaria que algun terapeuta desaconsellés veure les notícies televisades com a mesura de salut mental. No es tracta de desconèixer els problemes sinó d'evitar polaritzar-se per visions supeditades als interessos de l'audiència. Un exemple una mica llunyà: el cas Elián. El tractament de la notícia va ser molt insistent i desproporcionat, mentre se silenciaven altres temes molt més importants. Un responsable de notícies d'una televisió privada espanyola em va dir que el cas Elián havia sortit de mare però que l'audiència s'incrementava sempre que se'n parlava. Com a conseqüència, calia aprofitar la mina.

La televisió estableix la cultura del quadre: només hi ha el que es veu a la pantalla. Per això, convé tenir sentit crític i disposar de fonts alternatives d'informació per veure-hi més enllà del quadre. Una persona més ben informada no resulta tan fàcilment manipulable.

L'Església no té gaires periodistes, però sí nombrosos missioners que viuen la solidaritat als llocs més amagats o a les zones de risc. Per això no és estrany que l'Església tingui fonts d'informació fiables als llocs més insospitats i que la seva veu s'aixequi a favor dels més pobres i marginats, encara que no surtin a la foto. La veu de l'Església té interès no tan sols per als creients, sinó per a totes aquelles persones que volen una informació més completa de la realitat social, guerres oblidades incloses.

Catalunya Cristiana i Ràdio Estel s'uneixen al dolor per la mort de **Joan Viñas**, periodista cristià i un dels fundadors de Ràdio Estel.

Que el Senyor l'aculli al seu Regne.

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Cartes del lector

■ No blasfemaràs

El diumenge 6 de gener, al vespre, a TV3, vaig presenciar per uns moments un programa en què apareixia una parella en un sofà que no parava de dir «hòstia» cada dos per tres, en el sentit més vulgar i enmig d'un diàleg com a mínim indecorós. Ja sé que, dissortadament, no és cap novetat, però jo em dic a mi mateix: és que els senyors de TV3 no saben que aquesta paraula es refereix a Jesucrist present en l'eucaristia o pa consagrat? Qui els ha autoritzat a blasfemar públicament en un mitjà tan important com és la televisió?

Potser em diran que ells no creuen ni en Déu ni en Jesucrist. Molt bé, d'acord, però, ja els autoritza això a ofrendre tots els qui creiem que Ell és realment present a l'Hòstia? Potser em diran que és una forma «normal» de parlar; llavors jo em pregunto si tot el que és «normal» ja es pot sentir i veure a la televisió. Si és així, no cal parlar mai més d'ètica i, per inclusió, dels drets humans. Un d'aquests drets, no diu, precisament, que cal respectar les creences dels altres? Com és que aquest dret tan elemental i evident no el tenen el compte? Si la nostra societat no la fonamentem en el respecte de les creences dels altres, com volem demanar la pau i l'harmonia entre tots els homes del món? O és que, en el fons, ni en això creiem? Tot plegat, fa pena.

AGUSTÍ MIARNAU
Barcelona

■ Coneixeu el Museu que hi ha al temple expiatori del Sagrat Cor del Tibidabo?

He de dir que jo no el coneixia fins fa poc, tot i que estic molt vinculat a aquest lloc. Un grup que realitza l'apostolat per a persones sordmudes em va convidar a visitar-lo. Va ser una sorpresa molt agradable comprovar que en aquest temple tan popular de Barcelona s'hi troba un contingut amb tant valor litúrgic i cultural. Moltes vegades procurem augmentar els nostres coneixements i anhels quan visi-

tem els grans llocs d'art escampats arreu del món, alhora que deixem d'interessar-nos pel que tenim més a prop.

En aquest temple es troben set sales que formen una exposició religiosa i tradicional amb les respectives explicacions retolades. Totes elles diferents, però molt ben relacionades, mereixen ser conegudes pels seus ciutadans que alhora s'han de sentir orgullosos i agraïts als qui amb tant amor, desinterès i lliurament l'han realitzat.

Actualment s'està acabant una altra obra d'interès històric en un altre recinte: una exposició de pessebres i figures procedents de diferents llocs del món cedides de manera desinteressada als pares salesians pel canonge emèrit Dr. Camprubí.

La visita, que és gratuïta, cal concertar-la al telèfon 934 175 686.

ANTONIO CAÑELLAS SIDÓS
Adorador nocturn del temple expiatori del Sagrat Cor del Tibidabo
Barcelona

■ En un supermercat

A finals de l'estiu passat em trobava en un supermercat d'una població propera a la meua. En aquell moment, i a prop meu, dues persones conversaven més aviat amb veu alta, la qual cosa feia que s'entengués perfectament el que deien. Eren un dependent d'aquell centre comercial i un client habitual, de nacionalitat belga i d'uns cinquanta anys.

Per l'emotivitat de la conversa, es palpava clarament que, a més de la relació comercial, hi havia entre ells dos una bona coneixença, per no dir amistat. El dependent s'interessava en aquells moments per la salut del seu amic belga. No n'hi havia per menys, ja que aquest, segons ell mateix manifestava, acabava de guanyar la batalla a un càncer després d'una dura lluita mantinguda en el transcurs de tres anys. Òbviament se'l veia content. Era més que comprensible la seva alegria.

—I ara cap a Bèlgica? —li va dir el dependent.

—Sí, però abans vull passar per Lourdes, li va respondre l'altre.

Va ser tanta l'emoció, el carisma, que va posar en aquest «abans vull passar per Lourdes» que perfectament vaig comprendre que el que volia fer aquell home era anar a postrar-se als peus de la Mare de Déu per dir-li senzillament: «Gràcies.»

Uns dies després jo em trobava a Lourdes i en recordar aquella escena, amb els ulls de l'esperit, vaig veure també moltes persones que, com aquell belga, segurament donaven gràcies a la Mare de Déu per les seves petites victòries guanyades a mil contratemps, importants i menys importants, amb els quals es troben dia a dia.

RICARD GUANTER
L'Escalà

■ Família i escola

He vist en el número 1.164 de *Catalunya Cristiana*, corresponent al 10 de gener passat, el reportatge elaborat per Carme Munté a les pàgines 3, 4 i 5. És molt interessant i d'actualitat. Em permeto informar que Mn. Manuel Valls, en la missa que va celebrar a TV2 amb motiu del dia dedicat a la família, va pronunciar una homilia magistral, al nostre parer, en un doble aspecte: el social i el cristià. Crec que valdria la pena de donar-la a conèixer, ja sigui reproduint-la a C.C., publicant-la a part o a través de fotocòpies.

JORDI DOMINGO
Secretari de la Societat Grignon de Montfort, Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les **vint línies** mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

■ L'Església al segle XXI

Termes com ara *pau*, *justícia* i/o *democràcia* apareixen en tot discurs polític. Avui dia sembla insignificant posar Déu al mig per solucionar totes les problemàtiques que la societat del segle XXI pateix, ja que es considera absurd i ignorant creure en alguna cosa no empírica. A l'Església se l'estaciona a l'edat mitjana perquè té ideologies tradicionals i és un obstacle en la normalització de segons quines qüestions que considera poc ètiques i sense moral. Però l'Església, actualment, consti-

tueix el pont de diàleg i de convivència entre les persones i és el mitjà eficaç per poder aconseguir aquella pau, aquella justícia i aquella democràcia que tants cops pronuncien els polítics i que sempre queden en la utopia. No és l'Església qui constitueix l'obstacle sinó la societat que cada cop més incrementa el seu individualisme, el seu materialisme i el seu egoisme, i esdevé així una societat plena de divisions i injustícies pròpies —ara sí— dels temps medievals.

METVNG (J.M.A.)
Vilanova i la Geltrú

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Consulta poc sensata

—Em preocupa, com a mare de família, la consulta que volen dur a terme als centres d'ensenyament secundari sobre la distribució de preservatius. Crec que és una intrusió en la missió educadora dels pares i que pot comportar greus desordres en el comportament dels alumnes més joves. Quin judici moral li mereix? Què podem fer els pares?

—Des del punt de vista de la moral catòlica, la voluntat de proposar als alumnes què els sembla la distribució de preservatius als centres escolars és una proposta immoral. Diuen que volen prevenir embarassos no desitjats i malalties de transmissió sexual. Em sembla una visió molt reduïda limitar a això les conseqüències d'un ús prematur i irresponsable de la sexualitat. Les persones que pensen d'aquesta manera no s'adonen que la promiscuitat sexual té altres i més greus conseqüències: la trivialització i l'addició malaltissa i compulsiva del sexe, la irresponsabilitat i la incapacitat per estimar veritablement. Després vindran els fracassos familiars amb totes les seves conseqüències. També s'oblida que actualment als centres escolars de secundària hi ha infants, infants de dotze a catorze anys que han estat arrancats prematurament dels centres de primària. Als pobles petits es nota particularment aquesta decisió desencertada. Ara tan sols cal que se'ls arrenqui prematurament la innocència. *Il n'y a plus d'enfants*, cantava fa anys un autor francès i, malauradament, la frase respon cada vegada més a una trista realitat.

Jo no sé com acabarà tot això, però em fa l'efecte que aquestes mesures, lluny de resoldre els problemes, els agreugen. Si la proposta s'acaba per verificar i dur a terme, augmentarà la curiositat malsana i la promiscuitat irresponsable. És cert que es diu que el «referèndum» serà tan sols consultiu, però això també provocarà greus inconvenients. Entre ells, augmentarà la irresponsabilitat democràtica. Si els alumnes són consultats i no se'ls fa cas pensaran, amb raó, que la democràcia és una burla. Després ens queixem de l'absentisme... Qui sembla vent, cull tempestats i la nostra societat no vol acabar d'adonar-se que no es poden profanar de manera impune els camins i les lleis de Déu. Els nostres joves de secundària no necessiten preservatius sinó una bona formació humana basada en valors sòlids. La informació sense formació dóna pocs resultats. I si fos possible també necessiten, i molt, una bona formació en valors de convivència cívica i social, el que antigament s'anomenava urbanitat i que avui malauradament brilla per la seva absència. Davant d'aquesta situació els pares cristians com vostè i tots els pares i mares de família que no vulguin abdicar de les seves més sagrades responsabilitats han d'intervenir en l'assumpte. Jo crec que la mesura més bona és educar.

Sovint, els més joves senten parlar a tothom de la sexualitat llevat dels seus pares. Cal parlar amb claredat i decisió i a temps amb els fills sobre la visió cristiana de la sexualitat. Per això els pares s'han d'informar bé i, si cal, demanar consell i ajuda a persones competents. També és bo que els pares cristians s'associïn i facin arribar la seva veu a les institucions corresponents. I, finalment, no cal témer a proposar la grandesa de la visió cristiana. El camí de la maduresa, de l'autodomini, de la responsabilitat i de la castedat no tan sols és la prevenció més bona, sinó la solució més bona per a una vida plena i autènticament realitzada. Donar curs als instints ja sabem a què condueix.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

La litúrgia i les seves rúbriques

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Un equívoc que perdura

És una experiència repetida: moltes persones creuen encara que parlar de litúrgia i ésser «liturgista» és parlar i ésser expert simplement en les normes per celebrar el culte de l'Església. L'any 1947, el papa Pius XII, en l'encíclica *Mediator Dei*, ja va avisar que els qui pensaven així no tenien un recte coneixement de la litúrgia: les normes —les «rúbriques» tècnicament, perquè en els llibres litúrgics estan escrites en vermell, *rubrum*— no defineixen la litúrgia de l'Església, perquè aquesta és una cosa diferent d'un protocol, o d'unes «regles de bona educació», com diuen altres.

Al costat d'aquesta manera de pensar, n'hi ha una altra que creu que la litúrgia és una forma de pregària o de celebració organitzada a la discreció i decisió pràcticament de qualsevol membre de l'Església; el bisbe, el prevere o el diaca, l'equip de litúrgia de la comunitat, les emocions del moment, etc.

El Catecisme de l'Església catòlica aprofita el sentit etimològic de la paraula *litúrgia*, que vol dir «obra pública», «obra del poble», per mostrar que la litúrgia de l'Església és certament l'Obra pública per excel·lència, l'Obra de la redempció humana realitzada per Crist, donada per Ell perquè la celebri, al Poble de Déu, que és l'Església.

Som lluny, doncs, de la visió reduccionista de les rúbriques. En la litúrgia l'Església troba el contacte amb el Misteri que l'ha fet néixer i la sosté, l'exercici actual del diàleg salvador entre Déu i els homes, l'experiència i la manifestació de la seva condició de cos i Esposa de Crist.

Identificar les rúbriques de la litúrgia amb la litúrgia mateixa seria com identificar el reglament d'un joc amb el joc mateix, o identificar un país amb la seva legislació, o l'Església amb el Dret Canònic. Qui s'atreveix a identificar el reglament del futbol amb l'experiència d'un partit vibrant, ple de reaccions i d'emoció? El futbol és un joc, no un

reglament, i els futbolistes han de tenir força, saber jugar, i tenir ganes de fer-ho. Fou Guardini que va comparar la litúrgia amb un joc davant de Déu.

La litúrgia necessita les rúbriques

Precisament això és el que situa les rúbriques de la litúrgia en el seu lloc propi. Una acció comunitària demana un ordenament. Un partit de futbol es fa segons un reglament, controlat per l'àrbitre. La convivència d'un país es regeix per les seves lleis. Les celebracions de l'Església, precisament perquè són de l'Església i no simplement celebracions privades, necessiten una normativa eclesial, a partir de la qual l'Església les pugui continuar reconeixent com a pròpies. Aquest principi inspira l'article 22 de la constitució *Sacrosanctum Concilium*, del Concili Vaticà II.

En aquest sentit, les rúbriques no solament estan plenament justificades, sinó que formen part del conjunt d'allò

que anomenem «celebració litúrgica». Un celebrant ha de conèixer i observar les rúbriques si vol de veritat fer la celebració de l'Església, i ell mateix no pot disposar sense més del ritual previst.

És imaginable un jugador de futbol que juga «al seu aire», ni que sigui un jugador formidable i carismàtic? L'àrbitre del partit no li perdonarà pas les jugades fora del reglament; altrament, els altres jugadors se sentiran amb el dret de fer el mateix, i al final serà impossible continuar el partit, perquè ja no serà clar si es juga a futbol o a una altra cosa. És una comparació, sens dubte, però val força per comprendre el que pot passar si no són seguides les rúbriques, com pot passar si no es compleixen les lleis, o no s'observa el Dret Canònic. I, malgrat tot, no per això les rúbriques són, sense més, la definició de la litúrgia, ni la seva identitat més profunda: la glorificació de Déu i la santificació dels homes, en virtut i comunió amb el misteri pasqual de Crist, són una cosa diversa de la normativa que regeix la celebració.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

Aquests germans fills d'un alt funcionari de l'imperi bizantí tenien una cultura àmplia i coneixien a la perfecció més d'una llengua; el seu idioma més proper era el grec —el predominant a l'imperi d'orient—, però també dominaven el llatí i la variant d'eslau que es parlava a Macedònia, a tocar de Tessalònica. Tots dos van estudiar a Constantinoble i van prendre l'hàbit de monjo, i Metodi anys més tard seria bisbe. En aquells moments l'imperi bizantí rebia atacs constants per les fronteres del nord de nombrosos pobles eslaus, tots ells pagans. La situació no era gaire falaguera per a l'imperi, que, a més, es trobava tenallat pel sud pels àrabs. La necessitat de pau era urgent, i com que les campanyes militars contra els eslaus havien servit de poc, l'emperador va creure oportú convertir-los al cristianisme, confiant que així li deixarien de ser hostils.

Aquesta missió evangelitzadora, gens fàcil i molt perillosa, va ser encarregada a Ciril i Metodi pels seus extensos coneixements religiosos, culturals i lingüístics. El primer destí va ser el poble khàzar, instal·lat a les ribes del mar Negre, el que avui és el sud-oest d'Ucraïna. Poc temps després d'haver-los evangelitzat, el rei Rostislav de

Sant Ciril i Sant Metodi

- ❑ Van néixer a Tessalònica, Grècia, el 826 i el 815 respectivament.
- ❑ Principals evangelitzadors dels pobles de llengua eslava.
- ❑ Van traduir a aquestes llengües la Bíblia, el missal i el ritual litúrgic tot i l'oposició d'una part del clergat.
- ❑ Ciril va morir el 869 i Metodi, el 885.
- ❑ Se'ls considera apòstols dels eslaus, i són els patrons de l'ecumenisme. Declarats patrons d'Europa per Joan Pau II el 1980.

Moràvia (avui part de Txèquia) els va cridar perquè també cristianitzessin les seves terres. Va ser aquí on van fer una tasca molt valuosa per a la història: crear un alfabet per a les llengües eslaves. Tots aquells eren pobles àgrafs, és a dir, no tenien escriptura. Per poder fer arribar el missatge de Jesús a tota aquella gent, doncs, Ciril i Metodi predicaven en les diverses modalitats eslaves. Però a més havien de posar per escrit aquells ensenyaments en la llengua del poble. Per tant van adaptar l'alfabet grec als sons d'aquelles llengües, cosa que amb el temps va implicar crear nous caràcters, i finalment un alfabet diferent del grec. Aquest alfabet és el ciríl·lic, que pren el nom d'un dels seus creadors. Avui encara es fa servir en rus, bielorús, ucraïnès, búlgar, macedoni i, parcialment, en serbocroat.

L'evangelització en eslau, no obstant això, no va agradar tothom. Es considerava que només el grec i el llatí eren adients en la litúrgia. Van ser fins i tot acusats de cismàtics i d'heretges, però el papa Adrià II els va defensar i els va donar permís per predicar en eslau. Pel seu respecte per les diverses llengües i cultures del nostre continent són patrons de l'ecumenisme i d'Europa.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de durant l'any. Comença la Quaresma.
(Salteri: setmana 1 i 4)

FEBRER

10. Diumenge

V de durant l'any. Verd. Lectures: Isaïes 58,7-10 / Salm 111 / 1 Corintis 2,1-5 / Mateu 5,13-16

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Silvà, b.; Santes, Escolàstica, rel.; Sotera, vg. i mr.

11. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: 1 Reis 8,1-7.9-13 / Salm 131 / Marc 6,53-56. Si es vol: *La Mare de Déu de Lourdes* (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Desideri, b.; Benet d'Anià, ab.; Santes, Eloïsa, vg.

12. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: 1 Reis 8,22-23.27-30 / Salm 83 / Marc 7,1-13. BARCELONA: *Santa Eulàlia de Barcelona* (ciutat, S / diòcesi, MO) Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gaudenç, b.; Damià, mr.; beat Reginald d'Orleans, prev.; Santes, Humbelina, viuda.

Comença el temps de Quaresma

13. Dimecres

Dimecres de cendra. Morat. Lectures: Joel 2,12-18 / Salm 50 / 2 Corintis 5,20-6,2 / Mateu 6,1-6.16-18

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Benigne, prev. i mr.; Gregori II, p.; Gimer, b.; beat Jordà de Saxònia, prev.; Santes, Maura, mr.; beata Cristina de Spoleto, rel.

14. Dijous

Sant Ciril i Sant Metodi (F) Blanc. Lectures: Fets 13,46-49 / Salm 116 / Lluc 10,1-9

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Valentí, prev. i mr.; Antoni, mr.

15. Divendres

Fèria. Morat. Lectures: Isaïes 58,1-9a / Salm 50 / Mateu 9,14-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Faustí i Jovita, mrs.; Claudi de La Colombière, prev.; Joan Baptista de la Concepció, prev.; Santes, Geòrgia, vg.

16. Dissabte

Fèria. Morat. Lectures: Isaïes 58,9b-14 / Salm 85 / Lluc 5,27-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Onèsim, b.; Honest; Porfiri, mr.; beat Joan de Sant Domènec, mr.; beat Simó de Càscia, prev.; Santes, Juliana, vg. i mr.

Lectures bíbliques

Diumenge V de
durant l'any

Lectura primera

Is 58,7-10

*Esclatarà en la teva vida una llum com la del matí*reparteix el que té, ho dona als pobres,
la seva bondat consta per sempre,
pot alçar el front amb dignitat. R.

Lectura del llibre d'Isaïes:

Diu el Senyor: «Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, si algú no té roba, vesteix-lo; no els defugis, que són germans teus. Llavors esclatarà en la teva vida una llum com la del matí, i es tancaran a l'instant les teves ferides; tindràs per avantguarda la teva bondat, i per rereguarda, la glòria del Senyor. Quan invoquis el Senyor, ell et respondrà, quan cridis auxili, ell et dirà: "Aquí em tens." Si no intentes de fer caure els altres, ni els assenyaless amb el dit pronunciant un malefici, si dones el teu pa als qui passen gana i satisfàs la fam dels indigents, s'omplirà de llum la teva foscor, i el teu capvespre serà clar com el migdia.»

Salm responsorial

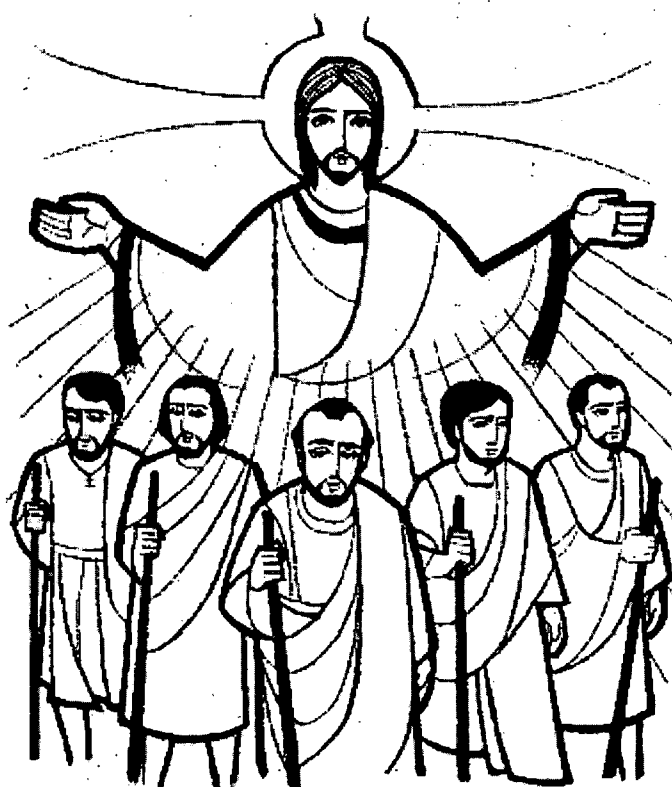
111

L'home just, compassiu i benigne,
és llum que apunta en la fosca.
Sortós l'home que presta de bon grat
que disposa a consciència els seus afers.

R. L'home just és llum que apunta en la fosca.

El just no caurà mai,
i deixarà un record inesborrable.
Viu sense por de les males noves,
se sent ferm confiant en el Senyor. R.

Té el cor incommovible, res no tem,

Lectura segona

1Co 2,1-5

Us vaig anunciar el misteri de Crist clavat a la creu

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, quan vaig venir a vosaltres, no us vaig anunciar el misteri de Déu amb el prestigi de l'eloqüència i de la saviesa. Entre vosaltres no vaig voler saber res més que Jesucrist, i encara clavats a la creu. I em vaig presentar davant vostre feble, esporuguit i tremolós. En tot allò que us deia i us predicava, no hi entraven paraules que s'imposessin per la seva saviesa, sinó pel poder, convincent de l'Esperit, perquè la vostra fe no es fonamentés en la saviesa dels homes, sinó en el poder de Déu.

Al·leluia

Jn 8,12

*Jo sóc la llum del món, diu el Senyor;
el qui em segueix tindrà la llum de la vida.*

Evangeli

Mt 5,13-16

Vosaltres sou la llum del món

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal ha perdut el gust, amb què la tornarien salada? No serà bona per a res. La llançaran al carrer i que la gent la trepitgi.

Vosaltres sou la llum del món. Un poble dalt d'una muntanya no es pot amagar. Tampoc, quan algú encén un llum, no el posa sota una mesura, sinó en un lloc alt, i fa llum a tots els qui són a casa. Igualment ha de resplendir la vostra llum davant la gent. Llavors, en veure el bé que heu obrat, glorificaran el vostre Pare del cel.»

Tortosa

diòcesis

Llorenç Callau,
primer diaca permanent

■ «Esperem que serà el primer d'un grup nombrós», va manifestar el bisbe Salinas

TORTOSA.— El diumenge 27 de gener el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va administrar l'orde del diaconat permanent a Llorenç Callau Borràs. Tota l'assemblea sabia la importància històrica d'aquest acte, perquè era la primera ordenació d'un diaca permanent al bisbat.

Cal dir que a la Tarraconense només Tortosa no tenia aquesta figura. A tot Espanya són 195 diaques permanents, 66 dels quals pertanyen a Catalunya.

La cerimònia, en el marc de la catedral, va ser concelebrada per una quarantena de preveres. També hi participaren els quatre diaques temporals de Tortosa i dos permanents de Barcelona.

Llorenç Callau, casat i pare de família, és molt valorat a la Terra Alta com a «home bo i de confiança», de qui la gent es fiava sempre en qüestions de banca. La seva bonhomia també és valorada a la comarca de Tortosa. A la Delegació diocesana d'Economia, hi col·labora des que es va prejubilar, ara fadós anys. Ara en té 59. El

fet que nasqués a l'Ametlla de Mar explica la presència a la cerimònia de l'alcalde d'aquesta població així com la de l'alcalde d'Arnes (Terra Alta), on Llorenç Callau és molt conegut.

Molts fidels no coneixien la riquesa del ritual de l'ordenació de diaca permanent i en feren comentaris elogiosos. Significativament, la primera lectura la va llegir Jesús Cid Xutglà, que s'està preparant i serà ordenat diaca permanent a la tardor. En aquest sentit, el primer diaca permanent de la diòcesi ha declarat: «Amb l'ajuda de Déu espero i desitjo que en vinguin molts més, per part meua pregaré perquè sigui així.» L'Evangeli el va proclamar Aureli Ortín, president de l'Associació de Dia-

ques de Catalunya.

«Avui és un dia de joia per a la nostra diòcesi. L'Església, durant els primers set segles comptava amb el ministeri diaconal. El Concili Vaticà II l'ha reinstaurat i esperem que serà el primer d'un grup nombrós procedent de tota la diòcesi», va manifestar durant la seva homília el bisbe Xavier Salinas, alhora que va afegir: «Aquesta forma institucionalitzada té com a missió servir la comunitat i preparar-la per a l'Eucaristia.»

I adreçant-se a Llorenç Callau, el bisbe li va dir: «En el món faràs compatible el servei a la pròpia família amb el servei a la gran família diocesana. Per tal que es compleixi la missió que rebràs des de la teva fe i llibertat tots demanarem la gràcia de Crist servent.»

En acabar, el nou diaca va donar gràcies

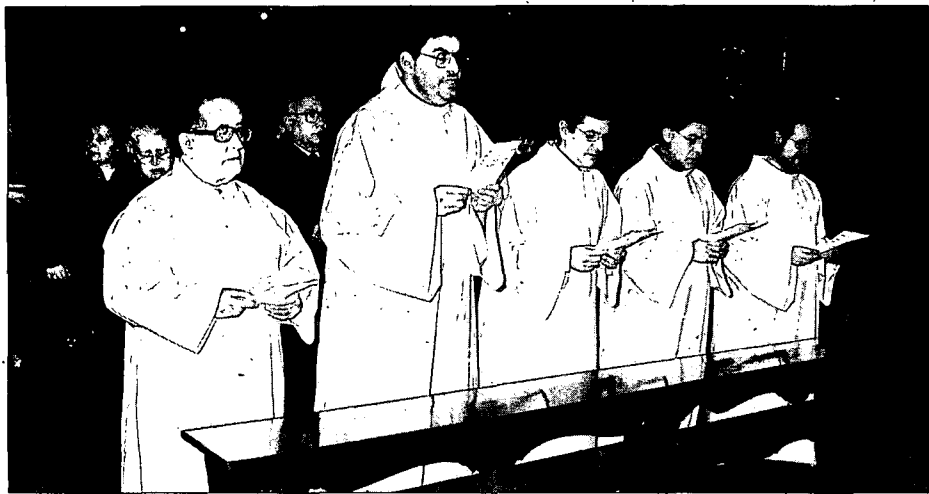
Llorenç Callau, amb el bisbe Xavier Salinas.

a Déu i a tots els grups que hi eren presents. També el prelat va comentar que el Papa havia enviat la seva especial benedicció apostòlica. «L'Església som tots els que formem part d'ella a través del baptisme», afirma Llorenç Callau després de la seva ordenació, «per tant, crec que tots hem d'ajudar en el que calgui». Ell, i així ho ha manifestat, sempre ha estat disposat a servir l'Església.

J. Blanc i Bahima

BARCELONA

Cinc aspirants a diaca reben el lectorat

Els cinc aspirants al diaconat permanent.

BARCELONA.— Cinc aspirants al diaconat permanent van rebre el 21 de gener el ministeri de lectors de mans del bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Josep Àngel Sáiz. La celebració va tenir lloc a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè. Els futurs diaques permanents són Miquel Tuneu, Manuel García, Rafael Sánchez, Bartomeu Palau i Carles Cosculluela.

La celebració va ser concelebrada per Mn. Salvador Cristau, rector de la basílica de la Mercè i gran conseller de l'arquebisbat de Barcelona; Mn. Josep Serra, formador del Seminari i responsable pel diaconat permanent; així com diferents preveres i diaques, que van acompanyar en aquest acte religiós els futurs diaques al servei de l'Església de Barcelona i universal. El bis-

be Sáiz, en la seva homília, va insistir en la importància de la transmissió de la paraula de Déu. «La missió del lector», va destacar el prelat, «és la de llegir bé la Paraula, donar-la a entendre als feligresos amb claredat i profunditat. Meditant-la i fent-la nostra serà com arribarà a l'altre amb un sentit diferent. La missió del lector és molt important i necessària en una societat que viu en una certa superficialitat, on tot resulta *light* i mancat de la presència del transcendent».

En finalitzar la celebració, els cinc futurs diaques, juntament amb els concelebrants, van pujar a venerar la imatge de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de la ciutat de Barcelona, i a posar als seus peus el desig d'entrega i de servei propi del diaca permanent. (Magda Marqués)

Mor el monjo de Montserrat Pere Riba

MONTSERRAT.— El 15 de gener va morir a Montserrat el germà Pere Riba i Ferrando, als 82 anys. Havia nascut a Vallformosa de Vilobí i va entrar al Seminari de Barcelona per cursar la carrera eclesiàstica. Més endavant va entrar al monestir de Montserrat per fer-se monjo i va vestir l'hàbit de novici, de mans de l'abat Aureli M. Escaró, el 18 de juny del 1941.

Va professar simplement el 24 de juny del 1942 i els vots perpetus els va fer l'11 de

juliol del 1946. El G. Riba va dedicar gairebé tota la seva vida al monestir de Montserrat, com a monjo, en el treball manual —tasques de jardineria i de pagesia—, i d'una manera especial en el treball a la sagristia del cambril, on atenia els pelegrins de Santa Maria. També va estar durant una temporada al monestir-santuari del Miracle (Solsona). L'any 1991 va tenir el goig de celebrar els 50 anys de monjo. (C.C.)

AJUDA'NS A SALVAR una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
932 047 111 i 932 805 683

PRO VIDA

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
BONAPLATA, 42, 1º, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE'N SOCI

☐ SÍ A LA VIDA, DESITJO REBRE EL BUTLLETÍ INFORMATIU PRO-VIDA

NOM .....

Adreça .....

Població .....

Província .....

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA- BONAPLATA, 42, 1r, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

Girona

El bisbe prioritza les vocacions i el jovent

■ Mons. Soler passa revista al primer mes al capdavant de la diòcesi

BANYOLES.— El bisbe de Girona, Mons. Carles Soler, en la roda de premsa que cada any s'organitza amb motiu de Sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, va declarar que els principals reptes que veu en la diòcesi un mes després de prendre'n possessió són les vocacions i la joventut. Després de 38 dies des que va prendre possessió de la diòcesi, el bisbe de Girona va dir que encara es trobava com «en una lluna de mel» però que començava a esbrinar les dificultats.

Sense voler avançar un judici precipitat, ja va detectar la manca de vocacions i de joves. «Tinc ganes de veure joves a l'Església i més vocacions —va afirmar amb rotunditat— i no pararé fins que ho aconsegueixi.» El bisbe Soler va dir que la solució és, primer de tot, «demanar treballadors a l'Amo dels sembrats, perquè el bisbe sol pot confirmar la crida, però qui crida és Déu». En aquest sentit va constatar que «no hi ha prou consciència que ens hem de fer pesats demanant». Actualment al Seminari diocesà només hi ha sis estudiants que segueixen la formació a l'Interdiocesà.

Pel que fa als joves, va insistir que cal «vetllar per l'educació cristiana del jovent en els grups i moviments, i donar-hi el màxim impuls». Encara en l'àmbit educa-

tiu, Mons. Soler va referir-se a la campanya de prevenció de la sida impulsada per les conselleries de sanitat i ensenyament. Segons el prelat, «l'educació de la sexualitat és tot un procés i forma part de l'educació integral de la persona, en canvi la Generalitat ha llençat aquesta campanya per sorpresa sense tenir en compte els pares, que en són els responsables». Per això va qualificar el projecte de «frívol i poc seriós» i va afirmar que aquesta tàctica «no és educar ni té efectivitat per evitar el que es vol prevenir».

Durant les primeres setmanes de l'any, el bisbe ha començat una cursa frenètica per visitar les parròquies i comunitats de la diòcesi. Durant el gener va passar revista a les zones pastorals de Girona i l'Empordà, i té previst concloure la resta

El bisbe Carles, durant la tradicional roda de premsa.

les setmanes vinents. Durant aquesta primera i ràpida prospecció ha pogut constatar que «hi ha molta vitalitat i dinamisme», i que, encara que de vegades puguin presentar-se sota forma de confrontacions, són signe de vida.

Precisament es va referir al Fòrum Joan Alsina, que durant el pontificat del bisbe Jaume Camprodon —per qui el seu successor va tenir una vegada més parau-

les de reconeixement— es va erigir com un grup de reflexió crític. Mons. Carles Soler va dir que havia tingut relació amb diversos membres d'aquest grup de sacerdots, i que a través d'aquests contactes no «s'ha escandalitzat ni sorprès» i que d'entrada no veu res a corregir ja que el Fòrum sempre ha manifestat la voluntat de «seguir les directrius del bisbe», segons paraules textuals d'una carta rebuda per Mons. Soler.

El Fòrum, com altres entitats de la diòcesi, havia criticat tendències immobilistes en la diòcesi. El bisbe va respondre que «les actituds reaccionàries, si es donen, no tenen cap futur. S'ha de viure agraït els temps passats però sense enyorança. Cal viure el present però amb perspectiva de futur perquè el nostre Déu és de futur».

Guillem Farré

EDITADA PER LA URC (Unió de Religiosos de Catalunya)

GUIA DE CASES D'ESPIRITUALITAT DE CATALUNYA

Llar del Pare Coll

Dominiques de l'Anunciata
Camí de Frontanyà, 1 — 08619 Borredà
Tel.: 938 239 062

Ubicada al Berguedà, a peu de carretera entre Berga i Ripoll, la Llar del Pare Coll és principalment centre de colònies i de grups escolars. També ofereix els seus serveis a grups de reflexió, convivències escolars, trobades de pares de família amb els seus fills, etc. El mes d'agost s'hi hostatgen persones que necessiten descansar i gaudir de la natura i que justament per això viatgen fins al poble de Borredà (a la fotografia), que està envoltat de bonics paisatges naturals.

LLEGENDA

PODEU TROBAR LA GUIA A LES LLIBRERIES RELIGIOSES O BÉ A LA URC: TEL. 933 024 367

Els malalts són els guanyadors del premis Sant Fèlix

GIRONA.— Els grans guanyadors dels premis Sant Fèlix van ser els malalts ja que les associacions premiades han estat la Fraternitat de Malalts i Minusvàlids (Fràter) i l'Associació Comunitària Antisida (ACAS). La primera forma part dels moviments diocesans i està dedicada a l'atenció de les persones amb discapacitats físiques. De les activitats de la Fràter destaquen les convivències que des de fa més de 25 anys organitza a l'estiu a Sant Feliu de Pallerols, en l'organització de la qual hi participen activament els malalts.

L'ACAS va néixer el 1990 a partir d'un grup de persones sensibilitzades per la sida i ha centrat la seva activitat en tres eixos: l'acollida i atenció, la prevenció, i l'estudi. Va començar a Girona i actualment té centres oberts a Olot, Figueres i Sant Feliu de Guíxols. Tot i que hi participen persones creients i sacerdots, l'entitat no es considera confessional.

Els premis Sant Fèlix van ser instituïts fa sis anys per la Delegació de Mitjans de Comunicació del bisbat de Girona per «reconèixer i fer notícia» iniciatives en l'àmbit de la diòcesi que desenvolupen una tasca social, humanitària i de servei. L'acte de lliurament va ser el dia 24 de gener, festivitat de Sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, amb la presència del bisbe Carles Soler, que va fer entrega del guardó, una reproducció del campanar de l'església de Sant Feliu realitzada per l'artista gironí Josep Perpiñà. El lliurament dels premis va acabar amb un concert de música barroca de l'Arxiu de la Catedral, interpretat per Albert Bosch amb un llaüt que reproduïa fidelment el model del segle XVII. (G.F.)

ACAS i la Fràter, guanyadors dels premis Sant Fèlix.

Barcelona

«Cristians i musulmans avui a Catalunya»

■ Celebrat el XIII Simposi de la Fundació Joan Maragall

BARCELONA.— Durant els dies 25 i 26 de gener va discórrer el simposi que cada any organitza la Fundació Joan Maragall, observatori privilegiat des de fa més de deu anys de la realitat cultural i de la realitat cristiana. En aquesta tretzena edició s'ha volgut posar l'accent en la relació entre les cultures cristiana i musulmana, un tema candent per l'interès que desvetlla i per les reflexions que obliga a formular-nos no únicament arran dels esdeveniments a escala mundial sinó sobretot a partir de la nostra quotidianitat més particular.

El matí del segon dia del simposi *Cristians i musulmans avui a Catalunya*, Jacques Levrat, doctor en Teologia i membre fundador del Groupe de Recherche Islamo-Chrétien, va parlar del *Pensament i actituds del cristianisme actual sobre l'islam*. Per fer-ho, va explicar l'experiència del punt de trobada entre cristians i musulmans que és la Source de Rabat, un centre de documentació i recerca al servei dels intel·lectuals marroquins i, al mateix temps, un punt de trobada i de treball conjunt entre cristians i musulmans. A més de la biblioteca, que és en certa manera el centre de gravetat de la Source, també organitzen aproximadament cada mes una trobada: una persona, normalment amiga de la casa, sovint marroquina, presenta el llibre que acaba de publicar, el doctorat que acaba de presentar o un aspecte de la seva recerca. D'altra banda, aquesta vinculació es tradueix en altres experiències de col·laboració. És el cas, per exemple, de la redacció d'una

història de la presència catòlica al Marroc, des del 1856, que un membre de l'equip animador de la casa, historiador de formació, elabora juntament amb un historiador marroquí.

El contrapunt a l'aportació de Jacques Levrat, el va donar Abdellatif Felk, filòsof, sociòleg i professor de la Universitat Mohamed V de Rabat, que va parlar del *Pensament i actituds de l'islam actual sobre el cristianisme*. El Dr. Felk va recordar que «la història recent del segle XX mostra que els fonamentalismes i els integrismes no són malauradament patrimoni d'una religió amb l'exclusió de les altres. El fanatisme és sempre terrible i intolerable, sigui quin sigui el revestiment religiós, doctrinal o ideològic que invoqui». I va afegir que «l'actitud del musulmà ordinari difereix molt de la dels clergues i els "doctors en religió" i que és a la seva manera tolerant segons el lema alcorànic «vosaltres teniu la vostra religió i jo tinc la meua».

El XIII Simposi de la Fundació Joan Maragall ha volgut impulsar la reflexió seriosa sobre les relacions entre cristians i musulmans.

«Això ens allunya de la idea estereotipada del cristià=infidel», va afegir Abdellatif Felk.

Pel que fa al diàleg de l'islam amb les esglésies cristianes, el professor de la Universitat Mohamed V de Rabat va reconèixer que «l'absència d'una autoritat unificada, com és el cas del catolicisme, fa difícil, si no impossible, una iniciativa com la del Vaticà II que va impulsar el diàleg de l'Església catòlica amb els altres corrents i les altres religions en un esperit d'ecumenisme». «Però tot plegat no exclou l'existència d'experiències de diàleg religiós i islamocristià en diversos països musulmans i europeus, certament sovint discretes però serioses, duradores i productives», va concloure. Per combatre el desconeixement mutu, Abdellatif Felk va advocar finalment per un ensenyament

crític de les religions i desempallegat dels mites.

Altres aportacions durant el simposi van anar a càrrec del sociòleg Lluís Recolons, que va fer un enquadrament sociodemogràfic de la població musulmana d'origen immigrat, o de l'antropòleg Jordi Moreras, que va fer-ne un enquadrament socioterritorial i religiós. Cal destacar, finalment, la participació de Teresa Losada, directora del Centre Bayt al-Thaqafa i consultora per a les relacions amb l'islam del Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós; de Salah Jamal, professor de Diversitat Cultural de la Universitat de Vic; metge i historiador, i de Mohamed Chaib, director de l'Associació Ibn Batuta.

Carme Munté

Salah Jamal, professor de Diversitat Cultural de la Universitat de Vic

«Els musulmans confonen el colonialisme amb els cristians»

—Parlem sovint dels prejudicis que els cristians tenim envers els musulmans, però si formulem la pregunta a l'inrevés, quins prejudicis tenen els musulmans envers els cristians?

—Si els cristians estan carregats de prejudicis envers els musulmans, aquests tampoc no es queden curts. Tots els prejudicis són ridículs i a vegades divertits perquè sempre hi ha gent que s'hi capfica per convertir-los en alguna cosa seriosa. Els musulmans confonen el colonialisme amb els cristians (quan parlo de cristians em refereixo als cristians practicants i religiosos, no als cristians com Pinochet, Blair, Bush, etc.). El prejudici més important, avui dia, que tenen els musulmans sobre els cristians és la seva exagerada i fonamentalista actitud materialista; ves per on, els musulmans critiquen la descristianització d'Occident. Un altre prejudici, la marginalització i el no-respecte als ancians; la degeneració de la societat, molt poc higiènica (això d'entrar a pregar davant Déu sense rentar-se i la imatge antiga de viure a prop dels porcs i menjar-ne la carn, són fets insuperables per al prejudici dels musulmans sobre els cristians)...

—Sovint es lamenta que si, d'una banda, els musulmans reclamen i tenen dret a viure amb total llibertat la seva fe a casa nostra, aquest mateix dret no sigui respectat en el cas dels cristians presents a determinats països àrabs. Es tracta d'un discurs oportu-

tunista o té una justificació?

—La majoria dels cristians que viuen en el món àrab-musulmà gaudeixen de la mateixa llibertat civil que la resta de ciutadans, vull dir cap. Si hi ha algun conflicte entre comunitats, les causes cal buscar-les en l'àmbit polític-social.

—La diversitat cultural és un valor pregonat als quatre vents. Considera perjudicial, doncs, que hi hagi musulmans, en el cas que ens afecta, que es recloguin en grups compactes i que mantinguin només relacions estrictament necessàries amb la resta del poble català?

—Mai no és positiu crear grups compactes en el si d'una mateixa societat. Tard o d'hora aquests grups s'enfrontaran entre ells. Els immigrants que tenim a casa arribaven de forma individual i mai en grup. És aquí, i malauradament, on es formen els grups (l'empar del desemparat) i això és conseqüència, sens dubte, al rebuig de la societat acollidora.

—La comunitat musulmana present a Catalunya ha experimentat una actitud de més hostilitat després dels atemptats de l'11 de setembre i especialment de la detenció a casa nostra de presumptes col·laboradors d'Al Qaeda?

—Si Déu i Al·là ens salvessin dels mit-

jans de comunicació grocs i d'algun ignorant, aquí no passaria res. Sempre hi ha voltors que volen aprofitar situacions determinades per donar curs a les seves diatribes demagògiques. Seria molt més greu una crisi econòmica que un conflicte bèl·lic.

—Com és la convivència entre trets culturals aparentment tan distants, especialment pel que fa a la situació de la dona?

—Tots els trets positius d'una cultura, per a mi, són respectables. La situació de la dona musulmana és imrepresentable. Qui es vanagloria de la idea que això pot influir en els drets adquirits per la dona occidental és totalment ignorant, si no tendencios. Hi ha més influència dels valors occidentals sobre la dona immigrant que a l'inrevés. (C.M.)

**Carlos M. San Martín
PARA ANDAR
EL CAMINO**

**Pregàries per a Quaresma,
Setmana Santa i Pasqua.**

Pregàries i meditacions d'un seglar, basades en les lectures litúrgiques de cada dia de la Quaresma, Setmana Santa i Pasqua.
256 pàg. 9,22 €

narcea, s.a. de ediciones
Dr. Federico Rubio y Galí, 9 - 28039 Madrid
Tel. 915 546 102 - Fax 915 546 487
narcea@narceaediciones.es www.narceaediciones.es

Participació destacada de Mons. Joan Baptista Torelló i del bisbe auxiliar de Jerusalem

«Reptes actuals eticosocials» va ser el títol de la primera de les dues taules rodones.

Mons. Jaume Traserra, Mons. Bathish, Dr. Dacal (vicari de l'Opus Dei a Catalunya) i Mn. Llobet (organitzador de les jornades), d'esquerra a dreta.

XXXVII Jornades de Qüestions Pastorals

PREMIÀ DE DALT.— Els dies 28 i 29 de gener passat van tenir lloc, organitzades pel Centre Sacerdotal Montalegre, les XXXVII Jornades de Qüestions Pastorals de Castellaura, a Premià de Dalt, sota el títol *Laïcisme i laïcitat cristiana*. Especial transcendència van tenir les intervencions de Mons. Joan Baptista Torelló,

un dels primers membres de l'Opus Dei a Catalunya i que va exposar el seu testimoni sobre els sentiments i l'actuació del beat Josepmaria Escrivà de Balaguer a Barcelona, i de Mons. Kamal-Hanna Bathish, bisbe auxiliar de Jerusalem, que va parlar d'*El sacerdoti comú dels laics en diàleg amb una societat interreligiosa*.

Mons. Joan Baptista Torelló, rector de St. Peterskirche (Viena), psiquiatra, escriptor i autor en la postguerra del primer assaig que es va publicar fora de Catalunya sobre la poesia catalana contemporània, va parlar de la seva relació amb el fundador de l'Opus Dei en la conferència *El beat Josepmaria i Catalunya*. Mons. Torelló va recordar la seva participació en activitats clandestines per a la defensa de la cultura catalana en la situació anòmala de la postguerra. Quan va conèixer Mons. Escrivà l'informà d'aquestes activitats, i el fundador de l'Opus Dei li va comentar que això entrava dintre de l'àmbit de la seva llibertat, i que no calia que li'n parlés, però que ja que ho feia li va demanar: «Para atenció i procura que no t'agafi la policia perquè som pocs i tenim molta feina.» Durant la seva intervenció, Mons. Joan Baptista Torelló també va explicar amb detall tota la relació directa i epistolar entre l'abat de Montserrat Aureli Maria Escarré i Mons. Escrivà i la visita que, per encàrrec d'aquest, va fer a l'abat Escarré, quan va haver de traslladar-se a Itàlia.

D'altra banda, a la taula rodona entorn dels *Reptes actuals eticosocials*, el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va parlar de la importància de la formació dels laics «en un món actual que interpel·la l'Església amb les seves provocacions». Després de comentar els fets de l'11 de setembre a Nova York, el prelat va posar de manifest «la manca d'una creença, d'una orientació fonamental a occident». A continuació es va referir al laïcisme, «que vol reduir el cristianisme a un sentiment», i va ressaltar l'actitud del beat Josepmaria, «que va donar exemple de com lligar la fe i la vida, i convertir la feina de cada dia en un encontre amb Déu».

Mons. Salinas compartia taula rodona

amb Núria Gispert, directora de Càritas diocesana de Barcelona; Jesús Silva, catedràtic de Dret Penal de la Universitat Pompeu Fabra, i Jaume Castro, responsable de la Comunitat de Sant Egidí de Barcelona.

Núria Gispert va posar de manifest els canvis culturals, polítics i socials que fan que gairebé «estiguem vivint una altra època». Es va referir al fenomen de la globalització en un món «on les diferències entre els pobres i els qui no ho són s'accentuen» per tal de defensar la condonació del deute extern dels països més pobres. A continuació va

parlar de la immigració, «un fet estructural, imparable a Europa» com a fruit de la injusta situació per les diferències entre els països del nord i els del sud. Aquest fet «no ens ha de produir gens d'alarma», va afirmar Núria Gispert, «els cristians hem de ser oberts als que vindran, no podem ignorar els canvis dels temps ni viure a la llum de la ignorància».

Per la seva part, el Dr. Jesús Silva es va referir a la persecució subtil del cristianisme en alguns ambients: «Es vol fer una separació radical entre fe i vida; entre la religió i la vida pública, però el laic no pot deixar de ser cristià en la seva vida familiar, professional i social.»

El quart convidat a la taula rodona, Jaume Castro, va reflexionar sobre «el valor fonamental dels pobres» i de la importància del diàleg com «la manera que tenim els laics d'estar enmig de la societat i comunicar els valors humans».

Després de la taula rodona era el torn de la conferència *Resposta cristiana al laïcisme*, a càrrec del professor de l'IESE Carles Cavallé. «Els valors d'occident podrien ser considerats bàsicament cristians: els avenços científics, la reivindicació de la llibertat i l'estat de dret», va afirmar Cavallé, alhora que va destacar els punts obscurs en la histò-

ria i en l'actualitat: «Colonialisme, guerres, ara l'avortament.» A la indiferència amb què molts afronten la superació de les injustícies i les deficiències, el conferenciant va subratllar «l'atenció a la persona humana amb la seva capacitat de buscar Déu i d'estimar els altres per ells mateixos per combatre el laïcisme des de dintre de la societat en totes les activitats humanes».

«PATRIA ESPIRITUAL DE TOTS ELS CRISTIANS»

El segon dia de jornades, el bisbe auxiliar del Patriarcat llatí de Jerusalem, Mons. Kamal-Hanna Bathish, va assenyalar l'interès que tot el món ha de tenir per Terra Santa, perquè és «la pàtria espiritual de tots els cristians». El bisbe, que és palestí, àrab, catòlic i de Natzaret, va recalcar que tothom ha de contribuir a resoldre els problemes que afecten la convivència, «i de manera especial, cristians, hebreus i musulmans». També va advertir que no es pot oblidar els immigrants de comunitats estrangeres, «30.000 filipins a Israel i 15.000 a Jordània», i va remarcar la conveniència que les comunitats religioses constituïdes per persones d'altres països s'adaptin a la realitat del país i visquin els seus problemes.

També va recordar que la dificultat per als cristians rau en el fet que «són una minoria molt petita, un 2%, i dividits en diversos grups —catòlics, ortodoxos i protestants— que sovint són víctimes de minories integristes tant musulmanes com hebraïques». D'altra banda, va posar en relleu que les característiques de l'organització social —entre elles, els costums tribals— han fet que «el treball dels laics tingui unes característiques particulars, ja que han hagut de dependre, de fet, de les parròquies» i no tingui sempre l'autonomia que li és pròpia en les qüestions temporals.

A la taula rodona, moderada per Joan Costa, doctor en Teologia, es va tractar la *Relació entre el sacerdoti comú dels laics i el sacerdoti ministerial en el pensament del beat Josepmaria Escrivà*. Hi va participar el bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserra, que va voler destacar que «els fidels necessiten una comunitat on donar el seu testimoni i portar a terme el seu apostolat», i va concloure que «el sacerdoti ministerial fa possible que els fidels exerceixin el sacerdoti comú, perquè el primer serveix a aquest últim». Va relacionar això últim amb la constitució *Lumen gentium* sobre l'Església com a Poble de Déu, i del fet que del sacerdoti

Mons. Jaume Traserra, bisbe de Solsona, durant la seva intervenció.

PREMIÀ DE DALT.— El Patriarcat llatí de Jerusalem inclou Israel, Palestina, Jordània i Xipre, una regió geogràfica de gran voltatge cultural i religiós, i darrerament, polític i bèl·lic. La comunitat cristiana representa només un 2% de la població, en canvi l'Església està

aconseguint un alt grau de credibilitat. Un dels artífexs d'aquest canvi històric va ser el papa Joan Pau II, que amb el seu pelegrinatge jubilar a Terra Santa va sorprendre el país i el va posar al primer lloc de les enquestes de valoració d'un personatge religiós. Mons. Kamal-

Hanna Bathish, bisbe auxiliar del Patriarcat llatí de Jerusalem, va ser a Premià de Dalt en les XXXVII Jornades de Qüestions Patorals de Castellldaura. Mons. Bathish és un home proper, avesat a tractar la gent i amb un mirada rica i comprensiva del context en què viu.

Mons. Kamal-Hanna Bathish és bisbe auxiliar del Patriarcat llatí de Jerusalem

«L'amor als enemics és purament cristià»

—El diàleg interreligiós a Terra Santa és peculiar respecte d'altres llocs?

—Hauria de tenir un accent molt particular perquè hi ha jueus, musulmans i cristians que viuen a la seva terra que si més no en part la consideren santa, és a dir, que els pobles estan a prop de la font de la seva religió. En realitat per tenir un diàleg interreligiós cal viure units com a iguals i considerar-se com a iguals per començar a parlar i tractar punts del diàleg interreligiós. A l'Orient Mitjà, com a tot l'orient, hi ha un fenomen contrari al que passa a occident: no es viu ni es coneix la separació entre estat i religió de la manera com s'entén ara a occident. Tant musulmans com jueus uneixen els dos conceptes. Per viure bé la seva religió, els musulmans necessiten estar en una societat musulmana. I amb els jueus passa el mateix. Aspiren a una teocràcia, és a dir, que Déu sigui el cap del poble i que es visqui segons la llei mosaica. Això és una diferència respecte del cristianisme, que es pot viure malgrat que una societat no sigui cristiana i fins i tot en una situació de persecució. Amb la situació actual, amb més de 50 anys de guerra i enemistat entre el poble jueu i palestí, uns i altres es veuen com a enemics i malauradament en la darrera temporada l'odi és més fort i profund. En aquesta situació és gairebé impossible esperar que els musulmans cerquin un diàleg amb els jueus, sobre-

ment. Amb musulmans és més fàcil, però amb els jueus costa més perquè no hi ha un interlocutor amb prou autoritat per dialogar tot i que la gent normal hi estigui oberta. En canvi una reunió dels tres junts no és possible. Sols va passar una vegada, quan el Papa va visitar Terra Santa, i va ser un fracàs que descriu exactament la situació actual i mostra en quin punt està el discurs interreligiós dels tres monoteismes. El gran problema és que fàcilment es passa a la política.

—A més d'aquest encontre històric, què més va aportar la visita de Joan Pau II?

—Hi havia molts temors abans de la visita que tocaven tant la salut del Sant Pare com les possibilitats de realitzar-la, i malgrat tot va ser un èxit molt gran. Per als musulmans era un fet assumit amb naturalitat perquè ja estaven preparats per la visita prèvia del Papa a Jordània. Hi ha molt bona relació entre el Vaticà i la casa reial, i la recepció va ser òptima. Això va donar un sentit a la continuació del viatge que era Israel, on l'acollida es preparava molt freda. Qui ho va canviar tot va ser el poble israelià, perquè va viure la visita com una sorpresa i va voler seguir tots els actes. Fins i tot la televisió, que no havia previst fer-ne el seguiment, es va veure obligada a transmetre totes les celebracions i discursos. Hi va haver gestos, en especial la pregària al Mur de les Lamentaci-

Mons. Bathish.

notar una presència forta i de qualitat. També van constatar que el cristianisme era molt diferent del que pensaven perquè consideraven que era una religió contra els jueus que prega contra els jueus. En canvi, tots aquests joves estaven en calma i en silenci, sense un sol problema, i tornaven a casa al final de la cerimònia sense que la policia hagués d'intervenir.

—Com ha repercutit en la comunitat? Hi ha més gent que s'apropa a les esglésies?

—Es va sentir una mica aquest moviment però poc després va desaparèixer tot a causa del ressorgiment de la violència. La persona del Papa va ser un xoc molt fort fins al punt que després del viatge es va fer una enquesta sobre la personalitat religiosa més creïble, i va sortir Joan Pau II amb un avantatge de 20 punts per sobre del segon, que era un vell rabí de molta reputació. Les coses haurien pogut canviar tant..., en canvi és una llàstima perquè amb els esdeveniments socials i polítics de setembre es va perdre gairebé tot, tot i que penso que en l'ànima d'un bon nombre en queda alguna cosa.

—A Jerusalem hi ha totes les confessions cristianes. Com és la relació amb els ortodoxos?

—A Jerusalem no es pot fer un diàleg teològic amb ningú perquè no hi ha un interlocutor amb autoritat ni entre els

musulmans i jueus, ni entre les mateixes esglésies cristianes perquè, encara que les ortodoxes siguin autònomes, estan lligades a les altres i no poden fer un pas sense elles. Per això és difícil. Malgrat tot, els cristians ens trobem per parlar i intentar tenir sempre una actitud comuna en qüestions tant religioses com polítiques. És el diàleg de la vida, i aquí sí que tenim una forta cooperació. Per exemple enviem un missatge comú a tots els fidels per Nadal i Pasqua.

—I els problemes de gerència dels diferents Llocs Sants?

—Senzillament són dificultats entre germans. I ara no és res comparat amb el que es podia veure fa cinquanta anys! Hem millorat molt. De fet, els cristians d'Israel són els hereus dels primers seguidors de Jesucrist. És més adequat dir Terra Santa, perquè és un territori que comprèn tres països: Jordània, Palestina i Israel. Sí, som fills de la primera comunitat de Jerusalem perquè des del segle primer mai no ha desaparegut. A l'origen tots eren jueus però aviat van arribar gentils i avui trobaríem persones d'origens molt diferents, però sempre es tracta de gent del país que continua la presència cristiana i de Crist mateix a la terra de Crist. Com ja he dit, som pocs, no més d'un 2%, vivint en un estat amb mentalitat i cultura jueva o musulmana, la qual cosa és molt difícil d'entendre en una Europa on els països són de tradició cristiana. Però malgrat tot l'Església té una paraula i una força, i som un 2% amb vida pròpia.

—No troben a faltar els pelegrins?

—Des de la represa de les hostilitats s'ha anul·lat pràcticament tot i sols es veu de tant en tant algun grup reduït. És cert que hi ha perill, però malgrat tot es pot fer una peregrinació sense por. Pot ser una mica contrariada, però són dificultats que es poden superar. Encara més, les dificultats serien la millor manera de fer un pelegrinatge de veritat en què la gent també comparteixi la vida del poble que comparteix dolorosament el sofriment de Crist. Així el pelegrinatge no és sols caminar darrere els passos del Crist, sinó caminar amb el Crist. Necessitem que vinguin els pelegrins especialment ara perquè, a més de l'ajuda econòmica que representen, la seva presència ens anima i ens diu que som forts amb la força dels cristians del món. Si no, quan es veuen els Llocs Llocs buits i sense vida, la tristesa és més gran. Es tracta de compartir un testimoni mutu de Jesús, i això és el cristianisme de veritat.

Guillem Farré

Fotos: Guillem Farré

El bisbe auxiliar va participar en les Jornades de Qüestions Pastorals.

tot tenint en compte que en l'islam i en el judaisme no és normal entrar en diàleg amb altres religions. Els israelians estarien disposats més a un contacte que a un autèntic diàleg, però no tant per motius religiosos com socials i polítics. Però els musulmans no ho accepten. Un imam s'exclamava: «Com podem parlar de diàleg quan el poble israelià comet tantes injustícies amb el meu poble?» Cal tenir present que l'amor als enemics és purament cristià. Per això pràcticament no hi ha un diàleg de veritat malgrat tantes temptatives d'apropament.

—Quin paper hi té el Patriarcat llatí?

—L'Església catòlica està sempre disposada a dialogar i és el seu desig constant. Hem intentat trobar-nos separada-

ons, que van donar una imatge del cristianisme i de l'Església molt diferent de la que tenien. Va ser una gran sorpresa per al poble jueu. Per exemple, la missa a la muntanya de les Benaurances amb 80.000 joves va fer descobrir els cristians de Terra Santa. Entre totes les confessions només som un 2% però es va

de Crist participen el sacerdoti ministerial i el sacerdoti comú. I va recordar l'afirmació del beat Josepmaria segons el qual «pel baptisme hem estat constituïts sacerdots de la nostra pròpia existència». Amb tot, és el sacerdoti ministerial el que fa possible que els laics exerceixin el sacerdoti comú.

La taula rodona comptava així mateix amb la participació de la professora titular d'Ètica Empresarial a la Universitat de València i doctora en Teologia Pilar Ferrer, que va insistir en «la necessitat urgent que tenen els joves dels temps actuals d'exemples on fixar-se», juntament amb una bona forma-

ció. Amb aquest motiu va esmentar el beat Josepmaria quan parlava de «la crida a santificar-se enmig de les circumstàncies de la pròpia vida com a conseqüència del baptisme». Va parlar del sacerdoti comú dels laics com «la realització mateixa de l'existència cristiana, tant d'homes com de dones», i de

«la complementarietat existent entre el sacerdoti comú i el ministerial». Finalment va assenyalar que l'Església no ha de situar-se per damunt del món, sinó buscar solucions als problemes de la societat «juntament amb ell, parlant el mateix llenguatge i el mateix idioma». (C.C.)

Menorca

Festa patronal de Sant Antoni

■ El bisbe va encoratjar a la responsabilitat social, política i personal

CIUTADELLA.— El barri antic de Ciutadella ha estat escenari, un any més, del dia patronal dels menorquins, Sant Antoni Abat, en què s'han commemorat els fets històrics de l'entrada a la ciutat de les tropes catalanoaragoneses, encapçalades pel rei Alfons III, allà cap al 1287, i s'ha contemplat la tradicional imatge del sant patró recorrent els carrers de la ciutat.

La catedral era plena de gom a gom.

Poc després de les onze del matí del 17 de gener, la catedral de Menorca, plena de fidels cristians d'arreu de l'illa, rebia l'entrada de la corporació municipal de l'Ajuntament de Ciutadella, amb l'alcalde Pau Lluh al capdavant, i l'assistència de diverses autoritats civils i militars insulars, presidides per la titular del Consell Insular, Joana Barceló, acompanyada de tots els consellers, de Maximilià Morales, president del Parlament de les Illes Balears, a més dels representants autonòmics i estatals menorquins. Immediatament entraven per la porta principal de la seu els membres del presbiteri menorquí, presidits pel bisbe Joan Piris Frígola, acompanyat del vicari, Sebastià Taltavull, i el rector de la catedral, Miquel Anglada. La missa va ser molt participada. A dos quarts d'una la imatge de sant Antoni Abat sortia

recórrer alguns dels carrers de la ciutat antiga, per sortir fins a la Contramurada, per simbolitzar l'arribada a la ciutat, des del portal de Maó, a la plaça de les Palmes, lloc de màxima expectació per poder «escollar» el so dels Tres Tocs.

Després de l'acte tradicional de la plaça de les Palmes, recordant l'entrada a les murades de la Ciutadella del 1287, el bisbe Joan Piris va entonar l'himne del *Te Deum*, cantat pels capellans presents a l'ofici religiós, alhora que la processó es dirigia a continuació novament a la catedral.

Per primera vegada el bisbe Joan Piris presidia l'eucaristia de la festa patronal de Sant Antoni i la processó dels Tres Tocs, a la catedral i pels carrers de Ciutadella. El prelat va adreçar un missatge molt humà tot encoratjant a la responsabilitat social, política i personal dels milers de fidels i de

La processó va resseguir els carrers de la ciutat antiga.

per la porta de la Llum a la plaça de la Catedral per iniciar la tradicional processó dels Tres Tocs.

Els regidors Manel Mascaró, Joan Carles Grau i Joana Català van ser els encarregats de representar els cavallers del rei Alfons III, en l'entrada a la ciutat, muntats a cavall. Mascaró, regidor de més edat, portava el penó reial que poc després serviria per donar els Tres Tocs, que realitza el regidor més jove de la corporació ciutadellenca. La processó, seguida per milers de menorquins, va

les autoritats públiques aplegades en l'ofici religiós. Mons. Piris va definir el radicalisme evangèlic de sant Antoni Abat com «la resposta radical d'amor a l'amor radical de Déu», que porta «a l'opció total de seguiment de la persona de Jesús; el radicalisme a l'amor al proïsme; el radicalisme de la no-pretensió que porta a triar l'últim lloc per poder servir; i el radicalisme del compartir».

El prelat menorquí va animar a utilitzar els valors cristians com a «denúncia —instància crítica— de la riquesa estructurada com a societat de consum, del poder polític absolutista, i de l'erotisme com a simple ús de l'altre», perquè «els consells evangèlics de Jesús són l'afirmació de la transcendència de les realitats d'aquest món. Una forma de ser ja —testimoni d'infinít— en aquest món». Per al bisbe, és la forma «d'afirmació al món obert a la vida futura i que es tradueix en un compromís de servei i disponibilitat».

El bisbe Joan va mostrar-se preocupat per les actituds ambigües d'un societat «anomenada postcristiana», en què «coexisteixen formes aparentment cristianes amb esquemes de pensament i conductes que han deixat de ser-ho», tot oblidant el sentit originari cristià, «i en què són freqüents les celebracions de Nadal, Pasqua, Setmana Santa, identificades amb simples fenòmens culturals o oportunitats vacacionals». Alhora s'hi afegeix també l'ús dels signes religiosos «d'allò més pintoresc, o en el capítol més important encara de bateigs, bodes, primeres comunions i funerals».

Guillem Ferrer Monjo

Fotos: «Diari Menorca»

MALLORCA

Mons. Úbeda enceta una nova visita pastoral

PALMA.— El bisbe de Mallorca, Mons. Teodor Úbeda Gramaje, ha iniciat una nova visita pastoral a les parròquies i comunitats cristianes de la diòcesi amb el desig de reunir-se, «d'una forma senzilla, propera i amada de naturalitat i confiança», amb els fidels mallorquins. La visita pastoral va iniciar-se el 18 de gener passat per l'arxiprestat de Llevant.

El prelat mallorquí té la voluntat que aquesta iniciativa es clogui per Pasqua del 2003 després de visitar totes les parròquies i zones pastorals de la diòcesi. L'última visita pastoral va finalitzar l'hivern del 1993, com ell mateix indica en un escrit dirigit als fidels a través de l'edició del Full Dominical.

Mons. Úbeda demana als fidels i preveres mallorquins que la visita pastoral «ens ajudi a tots a comprendre, amb sinceritat, clariïdència i sense pors la realitat vertadera de l'Església mallorquina i de la societat a la qual és enviada, en el nostre moment històric». Per això remarca que «ens han d'ajudar a tots a rellegir i repensar el Sínode Diocesà i el Pla Diocesà de Pastoral».

De manera destacada el bisbe Teodor invita a «confirmar i consolidar tots els esforços que ja es fan en la construcció de les unitats pastorals entre diverses parròquies, amb la participació activa i corresponsable de preveres, laics, i religiosos i religioses», a més de demanar una prioritat especial «per a la pastoral juvenil i vocacional». Mons. Úbeda ha iniciat la que probablement serà la seva última visita pastoral a la diòcesi. (G.F.M.)

Intervenció de la capella de Sant Pere de la catedral

PALMA.— El Capítol Catedralici de la seu de Mallorca ha aprovat el projecte d'intervenció de l'artista Miquel Barceló a la capella de Sant Pere de la catedral mallorquina. L'obra es durà a terme a través del suport econòmic de les Conselleries d'Educació i Turisme del govern balear i de la Universitat de les Illes Balears.

La decoració proposada per a la capella es basa en la multiplicació dels pans i dels peixos de Jesús. Una iniciativa amb sentit eucarístic ja que és la capella del Santíssim de la seu. Miquel Barceló ha realitzat nou esbossos de vitralls, encara no definitius, destinats a il·luminar els cinc finestrals que es podran obrir al fons de l'absis i en una de les parets de la capella.

Entre el material litúrgic que es projecta posar cal fer referència a un altar de pedra mallorquina i a l'ambó, del mateix material, que portarà un escrit: «Senyor, vós teniu paraules de vida eterna», amb les claus de Pere com a símbol. En canvi, la seu presidencial estarà relacionada amb la figura de Jesús ressuscitat. (G.F.M.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala de repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per a convalescències. Poques places.

Tel. 934 274 453

PUJOLS JOIERS,
els artesans de l'or

Medalles religioses, rellotgeria. Gran varietat de dissenys. Taller propi. Reparacions.

Visiti'ns al carrer Hospital, 29, de Barcelona, al costat de les Rambles. Tel. 933 182 284

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

Catalunya

Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

L'arquebisbe Teodosio va mostrar-se molt proper als assistents a la l'església de Sant Jaume.

Sant Egidi s'aboca en la pregària per la pau

BARCELONA.— La Comunitat de Sant Egidi, en el cor de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians i en preparació de la Jornada de Pregària per la Pau convocada per Joan Pau II a Assís, va promoure el 21 de gener passat a l'església de Sant Jaume de Barcelona una pregària per la pau i la unitat dels cristians presidida per l'arquebisbe de Tomis, Teodosio, del Patriarcat ortodox de Romania.

L'arquebisbe va recordar l'origen de la seva Església: «Sant Andreu va estar a Romania per comunicar l'Evangeli de Crist precisament a l'arquebisbat de Tomis, d'on jo sóc arquebisbe. Jo porto des d'allà la pau de sant Andreu.» I va afegir: «En la pregària de Crist per la unitat, ell prega per tot el món, primer pels apòstols. Dos dels seus primers apòstols, Pere i Andreu, eren germans de sang... Avui aquí vosaltres podeu trobar Pere i Andreu amb la pau que va portar sant Pere a predicar el Sant Evangeli a Jerusalem, després a viatjar cap a Roma, on va estar-s'hi durant molts anys.» I va acabar dient: «Estimats germans, nosaltres també som germans, nosaltres tenim el mateix origen. Nosaltres tenim *ab initio* la

mateixa llengua, tenim necessitat de tenir la mateixa fe. Aquest és el nostre desig: estar junts amb la mateixa fe, per tenir en el futur la possibilitat de rebre la Santa Comunió en el mateix lloc, en el mateix altar, en l'únic calze. Aquest és el desig de Crist, del nostre Pare i de l'Esperit Sant.»

Amb aquest mateix esperit de pregària ecumènica, tres dies després, el 24 de gener, a Assís, i convocats per Joan Pau II, els homes de religió van manifestar la seva comuna aspiració cap a la pau mitjançant la pregària. Quinze anys després d'aquella convocatòria del Sant Pare, aquella pregària s'ha repetit i «l'anomenat esperit d'Assís» continua el seu pelegrinatge pel món. (C.C.)

Trobada interreligiosa a Manresa

MANRESA.— Moltíssima gent d'arreu del món s'ha volgut sumar a la Jornada de Pregària per la Pau i la Unitat dels Cristians. També a Catalunya. Al convent de les dominiques de Santa Clara, a Manresa, on últimament s'impulsa amb força el diàleg interreligiós, tampoc no es va voler faltar a la cita. El divendres 25 de gener es van aplegar a la nau gòtica del monestir un bon nombre de persones, entre elles molts joves. Van participar-hi grups hinduistes, budistes, jueus, evangèlics, catòlics, islàmics i de fe baha'is. Cada comunitat va participar en la pregària amb un text sagrat de la seva respectiva confessió. Aquesta trobada ha estat organitzada pel Grup de Diàleg Interreligiós de Manresa i amb ella s'enceta enguany un cicle de conferències que al llarg del 2002 tractarà cada mes sobre una confessió religiosa. (C.C.)

LLEIDA

Nou butlletí dels Franciscans de Lleida

LLEIDA.— La Comunitat de Pares Franciscans del santuari de Sant Antoni de Pàdua de Lleida ha engegat la publicació d'un butlletí informatiu anomenat *Junts caminem*, dirigit pel P. Francesc Gamisans.

El butlletí ha tret ja al carrer dos números. El darrer, corresponent al mes de desembre, es fa ressò de diverses notícies franciscanes, entre elles es parla de l'hongarès fra Marcellian Madi, que resideix a

la cúria provincial de Budapest i que acaba de complir 103 anys, i que és el frare franciscà més vell del món.

Junts caminem dedica bona part del butlletí a parlar de «qui són i què fan els terciaris franciscans» (orde franciscà seglar), un dels moviments d'espiritualitat més nombrosos del món, amb un milió d'afiliats.

Per a més informació, es pot consultar la web del santuari: <http://www.svt.es/sa-padua> (J.C.)

Sis confessions religioses pregunten plegades a Lleida

LLEIDA.— Més de 600 persones van omplir de gom a gom el santuari de Sant Antoni de Pàdua dels Pares Franciscans de Lleida, coneguts popularment com a frares, el 23 de gener passat al vespre, per assistir a una Trobada Interreligiosa de Pregària per la Pau, convocada com a preparació per a la que el papa Joan Pau II havia convocat l'endemà a Assís.

El bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, havia encomanat al Consell Pastoral de la diòcesi i a la Delegació diocesana d'Ecumenisme la convocatòria d'un acte interreligiós per pregar per la pau, amb ocasió de la trobada convocada pel papa a Assís i en el marc de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians.

L'acte s'havia haver celebrat, tal com havia estat anunciat, al Saló d'Actes del convent dels Franciscans, però «es va traslladar al santuari davant de la impossibilitat de poder acollir tothom que acudia a la trobada, ja que uns minuts abans de l'hora assenyalada ja era ple amb les seves 175 cadires totes ocupades, gent dreta i molts al carrer que no podien entrar», recorda el P. Joan Pujol.

Una vegada ja a l'interior del santuari es va iniciar la vetlla de pregària, que fou presidida pels representants de diverses comunitats religioses presents a la ciutat: per la comunitat musulmana de subsaharians de Lleida, l'imam Morro Jaitel; per l'Església cristiana adventista del Setè Dia, el pastor Antolin Drieste; per l'Església evangèlica de la Bíblia Oberta, el pastor Ferran Jové; per l'Església ortodoxa romana, Irinia Marin, i per la comunitat catòlica, el bisbe de Lleida, Francesc Xavier Ciuraneta. Tots ells van seure davant el presbiteri. A l'acte s'hi va adherir la Comunitat Zen (budista).

Va iniciar la pregària l'imam amb un cant d'acollida, cantat en la seva llengua, i

escoltat amb un silenci respectuós. A continuació es van presentar totes les comunitats presents. La pregària s'inicià tot seguit amb les lectures de diversos textos dels llibres sagrats de l'Alcorà i la Bíblia, acompanyats d'uns cants. Finalitzada aquesta primera part, es va recitar la pregària de sant Francesc d'Assís «Senyor, feu de mi un instrument de la vostra pau», a la qual va seguir el cant *Hevenu shalom alehem*, mentre tots els presents es donaven les mans, alhora que es recitava l'«Oració per la pau», escrita per a aquest acte. Es va acabar amb el cant *Glòria a Vós, oh, Crist Senyor*.

La trobada va finalitzar amb unes emocionades i emotives paraules del pare guardià de la comunitat franciscana de Lleida, Joaquim Recasens, que va animar els assistents a continuar treballant per la pau i la justícia

«El comentari més sentit entre els assistents va ser de goig i alegria per la pregària comuna i pel respecte exquisit envers les

Els fidels van omplir el santuari de Sant Antoni de Pàdua.

diverses maneres d'expressar la fe de cadascú. Alguns fins i tot comentaven la conveniència de repetir aquest acte cada any dins la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, com a signe visible i ecumènic», explica el P. Joan Pujol, i va assenyalar alhora que aquesta va ser una pregària per la pau, en l'esperit d'Assís, motiu pel qual els organitzadors havien triat el santuari de Sant Antoni de Pàdua, com el «lloc franciscà» a Lleida.

Jordi Curcó

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS

VISITES A DOMICILI

☎ 932 175 607

C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Vic

La Pastoral Penitenciària mostra la relació drogues i presó

■ S'ha editat un vídeo per ser utilitzat com a material educatiu

VIC.— La Pastoral Penitenciària del bisbat de Vic ha editat recentment un vídeo de dotze minuts de durada en què es mostren els lligams indiscutibles que hi ha entre la drogoaddicció i la presó. Fruit del coneixement que la continuada visita a les presons els ha donat, Jaime Garcia, membre actiu de la Pastoral Penitenciària, i Mn. Jordi Vila, delegat episcopal de Presons del bisbat de Vic, van emprendre la tasca d'explicar en format audiovisual quina és la incidència que el consum de drogues pot tenir sobre les persones, des de la salut i els hàbits de conducta, fins a problemes de marginació social i conflictes amb la justícia.

El vídeo comença amb uns primers plans que mostren pràctiques habituals del consum de drogues: l'alcohol, la cocaïna, les pastilles i els porros, per passar després a explicar científicament com afecten les drogues al cervell. Després segueix amb una entrevista a un home que actualment és a la presó a causa de les drogues i una entrevista a una noia que ha intentat sortir-se'n diverses vegades en un centre de rehabilitació.

Actualment disposem d'una màquina, anomenada d'emissió simple de fotons, que a Catalunya està en funcionament a l'Hospital de la Vall d'Hebron, amb la qual es poden mesurar els perjudicis ocasionats al cervell. Això es determina mitjançant uns mapes de la irrigació sanguínia que tenen les diferents parts del cervell, que mostren quins són els perjudicis que presenten les persones que consumeixen o

han consumit drogues en gran quantitat. Concretament, les facultats que resulten més afectades són les que corresponen a l'hemisferi frontal: la memòria i la capacitat d'aprenentatge.

El vídeo, que recull la tasca d'investigació del Brigham and Women's Hospital i de la Harvard Medical School de Boston, a Massachusetts, compara el cervell d'un home de 104 anys, en perfecte estat de salut, amb el d'un jove que ha consumit assíduament heroïna, per mostrar el desgast produït en un i altre cas.

Les estadístiques parlen per elles mateixes sobre l'estreta relació que hi ha entre drogoaddicció i presó. A Catalunya hi ha actualment 6.000 presos, dels quals 5.000 estan relacionats, ja sigui en tràfic o en consum, amb les drogues. Aquesta proporció es repeteix a escala del bisbat de Vic, i també a escala estatal. Dels 182 presos

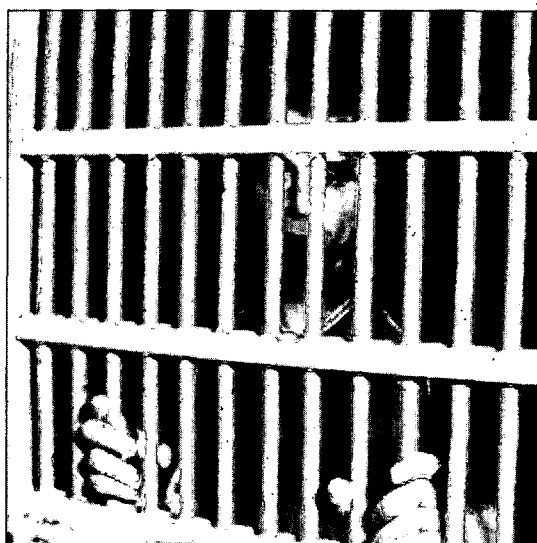
que fa a la drogoaddicció. Per això el vídeo està encaminat cap a la prevenció. Tal com recorda Mn. Jordi Vila, «els nanos comencen a prendre pastilles als 12 o 15 anys pensant que no els afecta, i sí que els afecta», de manera que «si podem evitar les pastilles i els porros evitem la cocaïna o l'heroïna».

Sobre el risc que comporta el consum Jaime Garcia afirma que «no totes les persones que prenen droga van a parar a la presó, però els que estan enganxats sí que hi van a parar», i Mn. Jordi Vila aclareix: «El que és de casa bona té els diners que necessita, però els altres han de delinquir.»

El vídeo, que està editat en català i en castellà, es pot trobar a la llibreria de catequesi del Seminari de Vic o a la mateixa Delegació de Pastoral Penitenciària del bisbat de Vic, situada al c/ Madiroles, 1, 08560 de Malleu, al preu de 12 euros més les despeses de la tramesa. La cinta audiovisual s'acompanya d'un quadern pedagògic que permet fer un treball d'assimilació. La producció del vídeo ha estat possible gràcies a la

col·laboració de la Fundació Caixa de Malleu, i també de Jaume Solà Grané, de l'Associació Verge de la Glèva, l'Equip Tècnic de la Presó d'Homes de Barcelona, el Centre de Rehabilitació Castell de Palmerola del Ripollès, la Direcció General Penitenciària de la Generalitat de Catalunya, la Fundació d'Ajuda a la Drogoaddicció (FAD), el Consolat dels EUA a Barcelona, el Brigham and Women's Hospital i la Harvard Medical School, de Boston, a Massachusetts.

Fàtima Alemany

El vídeo mostra imatges impactants.

originaris del bisbat de Vic que hi ha actualment als centres penitenciaris, el 80% estan relacionats amb les drogues, i dels 52.000 presos que hi ha a tot l'Estat espanyol, 40.000 tenen alguna cosa a veure amb les drogues. Jaime Garcia, promotor del vídeo, explica que «si en traiem les persones que hi són a causa de les drogues, deixem les presons pràcticament buides».

El vídeo, que ha estat produït als estudis de la Universitat de Vic, s'adreça principalment als joves de 14 a 18 anys, que són els que es troben en l'etapa de risc pel

TARRAGONA

«L'esperança que no mor», nou llibre del Dr. Josep Gil

TARRAGONA.— El dilluns 21 de gener va tenir lloc, a la sala de Graus del Seminari de Tarragona, la presentació d'un

nou llibre del doctor en Teologia Mn. Josep Gil i Ribas, que du per títol *L'esperança que no mor*, confegit per Editorial Cruïlla,

amb el suport de la Fundació Joan Maragall i l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós de Tarragona (Insf).

Mn. Armand Puig, director de l'Insf, va ser l'encarregat de presentar davant d'una nodrida concurrència el llibre en qüestió. Armand Puig va indicar que el llibre *L'esperança que no mor* és «la simplificació de l'exhaustiu de l'autor, que és el Tractat de l'Escatologia, de manera que es tradueix en una versió fàcil, planera i profunda». A més, el presentador va significar que el llibre que ens ocupa «traspua, en el fons, el teòleg, el músic i el pastor que és Mn. Gil. Reflecteix la recerca crítica dels continguts essencials de la fe, la sensibilitat de la creació que amara el músic i una teologia

no pas pensada en abstracte, sinó pràctica d'un pastor».

L'esperança que no mor es divideix en tres parts i aprofundeix sobre el que esperen avui els cristians, quina és la veritat de l'esperança cristiana i l'activitat de l'esperança cristiana. Mn. Gil, en unes breus paraules, va dir que «en un principi el que pretenia era que aquest fos el llibre del catecisme de l'esperança, però ha anat més enllà. He volgut denunciar actituds extremament voluntaristes i plantejar una forma de pensar que neix de la pròpia esperança». Per acabar, Mn. Gil, tot fent gala del seu proverbial humor, es va treure de la màniga el llibre de *Harry Potter* i, comparant-lo amb el seu, digué: «S'assemblen força.» (J.B.)

Un moment de la presentació del llibre.

LLEIDA

Maials rememora la festa de Sant Sebastià

MAIALS.— El poble de Maials (Segrià) va rememorar el diumenge 20 de gener la festa de Sant Sebastià, que com és tradició aplegà tot el poble a l'ermita que li és dedicada, tot fent memòria de la seva intercessió davant els sarraïns, allà cap al any 700. A les dotze del migdia es va celebrar a l'ermita, plena de gom a gom, la missa en honor del patró presidida pel rector del poble, Mn. Joan Jové, i el vicari, Manel Mercadé, tot just estrenats en els seus nous càrrecs parroquials i que per primera vegada presidien la celebració. Celebració que com ja és tradicional va acabar amb el cant dels *Goigs a sant Sebastià*. Seguidament i ja a l'exterior, davant l'ermita tingué lloc la tradicional benedicció de cavalleries, que feu Manel Mercadé. (J.C.)

Tortosa

Els caleros reben la missió popular i la visita pastoral

■ Inauguració del centre parroquial i la rectoria

L'AMETLLA DE MAR.— El 12 de gener, dissabte, es va donar el tret de sortida a la doble carrera que implica una missió popular i la visita pastoral del bisbe diocesà, Mons. Xavier Salinas, a la parròquia de la Purificació de Maria de l'Ametlla de Mar.

Dos pares paüls i dues germanes de la Caritat han dirigit els actes formatius i celebratius preparats des de fa un any pel rector, Mn. J. Àngel Pitarch, amb un grup de laics. Cal dir que s'ha seguit la mateixa estructura i dinàmica de la missió que es va celebrar a les parròquies de Benicarló farà tres anys.

El bisbe Xavier Salinas ha volgut iniciar la seva primera visita pastoral a la diòcesi començant per l'arxiprestat de Deltebre. Es dona el cas que l'Ametlla de Mar —5.300 habitants— encén la torxa que recolliran les altres catorze parròquies, regides per deu preveres sobre 34.500 feligresos. La visita es concentra els caps de setmana i durarà dos mesos.

El dia 11 de gener el prelat va presidir una celebració de la Paraula al temple i tot seguit es va beneir el nou edifici, d'un cost de 35 milions de pessetes. És el casal parroquial i l'habitatge per al rector. És adjacent a la fàbrica del temple i ofereix sales múltiples i de catequesi.

Els pares Javier Serra, de la Casa de València, i Ignacio Camaño, rector del Seminari dels Pares Paüls a Barcelona, en són els primers responsables. Compten també amb la col·laboració de dues germanes de la Caritat i un matrimoni. La primera setmana de dilluns a divendres es donen en les anomenades comunitats familiars. Vol dir que els amics i veïns que ho vulguin es

concentren en una llar que obre les portes a dotzenes de persones. El banderí d'enganxada són els valors morals. El nombre total de persones ha oscil·lat entre 125 i 150. En canvi, van acudir a la parròquia tots els infants de primera comunió i molts de postcomunió durant dos dies. Cada matí al temple es va celebrar l'eucaristia precedida de pregària.

La segona setmana —del 21 al 26 de gener— la predicació va passar al temple. Durant tres vespres es van reunir els joves de postconfirmació així com els matrimonis. També es va celebrar una trobada amb la gent gran, així com la unció dels malalts. El cim es va fer el dissabte 26 amb una eucaristia de cloenda amb l'acostumada entrega de la creu. El diumenge 13 van rebre el sagrament de la Confirmació deu adolescents de 16 anys que han perseverat des de la catequesi de postcomunió i han assistit a les colònies d'estiu. El nombre respecte d'altres anys ha disminuït, però sembla que augmenta la perseverança.

S'ha fet coincidir el final de la missió amb el tradicional esclat de religiositat popular que comporta la festa de la Mare de Déu de la Candelera. Els caleros la porten al cor i aquest dia encenen una atxa en la processó, que és com una immensa foguerada vora el mar.

J. Blanc i Bahima

El musical «2.000 años después», a Benicarló

BENICARLÓ.— Més de 600 persones es van aplegar el diumenge 13 de gener a la parròquia Sant Bartomeu de Benicarló per poder gaudir del musical *2.000 años después*, representat pel Col·legi Salesià de Sarrià (Barcelona). Més de cinquanta actors van ensenyar el públic a mirar d'una altra forma la vida. Inspirat en un fet real... en un campus universitari d'un país amb un règim autoritari, al voltant de l'any 2000 un grup de joves són detinguts com a sospitosos de revolta en una batuda policial. Dos d'aquests joves estan profundament enamorats, però mai no s'han revelat el seu amor.

La presó, les tortures, les terribles vivències que viuen darrere dels murs, els desvetllaran el seu amor, fins aleshores secret, i un altre amor encara més gran..., l'amor a Crist. *2.000 años después* és un clar reflex de la vida de Crist fins a donar la vida pels altres, en un marc del segle XXI. Un musical totalment comunicatiu per al nostre nou segle, un bon púlpit per a molts joves que la tarda del 13 de gener van veure una manera ben diferent de ser proclamat l'Evangeli i, el més important, d'experimentar que un missatge tan ric com l'Evangeli és sempre actual. (Mn. Tomàs Mor)

URGELL

Vinculació històrica de la vall de Ribes amb el bisbat

RIBES DE FRESE.— Amb motiu de la primera visita pastoral del bisbe coadjutor d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, a la Vall de Ribes, el desembre passat, l'historiador Miquel Sitjar, per iniciativa de l'Ajuntament de Ribes de Freser, va pronunciar una conferència sobre la vinculació històrica de la vall amb el bisbat d'Urgell. El punt de partida és l'acta de consagració de la catedral d'Urgell (segle X), primer mapa d'Urgell que esmenta ja la vall com a part integrant de la diòcesi. «La presència del bisbat d'Urgell i del bisbe és una constant entre nosaltres, malgrat els canvis de fronteres estatals, comarcals i de tota mena de règims polítics», afirmà Miquel Sitjar. El caràcter fronterer va allunyar el bisbe de les disputes feudals i jurisdiccionals de la zona: Sant Joan de les Abadesses, monestir de Ripoll, etc.

El Concili de Trento havia acostat més el bisbat, la vall i el santuari de Núria. Seguint les indicacions conciliars, el bisbe Pau Duran va visitar el santuari de Núria el 1637. Les autoritats i el personal eclesial van pujar a rebre el bisbe al Coll de Finestrelles. L'acompanyaven sis preveres, tres patges i quatre persones de servei. D'aleshores ençà

han sovintejat les visites canòniques dels bisbes d'Urgell a la vall i al santuari de Núria. Les primeres escoles públiques de la vall eren regentades per preveres del bisbat d'Urgell. El Concili de Trento va posar les bases de l'organització encara actual de les parròquies i de l'arxiprestat.

Era la consolidació definitiva de les relacions del bisbat d'Urgell amb la vall de Ribes de Freser. El bisbe Francisco de Urrés, el 1543, va donar un pas important en l'acostament del bisbat al santuari de Núria: va concedir certs privilegis al santuari. És el primer document on apareixen junts els noms de Núria i Urgell. Al segle XIX el bisbe Salvador Casañas va signar un conveni amb el poble de Querol sobre el govern i l'administració del santuari. Justí Guitart, bisbe d'Urgell del 1920 al 1940, era anomenat el bisbe de Núria, ja havia entrat a Urgell per Ribes de Freser i va protagonitzar un paper decisiu en la construcció del tren cremallera de Ribes de Freser. L'historiador va tenir un record entranyable per l'exim arxiver diocesà, el prevere Pere Pujol, natural de Ribes de Freser. Pere Pujol (1887-1962) va ordenar l'arxiu diocesà i publicà diversos estudis històrics. (A.M.)

CERABELLA

zona industrial, A

ES 08181 SENTMENAT (BARCELONA)

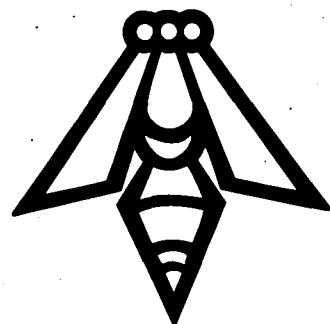
Tel. +34.93.715.31.02 Fax +34.93.715.02.51

CERERIA ABELLA,

Sant Antoni Abat, 9

08001 BCN

t. 934 41 09 07 / fax. 934 41 70 47

CERERIA ABELLA,

Boters, 5 (Portaferrissa)

08002 BCN

t./fax. 933 18 08 41

NOC,

Comte Borrell, 41

08015 BCN

t. 934 42 93 28 / fax. 934 41 90 47

cerers
des de
1862

106.6 FM	Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat
93.7 FM	Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf ARQUEBISBAT DE BARCELONA

103.4 FM	Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA

105.0 FM	Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM	Ràdio Principat: Andorra BISBAT D'URGELL

Grans persones grans

■ L'Associació Prudenci Miralles per a Ancians atén dones grans que estan soles

Massa vegades la vellesa es converteix en una cosa trista. Aquesta és sinònim de soledat, d'abandonament, de retraïment... Apareixen les xacres, afloren les febleses i tot sembla que s'ennuola en el vesprejar de la vida. Per això, l'atenció amorosa de les persones grans és avui dia un dels reptes més

urgents que hi ha. Hi ha centenars d'associacions i residències a tot Catalunya que s'hi dediquen, com ara la llar d'ancians Prudenci Miralles, nascuda fa més de 20 anys a Barcelona com a resposta solidària i religiosa a les necessitats del barri de la Ribera.

La llar d'ancians P. Miralles no s'assembla gens a una residència convencional. Ni tan sols fa aquella olor tan característica d'hospital de les altres. Al seu lloc, un sol radiant a les habitacions presideix la major part del dia i li atorga un to càlid i proper, que de seguida alegra l'ànim i convida a l'activitat. Es tracta d'un pis normal, encara que especialment gran —200 metres quadrats— i adaptat a les necessitats de les ancianes que hi viuen. Actualment hi viuen 16 dones amb una mitjana d'edat de 80 anys. La més veterana es diu Montserrat i acaba de complir 101 anys.

La residència P. Miralles, constituïda també en associació, vol en primer lloc que les àvies se sentin com a casa, que estiguin acompanyades i que no entrin en

sidera que el punt de partida de qualsevol acció sobre les àvies és «estimar-les, i a partir d'aquí fer-les participar i sentir en una casa nova per a elles».

No sempre és fàcil aconseguir dinamitzar una dona gran, sobretot si tenim en compte les xacres i les malalties que pateixen sovint. Per això, des de la llar d'ancians es dona molta importància a l'acompanyament i a la comprensió: «Sempre cal escoltar les àvies, i no com a històries d'àvia, sinó atentament i posant molta atenció a tot el que diu; primerament són persones, en una etapa de la vida per la qual, si Déu vol, nosaltres també pasarem, i necessiten comunicar-se i sentir-se estimades», afegeix Pomerol.

A la residència P. Miralles les àvies viuen com en família.

El 17 de febrer vinent la llar d'ancians Prudenci Miralles celebrarà el seu 22è aniversari amb una festa oberta als familiars i simpatitzants en què no mancarà una eucaristia

aquell cercle autodestructiu al qual condueix la vellesa. Per a això, sempre busquen la manera de mantenir-les en activitat. Durant la setmana reben la visita del metge, del fisioterapeuta, del callista, del servei de perruqueria, d'animació sociocultural i, fins i tot, religiós. Es tracta que se sentin útils i vives i que gaudeixin dels petits goigs que la vida encara els permet. Lluïsa Pomerol, directora del centre, con-

Amb fons religiós

Aquest mes de febrer la llar d'ancians P. Miralles complirà 22 anys d'existència. Els seus orígens estan molt vinculats a la parròquia de Santa Maria, amb la qual encara avui dia manté uns lligams d'amistat i de col·laboració. D'allà va sorgir la idea de crear una casa d'acollida per a ancianes del barri que es quedaven soles i que tenien alguns problemes d'autonomia. Des de la parròquia s'havia percebut que moltes morien gairebé abandonades, soles, i això era una cosa a la qual sentien l'obligació de respondre.

La Junta i el Consell pastoral es van abocar a aquest voluntariat. Els feligresos també es van involucrar molt i, fins i tot, van fer una llista de noces per comprar tot el que calia per a la casa que havien llogat. Per torns cobrien tots els horaris, fins i tot

els nocturns, a càrrec d'una religiosa. Al principi, a penes hi havia vuit àvies acollides, però a poc a poc el nombre va anar creixent fins a les 16 actuals. En aquells primers temps, va ser molt important el suport i l'encoratjament de Mn. Pintor i Mn. Cucurull, rectors successius de Santa Maria. El nom de la residència, Prudenci Miralles, es deu a un dels membres de la Junta parroquial, el secretari, que va ser el primer que va morir en aquella època. En honor seu i com a símbol del lliurament mostrat per tota la parròquia, li van posar el seu nom a la residència. Actualment, i des que la Generalitat va començar a regular més seriosament les residències d'avis, la llar P. Miralles ha estat constituïda centre col·laborador del Departament de Benestar Social en qualitat de residència assistida.

No obstant això, el compromís social

d'arrel cristiana que va marcar els seus inicis ha deixat una empremta molt profunda a la residència. Durant la setmana no falta l'eucaristia els dimarts, ni les xerrades sobre espiritualitat o sobre la paraula de Déu els dimecres i el cap de setmana. Les àvies tenen a la seva disposició fins i tot una petita capella, amb Santíssim inclòs, en la qual lliurement sovint es recullen per posar-se davant del Senyor. Als matins, a més, després d'esmorzar, no acostumen a faltar a la cita amb el rosari, que per a elles és el seu segon esmorzar.

A diferència de la importància que es dona a l'aspecte religiós, a la residència P. Miralles no són gaire amics de la televisió. Només es veu unes quantes hores al dia, i sempre a partir de les 14.00 hores. És l'hora de les notícies, i també, de les telenovelles. Això, sempre que no hi hagi cap altra activitat preparada per les educadores socials.

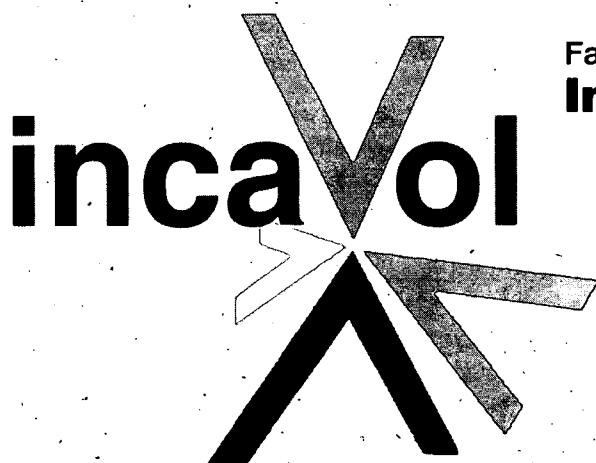
Actualment, la llar d'ancians disposa també de dues voluntàries de mitjana edat, molt fidels, que cada setmana van una o dues vegades a la residència per estar amb elles. No es tracta de fer moltes coses, sinó d'acompanyar-les, de jugar a les cartes, passejar, de mirar revistes i sobretot de parlar i explicar-se coses mútuament. Això els dona molta vida, les manté actives, s'obliden per una estona de les seves xacres i febleses i descobreixen que a l'etapa final de la seva existència també poden trobar raons per a l'alegria. Qui vulgui col·laborar amb aquesta missió ambiciosa ho pot fer anant de voluntari a la llar o fent arribar el seu donatiu al compte corrent de "la Caixa" 2100 0681 01 0200194299.

Samuel Gutiérrez

ASSOCIACIÓ PRUDENCI MIRALLES PER A ANCIA
C/ TRAFALGAR, 39, 5È
08010 BARCELONA
TEL. 932 681 867
Fax 932 684 356
A/e: persones@teleline.es
www.residenciapmiralles.org

Dóna Suport
al voluntariat
a través del món associatiu

Fomenta la Formació
dels voluntaris

Facilita Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

Combatre la dificultat laboral i social de la dona immigrant

CIUTADELLA.— L'arribada de dones immigrants extracomunitàries que arriben soles o per mitjà de les polítiques de reagrupament familiar, i amb un baix nivell cultural, ha motivat els Serveis Socials de l'Ajuntament de Ciutadella de Menorca, juntament amb Càritas, a iniciar un projecte de formació i inserció social i laboral que s'ha vist desbordat per la demanda.

La iniciativa, que es duu a terme a la Casa d'Acollida de la ciutat conjuntament amb Càritas, preveu l'orientació social i laboral, i la formació cultural bàsica a través de l'aprenentatge de coneixements que no han pogut adquirir fins al moment per mancances educatives greus.

Entre els continguts hi figuren l'atenció sanitària a la gent gran, l'economia domèstica i la nutrició, la planificació familiar i la prevenció de malalties de transmissió sexual, a més d'un apartat sobre salut i educació infantil, el coneixement de l'entorn sociocultural de Menorca, i un apèndix sobre habilitats socials, a través de nocions bàsiques de la llengua catalana a nivell oral, entrevista i relacions laborals i hàbits de recerca de feina.

La finalitat bàsica del projecte, segons comenta la responsable del projecte, Sacramento Ramos, és «oferir a les dones immigrades eines i coneixements que facin possible la seva integració dins el món laboral, preveient específicament les seves necessitats, i adaptat al seu nivell cultural». Ramos afirma que «és necessari un pas previ de familiarització amb la llengua, els costums, el medi en què vi-

L'objectiu del projecte és facilitar la integració d'aquestes dones en el món laboral.

uen, alhora que cal refermar la capacitat individual per enfrontar-se al nou mitjà».

La pèrdua i l'adquisició de nous contextos i distàncies culturals, idiomàtiques i socials forma part de l'entramat de moltes persones extracomunitàries arribades recentment a l'Illa. «Per a la majoria de dones immigrades, la precarietat de la seva situació, la dependència legal i econòmica dels seus marits, i les responsabilitats familiars, signifiquen un total aïllament i una absoluta invisibilitat» explica Sacramento Ramos.

Són dones en situacions personals especials, provinents de països extracomunitaris, i en situació d'atur i problemes d'inserció laboral. Moltes d'elles sense experiència laboral i perceptores de la renda mínima d'inserció. La majoria dels

casos vénen derivats per l'Oficina d'Informació i Orientació a l'Immigrant (OFIM), els Serveis Socials d'Atenció Primària i Càritas Ciutadella. La manca de recursos, haver realitzat treballs precaris, de poca duració i mal remunerats, i pertànyer a famílies desestructurades són part del seu perfil general.

La formació teòrica es complementa amb sessions pràctiques adaptades al col·lectiu, amb itineraris d'inserció laboral. Els responsables del programa manifesten que es té la intenció de posar-se en contacte amb Ashome per trobar sortides laborals en el camp de l'hostaleria. També es contempla el Servei d'Ajuda a Domicili com una possible via laboral.

Guillem Ferrer Monjo

Dia Mundial d'Ajuda als Leprosos

El 27 de gener passat va tenir lloc la celebració del dia Mundial d'Ajuda als Leprosos. En l'espai dels deu últims anys, el nombre de casos de lepra registrats al món han caigut d'onze a un milió. No obstant això, el nombre de nous casos es manté, en el mateix període, en uns 700.000 cada any.

El tractament de la lepra existeix i és eficaç. A partir del 1982, l'aplicació generalitzada de la multiteràpia ha implicat un avenç considerable en la lluita contra aquesta malaltia. La tasca de la Junta d'Acció contra la Lepra, juntament amb altres organitzacions caritatives internacionals, ha aconseguit que onze milions de malalts s'hagin guarit, perquè la lepra és perfectament curable. Malgrat els milions de curats, el nombre de nous casos no disminueix ara per ara: 700.000 cada any, el 10% d'aquests, nens més petits de quinze anys. El nombre de persones amb seqüeles invalidants per a tota la vida es calcula en uns tres milions.

El 1954 Raoul Follereau va crear el Dia Mundial d'Ajuda als Leprosos amb una doble finalitat: en els països afectats, transmetre una informació correcta i treure els malalts dels seus ghetsos; i a la resta de països, donar a conèixer la crua realitat de la lepra i despertar la generositat en l'opinió pública. El diumenge 27 de gener els esforços per mobilitzar la solidaritat ciutadana van tornar a posar-se de manifest una vegada més.

La Junta d'Acció contra la Lepra, abans Joves Amics dels Leprosos, és una organització no governamental per al desenvolupament d'inspiració cristiana, que va ser fundada el 1965. Té la seva seu a l'avinguda de Barcelona, 40 - Cunit (Tarragona), tel. 977 161 678.

Joan Boronat

«Junts per Àfrica» arriba a les escoles

La campanya *Junts per Àfrica*, que duen a terme Creu Roja, Intermón Oxfam i Metges Sense Fronteres, ja ha arribat a 1.600 escoles de tot l'Estat espanyol en forma de 15.000 guardioles i material pedagògic. Els alumnes de primària i secundària podran destinar les seves últimes pessetes a favor dels països del continent africà alhora que aprenen amb el material pedagògic diferents aspectes de les realitats econòmiques, socials i culturals d'aquests països. (I.O.)

L'aigua miraculosa

Hola, amics! A la nostra vida sempre tenim una missió per complir, depen de nosaltres fer-ho bé i seguir així els designis del Senyor.

Hi ha un poble de França anomenat Lourdes, que va ser escenari d'un fet importantíssim. Una senyora tota vestida de blanc es va aparèixer a una noia humil del poble i amb veu dolça, però enèrgica, li va dir: «Jo sóc la Immaculada Concepció.» Li va deixar com a prova i regal una font d'aigua miraculosa que brolla sense interrupció. Aquella jove, que va explicar el que li va passar, va començar a patir el seu propi calvari: detencions, baralles, preguntes, amenaces... per part de les autoritats.

Però Déu, que tot ho té previst, de la mateixa manera que va escollir a la bona i senzilla Bernadette, es va servir de la dona de més alt rang de França, l'esposa de Napoleó III —l'emperadriu Eugènia de Montijo, espanyola i devota de Maria—, la qual, per guarir el seu fill, va manar que portessin aigua de Lourdes a palau. I el nen es va guarir.

No sabem si es tracta d'una llegenda o d'una història veritable, que es va plasmar a la pel·lícula sobre la vida de Bernadette. Arran d'aquest succés van acabar els problemes per a la jove. La missió d'una nena dolça i d'una gran dama va ser, amb les seves respectives actituds, donar suport indirectament al dogma de la Immaculada. Els camins traçats pel Pare són sempre perfectes.

Cecília Aranés Mallo

Mor el locutor Joan Viñas, un dels fundadors de Ràdio Estel

BARCELONA.—

El 30 de gener passat el locutor radiofònic Joan Viñas Bona va morir a Barcelona als 84 anys després d'una llarga malaltia. Nascut a Girona el 1918, va ser cap de programes de Ràdio Nacional d'Espanya durant els anys cinquanta i seixanta. Solidari i lliurat al proïsme, va ser impulsor de famoses campanyes benèfiques i fundador de grans iniciatives eclesials, socials i comunicatives.

Patró de la Fundació Missatge Humà i Cristià en el moment de la creació de Ràdio Estel el 1994, Joan Viñas va ser la persona que va batejar l'emissora amb el nom que ha perdurat fins als nostres dies: Ràdio Estel. També va fundar el moviment Vida Creixent a Catalunya.

Joan Viñas ens deixa una idea de

Joan Viñas.

comunicació basada en un dels pilars que van fonamentar el missatge del patró dels periodistes, sant Francesc de Sales: la senzillesa de cor. Va entendre a la perfecció la vocació de servei que ha de prestar el periodista, tot guanyant-se l'admiració de tothom.

En l'actualitat, estava jubilat encara que exercia com a diputat de Convergència i Unió en el Parlament català després de ser escollit en les darreres eleccions del 1999. Era membre de la Comissió de Control de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió. Entre els nombrosos guardons que va rebre al llarg de la seva dilatada trajectòria professional, destaca l'Orde Pontifici de Sant Silvestre Papa, compartit amb la seva dona, Anna Rexach, que li va atorgar Joan Pau II. (C.C.)

cultura

Publicat el tercer número de la revista «Poblet»

■ S'hi recull el més interessant del present i passat del monestir cistercenc

POBLET.— Ja és al carrer el tercer número de la revista *Poblet*, una publicació editada per la Germandat del monestir cistercenc de Santa Maria de

Poblet. La darrera edició d'aquest butlletí, que és de periodicitat semestral, coincideix amb el primer any de vida de la publicació, pel que fa a la segona època.

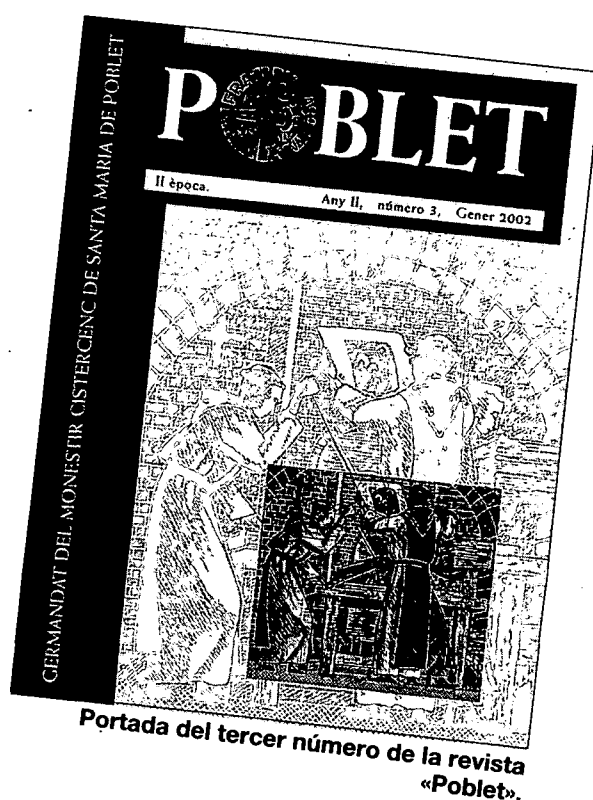
En el seu editorial el tercer número de la revista *Poblet* no passa per alt el trasbals que ha dut al món els atemptats als Estats Units, produïts el setembre de l'any passat. «És en hores de conflicte i perplexitat com aquestes quan l'obra del treball i la pregària es fa més necessària que mai. L'aportació del Cister és, en aquest sentit, essencial, amb el seu exemple continuat de construcció i conciliació, obert a tots els homes i dones que han sentit alguna vegada passar l'esperit per la seva vida», transmet l'editorial. En el mateix escrit es convida aquelles persones que vulguin fer la seva aportació literària a fer arribar els seus escrits, per tal d'estudiar-ne la publicació.

La revista corresponent al mes de gener del 2002 insereix seccions habituals, com ara l'actualitat del cenobi i la seva comunitat,

a través d'articles signats per diferents monjos i també per membres de la Germandat, sense deixar d'incorporar nous continguts. Es fa un recorregut sobre els diferents esdeveniments que han tingut lloc en els darrers sis mesos, els quals són recollits en l'apartat «Crònica de la comunitat». També dóna compte de l'assemblea anual de la Germandat, celebrada el 30 de juny passat.

Altrament el tercer número de *Poblet* conté un seguit d'entrevistes interessants, com la que es fa al P. abat Giovanni Rosavini i al bisbe Iniesta; reportatges sobre la visita dels monjos de Huerta; articles sobre personatges relacionats amb *Poblet*, com Eduard Toda o Antoni Gaudí, i altres que tracten temes com l'impacte econòmic, social i cultural del Cister.

Joan Boronat

Portada del tercer número de la revista «Poblet».

José María Sánchez-Silva.

Mor José M. Sánchez-Silva, autor de «Marcelino, pan y vino»

MADRID.— Amb un sol conte —*Marcelino, pan y vino*, publicat el 1952— i la seva posterior adaptació al cinema, el periodista i escriptor José María Sánchez-Silva va assolir la fama als anys cinquanta. Autor de més de quaranta llibres, majoritàriament de literatura infantil, Sánchez-Silva va morir, als 90 anys, el 13 de gener passat a Madrid, on havia nascut el 1911. Sempre va compaginar el periodisme i la literatura, amb incursions al teatre i l'assaig.

José María Sánchez-Silva es confessava catòlic i això es reflecteix en moltes de les seves obres. Els personatges dels seus llibres senten una gran necessitat de comunicar-se amb Déu. «El personatge de Marcelino ha estat la meua vida», va comentar Sánchez-Silva en més d'una ocasió en referir-se a l'èxit mundial que va aconseguir el conte, traduït a més de trenta idiomes i portat al cinema per Ladislao Vajda el 1955, amb Pablito Calvo com a protagonista. Per a la història del nen orfe que parlava amb Crist en unes golfes, es va inspirar en una narració que li explicava la seva mare quan era petit i que, ja d'adult, va saber que procedia d'una vella llegenda que Alfons X el Savi va recollir en les seves *Cantigas*.

Entre altres premis, José María Sánchez-Silva va guanyar el Nacional de Literatura i el Nacional de Periodisme. El 1968 va ser guardonat amb el premi Andersen, que concedeix cada dos anys l'Organització Internacional de Literatura Infantil i que està considerat com el «Nobel» de la literatura per a infants. De la seva producció literària, cal destacar els títols següents: *El hombre de la bufanda*, *La otra música*, *Juana de Arco*, *La ciudad se aleja*, *Primavera de papel*, *La burrita Non* i *Colasín*. (C.C.)

Portada de l'anuari.

Constructors d'una societat més humana

MADRID.— La Companyia de Maria és un orde religiós que va ser fundat al segle XVII per santa Joana de Lestonnac a Bordeus (França). El 1980 va néixer la Fundació Internacional de Solidaritat Companyia de Maria, una organització no governamental amb l'objectiu d'eradicar la pobresa dels pobles més desfavorits del planeta i de fomentar l'educació perquè els homes i les dones d'avui siguin constructors d'una societat més humana i més justa. Du a terme la seva tasca gràcies a un voluntariat entregat i disposat a comprometre's de manera solidària amb projectes de desenvolupament al Tercer Món.

Aquest anuari 2001-2002, que recull diferents articles, comença amb una pregària: «Escolteu, Senyor, el lament que s'alça de tots els llocs en què la Companyia de Maria treballa. Profundament torbats per la terrible violència que assola avui el món, alcem una pregària a l'únic Déu, del qual tots som fills, perquè el do de la pau pugui regnar en el món.» (C.C.)

Promoure el patrimoni cultural cristià

PARÍS.— Els dies 2, 3 i 4 de febrer va tenir lloc, a la Porta de Versalles (París), el Saló Religio, que per vuitè any consecutiu va aplegar les Esglésies cristianes (catòlica, ortodoxa, protestant i —per primer cop— anglicana) d'arreu del món a l'entorn d'objectes i serveis útils al culte, de l'ensenyament religiós i de l'exercici diari de la fe. En aquesta fira internacional de responsables i proveïdors de les esglésies cristianes, més de tres-cents expositors procedents de trenta països van presentar indumentàries i objectes litúrgics,

mobiliari, llibres, suports multimèdia, pelegrinatges, etc.

Els organitzadors del Saló Religio 2002 van redactar una carta batejada amb el nom d'*Ètica i qualitat*. Concebut amb un esperit ecumènic, aquest text estableix els principis del desenvolupament d'aquesta trobada: afavorir la creació artística, promoure el patrimoni cultural cristià i prevenir qualsevol presència sectària. El Saló Religio és també una oportunitat per a la trobada i el diàleg entre les diferents comunitats cristianes i entre religiosos i laics. (C.C.)

Veredictes del XXXII Concurs Fotogràfic Vila de Vimbodí

VIMBODÍ.— Recentment es va donar a conèixer el veredictes del XXXII Concurs Fotogràfic Vila de Vimbodí 2001, organitzat per Foment Parroquial de Cultura. S'hi van presentar un total de 112 fotografies de 33 participants. Dins del tema lliure, els guanyadors han estat: Carles Verdú, de Barcelona (primer premi); Llorenç Herrera, de Reus (segon premi), i Ignasi Rubinart, de Manresa (tercer premi). Pel que fa a la secció «Vimbodí i terme municipal», els guanyadors han estat: Joan Gabarró, de Tarragona (primer premi); Joan Giralt, de Reus (segon premi); Ignasi Rubinart, de Manresa (tercer premi), i Josep M. Potau, de Vimbodí (accèssit). A l'apartat «Monestir de Poblet», es va atorgar el trofeu Diputació de Tarragona a Llorenç Herrera i un accèssit a Ignasi Rubinart. (C.C.)

Presentació de la càtedra Unesco de la URL

BARCELONA.— El 10 de gener passat va tenir lloc la presentació de la càtedra Unesco de la Universitat Ramon Llull. L'acte, presidit pel president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, es va dur a terme a la seu del Patronat i Rectorat de la URL. Eduard Bonet, director de la càtedra i vicerector de Relacions Internacionals de la URL, va dir que la càtedra Unesco té per objectiu «contribuir al desenvolupament social, acadèmic i econòmic de Llatinoamèrica, segons un model de creixement humà harmònic i un ideal de societat més pròspera, justa i solidària». (C.C.)

Concerts de música clàssica

BARCELONA.— La Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana ha col·laborat amb Caprabo en l'organització de catorze concerts tot ajudant a la difusió de la música clàssica i fent possible que 28.000 persones s'apropin al Palau de la Música a través d'aquesta interessant iniciativa. Aquest any els concerts de Caprabo arriben al 10è aniversari i ha volgut obsequiar els seus clients amb l'assistència a un concert de música. Els propers concerts seran els dies 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17 i 18 de febrer, a les 22.00, al Palau de la Música Catalana. (C.C.)

Impuls a les arrels religioses de santa Eulàlia

La parròquia de Sant Vicenç de Sarrià inaugura una capella en honor a la màrtir barcelonina

BARCELONA.— Santa Eulàlia sempre ha estat molt estimada a Barcelona. Fins i tot en els estaments civils, que moltes vegades sembla que han posat més interès que l'Església en la seva difusió i reconeixement. Malauradament, en l'àmbit religiós la tradició de santa Eulàlia s'ha anat perdent en els últims anys fins a esdevenir una tradició apagada i gairebé somorta. Ara, però, des de la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià s'ha volgut impulsar aquesta devoció i, amb motiu de la festivitat de Santa Eulàlia, el 12 de febrer, s'inaugurarà una capella en honor de la santa barcelonina.

La devoció a santa Eulàlia estava molt arrelada en els barris antics de la part alta de Barcelona. Segons la tradició, Eulàlia va néixer i va viure a Sarrià els primers anys del segle IV. Encara jove, va sofrir el martiri dels assots, de la creu i del foc. Per tot això, ben aviat va esdevenir una màrtir cristiana molt venerada a la ciutat. Fins i tot la van instituir patrona de Barcelona, responsabilitat que comparteix des de fa segles amb la Mare de Déu de la Mercè.

El patronatge de santa Eulàlia ha provocat un fort interès des dels estaments civils de la ciutat. Més, potser, que des

dels religiosos, que en els últims anys n'havien descuidat una mica la devoció. Ara, però, es vol tornar a recuperar! A la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià inauguraran el 12 de febrer, festivitat de santa Eulàlia, una capella dedicada exclusivament a la santa barcelonina.

Antigament, la parròquia de Sant Vicenç era copresidida també per santa Eulàlia. La seva imatge lluia juntament amb la de sant Vicenç al presbiteri de l'altar major. No obstant això, després de la guerra, aquesta tradició es va perdre. Va romandre apagada i gairebé somorta fins que fa poc, Mn. Manel Valls, rector de Sant Vicenç de Sarrià, va decidir reimpulsar, juntament amb els feligresos de la parròquia, aquesta devoció tan arrelada a la Ciutat Comtal.

Per començar, les Filles de la Caritat que viuen al desert de Sarrià van cedir a la parròquia una bonica imatge de santa Eulàlia, obra de l'escultor Josep Maria Camps i Arnau. Arran d'això, es va decidir restaurar i entronitzar una de les capelles laterals del temple a la màrtir barcelonina. I juntament amb la imatge, Mn. Valls va encarregar el disseny i la pintura de la capella a l'artista Joan Torras Viver, que ha estat capaç d'integrar la nova decoració en l'àmbit artístic i decoratiu del temple.

Mn. Valls ha posat molt d'interès en aquesta iniciativa. Ja en el mateix projec-

La nova capella de santa Eulàlia compta amb una imatge de Camps i Arnau i amb les pintures murals de Torras Viver.

te educatiu de l'esplai de la parròquia va insistir en el patronatge, juntament amb la Mare de Déu de l'Alegria, de santa Eulàlia. Considera que «una noia adolescent o preadolescent com era santa Eulàlia podia ser una santa amb què un noi o una noia cristiana s'hi poden emmirallar». Ara fins i tot, ho podran fer físicament, perquè la màrtir catalana compta amb un espai propi a la parròquia.

L'acte de benedicció i inauguració de la nova capella tindrà lloc el 12 de febrer a les 19.30, dins la celebració d'una missa solemne en honor a la màrtir barcelonina. Acompanyarà en els cants el Cor Gregorià de Vilafranca, dirigit per Manuel Cervera Fita, que després de l'eucaristia farà un concert.

Samuel Gutiérrez

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 75,02€ (12.480 ptes.) a l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 75,02€ (12.480 ptes.) per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 37,50€ (6.240 ptes.)

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors, Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Dones bíbliques: Huldà

Tercer segell de la sèrie que Israel va dedicar a personatges bíblics femenins amb motiu del nou any hebreu. Està dedicat a Huldà, la profetessa que va viure en el segle VII aC en temps del rei Josies. «El sacerdot Hilquìa, Ahicam, Acbor, Xafan i Assaià anaren a trobar la profetessa Huldà, muller de Xal-lum, fill de Ticvà, fill d'Harhàs, encarregat del vestuari. Huldà vivia a Jerusalem, al Barri Nou. Quan li van explicar l'assumepte, ella els va dir:

—Això us respon el Senyor, Déu d'Israel: Digueu a l'home que us ha enviat: "Jo, el Senyor, faré caure un desastre damunt aquest lloc i els seus habitants; així es complirà tot el que està anunciat en el llibre que el rei de Judà ha sentit llegir".» (2Re 22,14-16).

Reivindicació del pensament del Dr. Carles Cardó

■ Jordi Giró presenta el seu llibre sobre «un dels símbols més preuats del catalanisme catòlic»

BARCELONA.— *El catalanisme del Dr. Carles Cardó. Un referent històric per a la construcció plurinacional de les Espanyes* és el títol del darrer treball del Dr. Jordi Giró, amb què ha obtingut el premi Carles Cardó d'Assaig, convocat amb motiu de les Festes Decennals de la Mare de Déu de la Candela, a Valls. El llibre es va presentar el 12 de desembre passat a la Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona.

A la presentació del llibre, publicat per Cossetània Edicions, hi van assistir Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona; Carles Llinàs, vicedegà de la Facultat de Filosofia de Catalunya; Artur Juncosa, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya (FFC), i Joan Rigol, president del Parlament, que va ser l'encarregat de cloure l'acte.

Amb aquest treball, Jordi Giró, professor de la FFC, ha volgut posar de manifest que la història del Dr. Carles Cardó és «la nostra pròpia història», ja que, segons l'autor, «Cardó ha estat un referent indispensable per a la formació de molts dels nostres prohoms de la cultura, la política i l'Església catalana».

Durant els anys trenta, quaranta i cinquanta, el Dr. Carles Cardó es va convertir «en un símbol» i la seva influència es va constatar «directament». Posteriorment, l'omnipresència del marxisme i la transició democràtica dels anys seixanta i setanta «va amagar la seva rellevància, encara que els seus plantejaments conti-

D'esquerra a dreta: Dr. Juncosa, Mons. Carrera, Sr. Rigol, Dr. Llinàs i Dr. Giró.

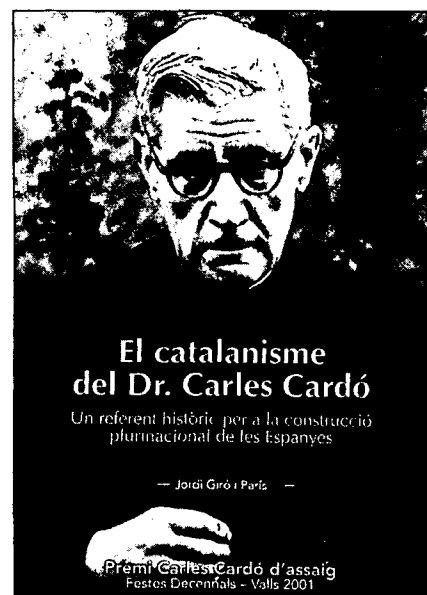
nuaven exercint una influència indirecta, a través de l'empremta que va deixar en moltes persones, en els debats sobre la construcció política plural d'Espanya».

En els anys vuitanta i noranta, segons va comentar el professor Jordi Giró, «s'ha anat recuperant el seu pensament, bé sigui per diversos estudis acadèmics, bé amb motiu de les celebracions i aniversaris, o simplement perquè la nova perspectiva històrica ens fa comprendre la seva obra des d'una nova òptica». I va afegir el següent: «Avui, amb la globalització i el replantejament del rol de l'Estat i l'inici d'un canvi generacional que modifica les prevencions envers la religió i el cristianisme —les joves generacions no tenen més que una noció borrosa del nacional-catolicisme—, Cardó esdevé un referent interessant per comprendre la nostra situació actual i el sentit dels nostres plantejaments polítics.»

Davant d'aquestes situacions, el Dr. Jordi Giró va assegurar que en el llibre tan

sols tracta de mostrar que Cardó «ens ajuda a entendre moltes de les posicions polítiques del catalanisme actual i que encara té coses per dir-nos avui dia, especialment en matèria política». Giró va reivindicar la seva importància, «sobretot per a les noves generacions que desconeixen la seva influència i el seu mestratge».

El Dr. Giró va dir també que l'obra de

Jordi Giró i París, *El catalanisme del Dr. Carles Cardó*. Cossetània Edicions, Col·lecció El Tinter, Valls 2001, 151 pàg.

Cardó ha estat per a molts «aquell manual de consulta que sovint utilitzem els professors per estructurar les nostres classes» i va apuntar un eslògan per presentar-lo: «El rescat d'un home inclassificable per a una època que se'n ha tornat ben bé inclassificable, i que necessita referents per il·luminar-la.» Giró té la sensació que «a l'Església catalana li manquen alguns referents propis —d'aquells que estan més enllà de les controvèrsies més immediates— que li permetin repensar avui la seva presència en un món democràtic i pluralista, i quines aportacions hi pot fer». (C.C.)

Tàpies i Chillida, junts a Roma

ROMA.— L'Acadèmia d'Espanya a Roma acull una exposició de l'obra d'Eduardo Chillida i Antoni Tàpies. L'exposició se celebra amb motiu de la presidència espanyola de la Unió Europea i consta de vint-i-dues obres que pertanyen a la Fundació Telefònica.

Set obres de Tàpies i tretze de Chillida componen aquesta exposició que, per primera vegada, presenta junts aquests dos artistes a Roma. Els organitzadors consideren que aquests dos artistes pertanyen a les propostes més innovadores i modernes de l'Estat espanyol. Tots dos tenen en comú la voluntat de delimitar el buit i donar noves formes a la realitat quotidiana a través de diferents objectes i materials.

De l'etapa parisenca de Tàpies, l'Acadèmia espanyola presenta *Composició* (1955) i *Pintura* (1959). Antoni Tàpies ha obtingut diversos guardons a Itàlia, entre ells, el Lleó d'Or de la XVI Biennal de Venècia del 1993. Per la seva banda, Chi-

llida presenta tres escultures, a més d'un conjunt escultòric de tres peces, *Iru-Burni*, situat davant del temple de Bramante. També s'hi poden observar les seves conegudes gravacions.

Gaudí a la fotografia catalana

D'altra banda, a la sala de l'Institut Cervantes de la plaça Navona de la Ciutat Eterna, s'ha inaugurat l'exposició «Antoni Gaudí: una visió polièdrica. L'obra de Gaudí a la fotografia catalana contemporània». La mostra conté obres dels fotògrafs Manel Armengol, Tony Catany, Manel Esclusa, Marc Llimargas, Leopold Pomés, Rafael Vargas i Humberto Rivas. L'exposició es presenta com un gran mosaic. En el conjunt de l'obra exposada es pot endevinar la fantasia, la imaginació, l'estètica i el misticisme que envolten l'obra d'Antoni Gaudí.

Miriam Díez

LES RECEPTES DE

JOAN VILLARÓ

Per què?

Per què, en comptes de mirar sempre el cantó dolent de les coses, no mirem el cantó bo? Per què tant pessimisme i tanta enveja entre les persones? Per què tanta tristor més que no pas felicitat? Per què més covardia que valentia? Per què no hi ha esperit de lluita ni superació? Per què tan poca confiança en nosaltres mateixos? Per què la por de perdre-ho tot i d'arriscar?

Recordo que abans de crear la meua primera escola de cuina (ja fa gairebé quinze anys) em vaig posar les mans a la butxaca i em vaig dir: «No ho podré pas pagar.» Vaig buscar solucions. Vaig treballar de nit en una fàbrica i de dia i a la tarda feia classes a la meua acadèmia. Tots els caps de setmana treballava de cuiner. Vaig sacrificar-me durant molt de temps (cosa que molts no volen fer, perquè només miren allò que volen veure, la part bonica de les coses i no el sacrifici que cal fer). Ningú no m'ha regalat res. De padrins, ni un. Només amb el treball diari fet amb perseverança i il·lusió, fent-me un pols a mi mateix, he aconseguit tot allò que m'he proposat. Qui vol, hi arriba.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

El llibre de la setmana

Donar sentit a la vida jove

Trobar un llibre que ajudi a donar un sentit autèntic a la vida de la gent en els nostres dies és tenir entre mans la clau per ajudar a reestructurar moltes existències. I no diem això a partir del pressupòsit, sovint massa comú i estès, que la joventut actual està completament desorientada. Com en cada època, els joves treuen el cap a la vida amb il·lusió, encara que no estiguin gaire preparats per a la sorpresa davant del que descobreixen cada dia.

Valentín Salvoldi, expert a ajudar a fer de la vida jove un projecte fonamentat en allò que ha de donar-li solidesa i sentit de la realitat, ha escrit un llibre molt apte per despertar en l'esperit de la joventut que segueix les seves pautes, el desig d'enfrontar-se al futur amb il·lusió i esperança.

Basat en la dinàmica de grups, i partint de la realitat amb exemples molt concrets i ben elegits, condueix «cap a l'amor», com promet el seu títol.

Convida en primer lloc a viure, busca l'autenticitat, convida a somriure perquè la vida somrigui, intenta passar de la banalitat a la transcendència, i intenta

Valentín SALVOLDI,
En camino... hacia el amor.
Paulinas, Madrid 2001, 244 pàg.

respondre a la pregunta capital sobre la pròpia identitat.

Però, ja que «viure és conviure», fa fer un pas endavant cap al fet de la convivència, que exigirà comunicació, i consciència que s'arriba a la pròpia definició personal gràcies als altres que estan en ell, als que de veritat hom s'aproxima, sent capaç d'amistat i tenint Déu com a horitzó.

Però la vida és dinamisme, i això representa capacitat de projectar, és a dir, saber somiar amb els ulls oberts, amb la consciència que cadascú és alguna cosa més que un número i que la qualitat és la que fa que la vida adquireixi a poc a poc els nivells necessaris per tenir conscièn-

cia de la pròpia vàlua. Estar sempre amb actitud de discerniment, amb la recerca de tot el que dóna sentit a la pròpia existència.

Una vegada s'aconsegueix acceptar la vida amb tots els seus reptes, viscuda a més amb els altres, i amb un desig de projectar-se cap al futur que es desitja de qualitat, no tan sols per a profit personal, sinó per al de tots aquells que els envolten, convida els joves a tenir consciència de tot el que és l'amor autèntic.

Estimar amb generositat i lliurament, volent i no volent el mateix que l'altre, amb el model definitiu de l'amor de Jesús.

Això farà que la vida sigui diferent, i que resulti una festa sense fi. Els testimonis de Teresa de Calcuta i de tants altres

que, com ella, s'han lliurat al proïsme, són la millor prova que això és possible.

Per a grups de joventut, aquest text que han editat amb molta cura Ediciones Paulinas, és de gran valor.

Cristóbal Sàrrias

INGREDIENTS:

sardines, oli d'oliva
1 porro petit
farina blanca
pernil salat
pa ratllat, pebrot
all picat
daus de formatge
vinagre de sidra

PREPARACIÓ:

En una cassola amb una mica d'oli d'oliva fregiu-hi un porro petit (només la part blanca), per incorporar-hi sis o set sardines segons la gana que tingueu. Això sí, ben enfarinades i en una cassola ben ampla perquè no es trenquin.

Quan ja estiguin fregides, tireu-hi diversos daus petits de pernil salat al damunt, juntament amb una mica de pa ratllat barrejat amb pebrot i all picats.

També i, per acabar, afegiu-hi uns daus de formatge ben fins, que es fondran, i unes gotes de vinagre de sidra.

La sardana i la dansa

Bellpuig Cobla

La cobla juvenil de Bellpuig, 17 anys després de la seva creació, ha fet un replantejament sobre el projecte inicial que agrupava un conjunt de joves instrumentistes de les terres de Ponent a partir del guiatge expert de músics altament reconeguts. Pel camí de l'evolució i amb noves perspectives i ambicions, aquell grup de joves afronta la nova temporada d'activitats d'aquest any 2002 i es presenta amb el nom de Bellpuig Cobla, una formació que sobre la base de la continuïtat i l'experiència, està decidida a assumir nous reptes pels camins de la innovació i amb un objectiu molt clar: oferir al públic el millor d'ells mateixos.

Monument a la Sardana a Girona

Un total de 17 projectes s'han presentat al concurs públic convocat per l'Ajuntament de Girona per tal de dotar aquesta capital amb el Monument a la Sardana que els sardanistes reivindiquen des de fa més de 40 anys. I sembla que finalment, un d'aquests projectes esdevindrà el monument que Girona no va tenir quan l'any 1960 fou proclamada com a primera Ciutat Pubilla de la Sardana, a causa de les circumstàncies sociopolítiques d'aquella època. Cal remarcar, però, que els cinc milions de pessetes (uns 30.000 €) de pressupost que inicialment dotaven l'execució d'aquesta obra, han quedat reduïts a tres (uns 18.000 €). Tanmateix, si no hi ha cap altre impediment, cal esperar que l'equip de govern socialista de la ciutat de Girona compleixi el seu compromís i, que el proper mes de juny, es pugui inaugurar el nou monument a la sardana, que es preveu instal·lar a la placeta que hi ha entre el Pont d'En Vidal i la Devesa, molt a prop del passeig de la Sardana. (C.C.)

LLIBRES

Lectura renovada del Credo

La professió de fe dels cristians, des de la seva fixació escrita als primers concilis de l'Església, ha restat invariable al llarg dels segles. Això no obstant, cada generació ha sabut traduir al propi llenguatge el missatge contingut en aquest text. En aquesta col·lecció s'ofereix una lectura renovada i comprensible del Credo, feta per coneguts teòlegs del nostre temps. En aquesta ocasió Franco Arduoso, nascut a Carignano (Torí) el 1935, doctor en Teologia i llicenciat en Ciències Bíbliques, ha estat l'encarregat d'escriure aquest volum. «Amén —escriu l'autor en la presentació del llibre— és la darrera paraula del Credo. Però al mateix temps és la primera, ja que el verb "creure" té en hebreu la mateixa arrel que "amén". Dir "amén" significa afirmar la solidesa i fiabilitat del fonament de la fe.» I afegeix el següent: «Per comentar la darrera paraula de la professió de fe ens ha semblat oportú cridar l'atenció sobre les raons de la fe, tot recordant el que va escriure l'apòstol Pere: "Estigueu sempre a punt per donar una resposta a tothom qui us demani raó de la vostra esperança. Però feu-ho suaument i amb respecte" (1Pe 3,15-16).» (C.C.)

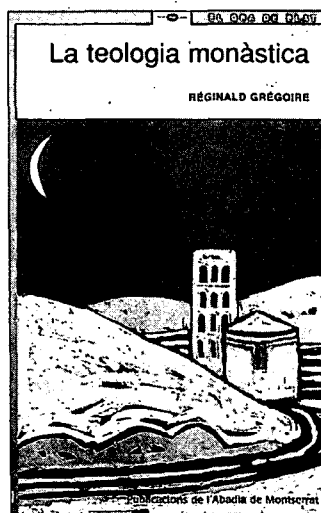
Franco Arduoso, Amén. Las razones de la fe cristiana. Editorial San Pablo, Col·lecció Credo, Madrid 2001, 79 pàg.

Introducció a la teologia monàstica

El P. Réginald Grégoire, historiador benedictí molt conegut, ens ofereix una introducció excel·lent a la teologia monàstica, la manera d'apropar-se al coneixement de la Paraula revelada que tenien els monjos medievals, tal com ha estat posat en relleu pel seu mestre, el també benedictí Jean Leclercq. Ho fa amb coneixement de causa i amb saviesa, amb cites directes dels autors estudiats, que faciliten la comprensió dels temes que exposa. «La teologia monàstica estava situada en un precís quadre bíblic i eclesiològic, perquè posseïa un punt de partida reflexiva i de convergència: la contemplació de la Trinitat present en la Història, és a dir, dintre les *mirabilia Dei* confiades a la memòria i clau de lectura del futur», explica el P. Réginald Grégoire. I més endavant es pregunta: «La teologia monàstica d'avui, expressió particular de la missió universal, serà capaç de superar les seves precedents encarnacions, per acollir un renovat carisma profètic i crític?» Una bibliografia final permet un aprofundiment més gran en les qüestions tractades, útils per a totes les persones que s'interessen per la història de l'Església i pels fenòmens espirituals i teològics cristians. (C.C.)

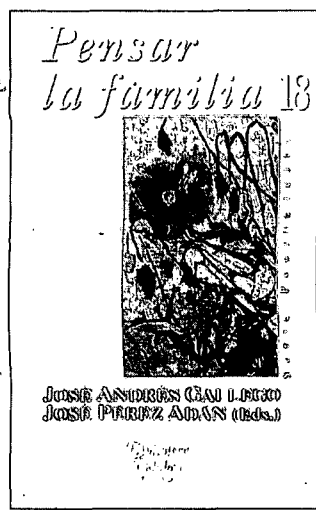
Réginald Grégoire, La teologia monàstica. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció El Gra de Blat, Barcelona 2001, 95 pàg.

La família, cèl·lula de la societat

La família és un dels grans temes pendents de la nostra època. Cada cop s'alcen més veus en defensa seva, però no sempre quallen en suports pràctics i reals. Cal, entre d'altres coses, un coneixement profund del que la família és i significa per a la societat. *Pensar la família* és una contribució interdisciplinària en aquesta matèria, fruit d'una feina coordinada per un historiador, José Andrés Gallego, i un sociòleg, José Pérez Adán. El llibre, que aplega col·laboracions de professors d'universitats espanyoles i hispanoamericanes, està plantejat com un aprofundiment en la família des de diverses perspectives i s'estructura en quatre apartats. A «Visions», es proporciona una mirada de conjunt que té el valor de la globalitat; a «Anàlisi» s'estudien aspectes concrets de particular interès com la relació entre economia i família, el concepte de família que empra l'ONU o les polítiques familiars; a «Interior» s'analitzen les relacions interpersonals que s'entreteixeixen dins de la vida familiar, i a «Transcendència», es desentranen les fonts religioses i transcendents de què es nodreix la família. (C.C.)

José Andrés Gallego i José Pérez Adán, Pensar la familia. Editorial Palabra, Col·lecció Biblioteca Palabra, Sèrie Pensamiento, Madrid 2001, 406 pàg.

Veure-hi a través del cor

Sota l'apel·latiu d'«un cartoixà» s'hi amaga un orant i pare espiritual que vol transmetre les seves vivències a tots els que volen començar o seguir una vida de pregària contínua. A les pàgines d'aquest llibre podem trobar-hi apunts sobre la pregària del cor, la pregària teològica i la pregària del públic, que estan contínuament en boca dels veritables orants. Segons l'autor, la pregària del cor «consisteix simplement a trobar el camí que em permeti tenir respecte del Pare una actitud gràcies a la qual ell mateix pugui santificar el seu nom en mi. En mi i en tots els seus fills. En el seu únic fill format d'ell mateix i de tots els seus germans». Per la seva part, la pregària teològica està basada en les tres virtuts cardinals: fe, esperança i caritat, que són «les capacitats que ens dona Déu de franc per poder arribar a ell directament, mentre que les altres virtuts, les morals, tenen a veure amb els mitjans que ens ajuden a caminar vers Déu». Quant a la pregària del públic, l'autor afirma que es tracta d'una pregària «que es refereix a nosaltres perquè ningú no té res per dir tret d'implorar la misericòrdia divina per la nostra condició de pecadors». (C.C.)

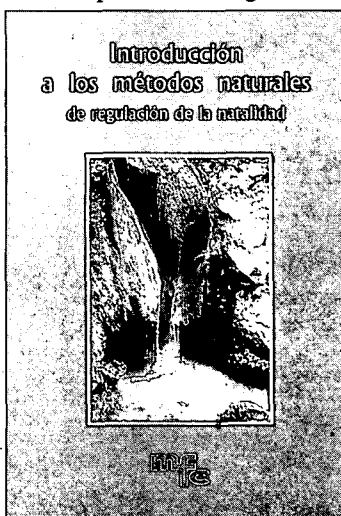
Un cartoixà, Ver a Dios con el corazón. La práctica de la oración del corazón. Editorial Narcea, Col·lecció Icono, Madrid 2001, 75 pàg.

Regulació natural de la natalitat

El matrimoni té com a vocació ser fecund. Si hi ha alguna cosa greu i important, per unes circumstàncies especials (mèdiques, eugenèsiques, econòmiques o socials) que aconsellin espaiar els naixements, pot fer-se amb l'abstinència total o amb els mètodes naturals. «Els mètodes artificials (sovint amb fortes dosis d'egoisme) separen les dues característiques de l'acte conjugal, la unitiva i la procreativa, per això són greument il·lícits», s'especifica en la introducció. Segons s'assenyala, els principals avantatges dels mètodes naturals són els següents: són fàcils d'aprendre després d'un curs d'ensenyament, tenen una alta eficàcia (mètode Billings: 98,5% i mètode sintotèrmic: 99,1%), no tenen cap risc (sense efectes secundaris per a la salut), valen per a tota la vida i en totes les circumstàncies, són econòmics (sense despesa), són cooperatius (els esposos assumeixen conjuntament la responsabilitat de la seva fertilitat), són moralment lícits (respec-ten la natura i la dignitat de l'home i de la dona, de l'acte conjugal i de tota vida humana) i milloren la relació matrimonial. (C.C.)

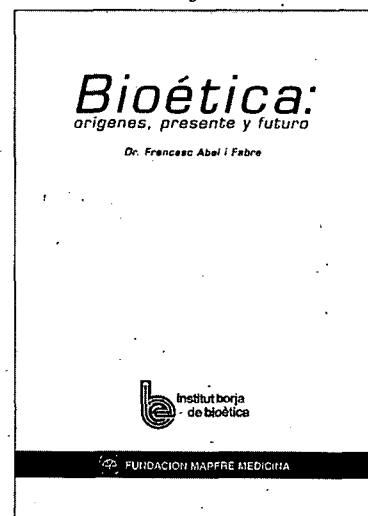
Introducción a los métodos naturales de regulación de la natalidad. Scire - Movimiento Familiar Cristiano, Barcelona 2001, 27 pàg.

Diàleg entre la salut i l'ètica

Francesc Abel i Fabre, prevere jesuïta i doctor en Medicina, especialista en Obstetrícia i Ginecologia, ens presenta un recorregut ampli i completíssim pels orígens i l'evolució de la bioètica, alhora que aborda amb valentia temes candents, actuals i de profunda discussió i controvèrsia com la biogenètica, el xenotrasplantament, la clonació, la condició ètica i jurídica de l'embrió humà o l'eutanàsia. Segons comenta el Dr. Abel, fundador el 1975 de l'Institut Borja de Bioètica, «van ser els progressos dels anys seixanta i les seves ambigüitats els que van donar origen a la bioètica als Estats Units com a diàleg entre les ciències de la salut i l'ètica per il·luminar els conflictes de valors que els nous descobriments i les possibilitats van fer aflorar amb força i urgència». José Luis Cabello, director general de la Fundació Mapfre Medicina, escriu al pròleg que la firma del Dr. Francesc Abel «és garantia de documentació, rigor científic, claredat d'idees, ensenyament magistral i visió de futur, sense descartar la qualitat literària». (C.C.)

Dr. Francesc Abel i Fabre, Bioética: orígenes, presente y futuro. Institut Borja de Bioética - Fundació Mapfre Medicina. Madrid 2001, 266 pàg.

Pensadors cristians del segle xx (57)

Columba Marmion: el monjo i el místic

MONJO, LITURGISTA I TEÒLEG

La virtut, la ploma i l'acció pastoral de dom Columba Marmion (1858-1923) ha forjat diverses generacions de cristians en l'Evangeli. Fill de pare irlandès i mare francesa, es va formar acadèmicament amb els religiosos agustins i els jesuïtes.

Als setze anys ingressa al seminari de Dublín. Hi comença a desenvolupar la seva personalitat contemplativa i la seva gran capacitat per als estudis, que el caracteritzaran al llarg de la seva vida. Posteriorment ingressa a l'orde benedictí, i es converteix en un gran liturgista.

Al monestir de Maredsous (Bèlgica), de la congregació beuronense, portarà a terme una intensa vida monàstica. Va ser guiat en els seus primers passos en l'espiritualitat benedictina per dom Hemptinne, nomenat posteriorment primat del seu orde a Roma pel mateix Lleó XIII.

Sent abat de Maredsous, dom Marmion va dur una intensa i fructífera vida religiosa. Va ser professor de Teologia (bíblica, litúrgica...), director espiritual, apòstol de comunitats protestants, confessor de grans personalitats eclesials com ara el cardenal Mercier, creador de noves fundacions monacals...

«L'ascesi cristiana no té sentit si primer no ens desprem de nosaltres mateixos»

Gran conferenciant i predicador d'exercicis espirituals, també va despuntar com a escriptor espiritual i místic. D'entre les seves obres cal destacar els treballs sobre Crist (cf. *Sufriendo con Cristo*; *Y tú... ¿conoces a Cristo?*; *Jesucristo, ideal del sacerdote*...). Van ser i continuen sent llum que il·lumina el camí cristià per a molts. Primer de tot, hem de destacar els seus tres llibres més llegits, emmarcats en la famosa trilogia: *Jesucristo, vida del alma*; *Jesucristo en sus misterios*; *Jesucrist ideal del monjo*.

ASCETISME CRISTIÀ

Columba Marmion és el pare de l'ascetisme cristià del segle xx. Les seves obres ascètiques i la predicació dels principis que regeixen la vida cristiana van orientar molta gent. Adreçats, en un primer moment, a religiosos i sacerdots, indubtablement serveixen als fiels laics.

Aquest monjo benedictí ens proposa un enfocament viu del cristianisme. La vida cristiana no és quietisme. Cal treba-

Dom Columba Marmion.

«Han transcorregut quatre lustres des que aquest gran monjo i gran plasmador de monjos, gran asceta, gran teòleg, zelós director de grans ànimes i insuperable mestre d'ascetisme, apòstol del verb i de la ploma, va desaparèixer de l'escenari de la vida. Però, això no obstant, sobreviu la seva personalitat característica i insigne» (Mauro, abat de Samos, 1956).

llar la fe amb les virtuts i altres mitjans de santificació, posats al nostre abast per l'Església. Desprenent-nos de nosaltres mateixos arribarem a la unió amb Crist, en la vida quotidiana.

En efecte, dom Marmion parteix de l'ansia de trobar-nos amb Déu, objecte de la vida humana. Buscar-lo solament a Ell en totes les coses. Fins i tot posa Crist com a model perfecte de qui cerca Déu. Afirmarà rotundament: «Però algú dirà: —Com pot ser un model Jesucrist en aquest aspecte? Com va poder Ell cercar Déu, sent Ell mateix Déu?— Certament Jesús és Déu de Déu, llum que prové de la mateixa llum increada, Fill de Déu viu, igual al Pare. Però també és home, i per la seva naturalesa humana veritable fill d'Adam com nosaltres (...). Veiem, doncs, Jesucrist llançar-se com un gegant a la recerca de la glòria del Pare. Aquesta és la seva primera disposició (Jn 5,30)» (*Jesucrist ideal del monjo*).

Prima facie, la vida cristiana es pot resumir, segons el místic benedictí, a cercar Déu. Aquesta recerca es fa seguint Jesús de Natzaret, en el seu missatge i exemple. Per al monjo, seguir Crist és viure la societat cenobítica, l'autoritat de la qual resideix en l'abat. En canvi, per al cristià corrent, l'ascetisme comporta una lluita contra el món, els espectacles deshonestedos i l'hedonisme, mitjançant una vida virtuosa.

ESPIRITUALITAT DEL DESPRENIMENT

L'ascesi cristiana no té sentit si primer no ens desprem de nosaltres mateixos. Aquesta és una idea clau en el pensament teològic de Marmion. Es comença amb la compunció del propi cor. Fent moure obstacles (el pecat, els vicis, l'hedonisme...) que impedeixen la nostra

recerca de Déu... el cristià es forja amb la confiança i el goig en Déu.

Dom Columba ens ofereix un seguit de consells per renunciar a un mateix, per desprendre'ns, d'una vegada per totes, dels nostres egoïsmes. El primer rau en la meditació freqüent de la passió de Crist. Així augmentarà el valor que donem a la nostra unió amb els patiments de Crist.

Tot i que topi amb la vida actual plaent i marcadament lúdica, també ens ofereix el mitjà de l'abnegació i el de la pobresa. Pobresa no només material (despreniment de les riqueses) sinó també espiritual (renunciar a les nostres passions, als nostres sentimentalismes i capricis...), per assolir l'autèntic goig cristià.

És possible ser feliços com a cristians en aquest món. N'hi ha prou de seguir els consells evangèlics, com a casats i tot, si ens centrem en Déu. Per això, C. Marmion ens recorda: «Convé mantenir aquestes disposicions de fe, esperança i amor, per les quals ho deixem tot, posant només en Déu la nostra felicitat. No ens hem d'aficionar a allò que abandonarem per sempre» (*Jesucristo, vida del alma*).

EL CAMÍ DE LA HUMANITAT

Dins del pensament ascètic i cristològic del nostre pensador benedictí, hi ha un altre pilar bàsic: la humilitat. Sense la humilitat és gairebé impossible recórrer el camí de l'ascesi. Com el mateix autor ens recorda: «L'orgull és un dels grans obstacles a les efusions divines.»

Cal humilitat per a qui aspira a viure un cristianisme coherent. Dom Columba, com sant Benet, assigna a aquesta virtut el lloc preeminent de la vida interior. La fonamenta, com feia sant Tomàs d'Aquino, en la reverència a Déu i les coses divines. Hi trobem diversos graus (el temor, adoració profunda a Déu, ac-

ceptar la *voluntas Dei*, paciència heroica...), cadascun dels quals ens ajuda a apropar-nos més al fi últim de la fe cristiana: Jesucrist.

També hem de diferenciar entre humilitat interior i exterior. Justament, el cristià ha de treballar la humilitat interior, perquè en les seves obres es reflecteixi aquesta llampada de llum divina. Gràcies a aquest pas, la humilitat s'uneix a la veritat i a la confiança en els nostres actes quotidians. Arribem, segons dom Columba, al fruit més preciós: disposar l'ànima per a l'abundància d'efusions divines i, sobretot, a la caritat perfecta.

Aconseguint un trosset d'humilitat, estem preparats per viure altres virtuts: l'obediència (*bonum obedientiae*), l'esperança que no ens abandona, i... l'amor. I ell desitja precisament que arribem a l'amor. Amor, identificat com a unió amb Crist, el Verb encarnat. Alimentat per la pregària (vida il·luminativa), el nostre esforç es converteix en font de fecunda llum *ad alterum*.

Un cop arribats a aquesta meta, a la de l'amor, només queda assaborir la pau del cor. Com si d'un do es tractés, Marmion contempla la pau com a coronació de l'harmonia de tota la nostra existència. Però, únicament en Déu, trobarem aquesta inalterable pau de calmar els nostres anhels més profunds. La nostra vida es converteix en la *tranquil·litat en l'ordre*.

Finalment, Columba Marmion ens anima a ser testimoni de l'esperança que no defalleix, amb aquestes paraules: «Mantingueu-vos fermes en la fe en Crist Jesús. Conserveu una esperança invencible en els seus mèrits. Viviu el seu amor. No pareu, mentre estigueu per aquest món, de lluitar per una fe ardent, per sants desitjos (...) per la vostra capacitat de veure i estimar Déu, de gaudir d'Ell en la benaurança eterna.»

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista, (stein@mixmail.com)

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

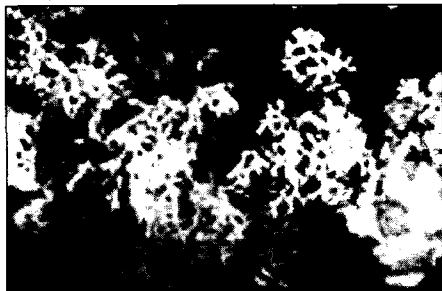
RÀDIO ESTEL

Informe-vos al telèfon: 934 092 810
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

La molsa blanca es troba en perill

Ja ha passat el temps dels pessebres. Però no serà fora de lloc alertar per al Nadal del 2002. Sempre que una espècie animal o vegetal es troba en perill d'extinció els ecologistes protesten enèrgicament. I no es pot negar que de vegades amb raó. Si s'extingeix es pot alterar l'equilibri ecològic, cosa que comporta conseqüències de plànyer. Hi ha una mena de molsa que a vegades es fa servir per al pessebre i no convé fer-ho perquè comença a escassejar.

A la revista *Mundo Científico* del gener d'enguany els biòlegs de la Universitat de Barcelona, Xavier Llimona i Albert Masó, publiquen un article sobre això. Ens expliquen que l'espècie vegetal anomenada *molsa blanca* corre perill. S'anomena així, però no és molsa (les molses són briòfits) sinó un líquen. Els líquens són simbiosis d'alga i fong. *Simbiosi* vol dir vida en comú de dues espècies que s'ajuden mútuament. En el cas dels líquens, un fong i una alga s'han associat de manera que semblen un sol individu; l'alga viu gràcies a la humitat que té el fong i aquest, gràcies als aliments que l'alga li proporciona fent la seva funció clorofíl·lica. Aquest líquen s'anomena *Cladonia mediterranea* i n'hi ha a Catalunya i a pocs llocs

més. I no és gaire abundós.

Ara bé, es troba en venda en molts mercats nadalencs per a ornamentació dels pessebres i hi ha gent que en recull en quantitat. No costa calcular que, amb aquest ritme, acabarà desapareixent. De fet ja ha desaparegut del tot a la regió gironina del cap de Creus a causa de l'incendi que hi hagué no fa gaire. Què cal fer, doncs, per evitar-ne l'extinció? En primer lloc recordar als qui en cullen que no deixin mai arrasat del tot el terreny on en trobin. Sempre s'ha de fer que n'hi resti una quantitat per a la supervivència. I després promocionar altres ornamentacions dels pessebres. La molsa clàssica no corre cap perill i és prou abundant. I també hi valen les molses de plàstic que són reutilitzables i, per això, més econòmiques.

Els nostres articulistes acaben dient que, si la «sensibilitat ecològica» de les nostres institucions no es limita a animals i plantes «superiors», hauran de prohibir la recollida i la venda de molsa blanca, com ja s'ha fet amb el boix grèvol, i autoritzar-ne només el mercat que vingui de l'estranger, que és d'una espècie nòrdica que no corre cap perill.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Església i ciència al llarg de la història

31 Un sacerdot francès funda la cristal·lografia

Des del segle XVIII ja són molts els eclesiàstics que van contribuint al progrés de la ciència. Ens allargaríem molt si volguéssim parlar de tots. Ens limitarem als que van ser iniciadors de l'estudi d'alguna part important de les disciplines científiques. Spallanzani va ser el fundador de la biologia experimental. Per això es mereixia que en parléssim. En aquest capítol parlarem d'un sacerdot francès que també s'ho mereix per haver estat el fundador d'una part important de la mineralogia que és la cristal·lografia. Va iniciar-la i gairebé la va deixar acabada. Els tractats que després se n'han anat publicant no han pogut fer altra cosa que completar en detalls el que ell ja havia exposat i sense modificar res substancial perquè ja estava ben explicat.

Va ser dels qui no juraren la Constitució Civil del Clergat

Es deia René Just Haüy (1743-1822). Va néixer a Saint Just de Charente (departament d'Oise, Picardia), fill d'un humil teixidor. Cursà les primeres lletres a l'abadia dels premonstratencs. El prior, en adonar-se de la intel·ligència i de l'aprofitament de l'alumne, el volgué protegir i li aconseguí una beca per al Col·legi de Navarra. Als 21 anys va acabar la carrera i tot seguit l'en feren professor. Ordenat de sacerdot poc després, passa a exercir el professorat en un col·legi de París, el «Cardenal Lemoine», nom del fundador. Ensenya física i es dedica també a la botànica, per la qual es veu que sent una tirada.

Però un dia que assisteix per curiositat a una lliçó de mineralogia que donava el cèlebre Daubenton, s'hi entusiasma. D'ara endavant es dedicarà a aquesta ciència i més que a cap altra. Un amic seu, De-

france, li regala un gros cristall de calcita. Quan Haüy l'està contemplant li rellisca dels dits, cau a terra i es fa bocins. En recollir els fragments s'adona que tots tenen cares llises com l'original i fan els mateixos angles. Això el fa rumiar. Agafa altres mostres de calcita i les trenca amb el martell amb el mateix resultat. Veu que totes les formes cristal·lines poden considerar-se derivades d'una primera forma única, d'un nucli d'exfoliació. Això li dona la idea de com poden considerar-se els minerals naturals com formats sobre un poliedre senzill que sempre és el mateix per a una mateixa composició estructural química. Publicarà tot això el 1784 en un llibre titulat *Essai d'une théorie sur la structure des cristaux appliqué à plusieurs genres de substances cristallines*.

Què l'havia animat a publicar l'obra? L'acceptació que havia tingut la seva idea per part de l'Acadèmia de Ciències de París. L'any anterior havia estat invitat a donar-hi una explicació del que ell amb tota ingenuïtat havia explicat als seus amics. Hi va anar i la seva sorpresa va ser gran en veure que acadèmics de la talla de Lagrange, Lavoisier, Laplace, Berthollet... s'interessaven per la troballa i li'n demanaven més explicacions. A més el van admetre com a membre de l'Acadèmia. Aleshores ell ho posa tot en ordre i ben explicat ho publica l'any següent.

El 1789 els que porten la batuta de la Revolució Francesa obliguen tots els eclesiàstics a prestar el jurament d'observar la Constitució Civil del Clergat. Això, de fet, els separava de Roma. Haüy és un sacerdot íntegre i veu clar el que es pretén amb aquest jurament i s'hi nega rodament. No vol jurar i és empresonat com molts altres al Seminari de Saint Fermin. Més de

dos-cents d'aquests presos van acabar morint en mans dels revolucionaris i ell es troba en perill. Li podria passar el mateix. Però hi ha un científic que el coneix. És Geoffroy Saint-Hilaire, que no ha tingut cap topada amb els de la revolució. I en nom de la ciència li aconsegueix la llibertat.

Haüy el 1793 és nomenat membre de la Comissió de Pesos i Mesures, i un any després conservador del gabinet de mineralogia. El 1795 passa a professor de Física a l'Escola Normal Superior. I a la mort de Dolomieu, el 1802, és fet catedràtic de mineralogia del Museu d'Història Natural (l'antic Jardí de les Plantes del Rei). Quan Napoleó obtingué el poder també va voler fer-li una distinció i el nomenà professor de la nova Universitat Imperial, càrrec que perdé en caure en desgràcia l'emperador, però va conservar fins a la mort el que ja tenia de catedràtic del Museu d'Història Natural.

Va morir santament (no ho inventem; així ho hem trobat escrit en un dels historiadors de la seva vida) el 3 de juny del 1822. Al museu on ensenyà hi té erigida una estàtua a la galeria de Mineralogia i Geologia, a prop de la de Cuvier. També al seu poble natal se li erigí un monument el 1903.

La seva obra científica

Ja hem citat el seu primer llibre del 1784 que va ser la inauguració de la cristal·lografia científica. Però no l'únic que va escriure. El seu *Traité de Minéralogie* publicat el 1801 ocupa cinc volums. Després va publicar molts articles i memòries que s'han aplegat després fent-ne els tres volums del *Traité de Crystallographie*. I, a part del tema mineralògic, havia publicat

el 1787 una *Exposition raisonnée de la théorie de l'électricité et du magnetisme*. Totes les seves obres van ser traduïdes a diversos idiomes. És que va adquirir fama europea.

Exposar quina va ser l'aportació científica d'Haüy a la cristal·lografia seria exposar-ne tot el tractat. Diguem només que a ell es deu la classificació de tots els cristalls naturals possibles en els set sistemes que els estudiants de ciències bé coneixen. El fonament que ell posà a la cristal·lografia es manté del tot. No s'ha hagut de canviar res. Com també se n'ha mantingut la sistematització consegüent. Tot és conseqüència d'aquella primera troballa que va fer que qualsevol cristall natural és format per successives superposicions a «nuclis» o «cèl·lules unitat», que sempre originen unes figures geomètriques que mantindran els angles constants quan tenen la mateixa estructura química. A més, ja va ser ell qui va enunciar les lleis de simetria que regeixen els sistemes cristal·lins. I també és original seva la llei tan important de la racionalitat dels índexs.

A part de tot això que forma part de la cristal·lografia geomètrica, va fer altres troballes: la correcta interpretació dels fenòmens de l'anisotropia cristal·lina i el descobriment de la piezoelectricitat (electrització per compressió) que presenten els cristalls que també s'electritzen per escalfament. Aquests descobriments es troben explicats en el llibre que va escriure sobre electricitat i magnetisme.

Acabem l'elogi del nostre mineralogista amb una cita de l'anglès Edward Stanley que explica el que va veure quan va assistir a una classe del professor Haüy al Museu d'Història Natural de París el 1814: «Haüy és, com hom sap, el primer mineralogista d'Europa, i no he vist mai un home que atragués tant la meua atenció. En entrar ell a la càtedra tothom s'aixecà amb mostres de respecte, cosa ben raonable. Representa tenir una vuitantena d'anys (en realitat en tenia setanta-un) i el seu aspecte patriarcal, amb els seus cabells d'argent, té quelcom de celestial.»

CADENA ESTEL

Des de les 02.00 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 18.55 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.
 Angelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia).
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta* (magazin de serveis).
 20.30-22.00 *Sin concesiones* (esports).
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes* (actualitat en clau cristiana).
 23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical).

Dimarts

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Paraules d'amor* (família).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dimecres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dijous

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *A tota costa* (submarinisme).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Divendres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*

09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Ressons*
 19.30-20.30 *Catalunya Sense Barreres* (atenció als discapacitats).
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos).
 00.00-00.30 *De nou n'nou* (música alternativa).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Dissabte

07.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Club de golf* (deportes).
 10.00-11.00 *Trotamundos* (turisme rural).
 11.00-12.00 *Radiofórmula*
 12.00-13.00 *Fills: preguntes i respostes* (escola cristiana).
 13.00-17.00 *Radiofórmula*
 17.00-18.00 *Vaixells, trens i música country*
 18.00-19.00 *Cum laude* (universitats).
 19.00-20.00 *Afinado con Brasil* (música brasilera).
 20.00-21.00 *Els temps de la música* (música clàssica).
 21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música cinema).
 22.00-23.00 *Mar de claror* (catequesi).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia).
 00.00-00.30 *Cova de Jazz* (música).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Diumenge

07.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-11.00 *Rutes per Catalunya* (excursions).
 11.00-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals).
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona).
 20.00-21.00 *Melodies de fe* (música cristiana).
 21.00-23.00 *Radiofórmula*
 23.00-23.45 *Missatge en una ampolla* (reflexions).
 23.45-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana).
 00.00-00.30 *La cova del Country*
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat.
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf ARQUEBISBAT DE BARCELONA

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra BISBAT D'URGELL

CADENA ESTEL

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

08.00, 08.15 Desconnexió *El Primer Cafè*
 14.00, 14.15 *Informatiu migdia*
 18.30, 18.45 *Informatiu vespre*
 09.15, 14.15, 19.15 *el Temps*
 12.00, 15.00, 17.00 *Butlletins horaris*

Cada dia

06.45 *Un bon motiu per viure*
 08.10, 10.45, 16.15 *Agenda*
 12.45, 17.45 *Recomanacions turístiques*

Dimecres

00.00-00.30 *El que més ens agrada*

Dijous

00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

Dissabte

13.00-13.30 *Església d'Urgell*
 13.30-14.00 *In Corpore Sano*

Diumenge

18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)
 Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Ignacio Larrañaga, franciscà caputxí fundador dels Tallers de Pregària i Vida i autor de diversos llibres entre ells *Trobada*; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

Diumenge 10

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
 Programa dedicat a les manifestacions religioses de la comunitat musulmana, jueva i evangèlica.

09.30 Pueblo de Dios

«Etiòpia: vidas de milagro.»

Etiòpia és la imatge viva de la pobresa: guerra, fam i malalties formen la trilogia de la misèria en aquest país africà. Els missioners donen vida i esperança a milers de persones a les seves escoles i hospitals. El reportatge mostra la «ciutat miracle» que els missioners Oblats han construït a Gambo amb l'ajuda de Mans Unides d'Espanya.

10.00 Últimas preguntas

«Una política para la familia.»

El 8 de novembre passat es va presentar el Pla Integral d'Ajuda a la Família que acabava de ser aprovat. Què aporten aquestes mesures? Són suficients? Parlem amb Eduardo Herfelder, secretari general de l'Institut de Política Familiar.

10.30 Santa Missa

Amb la participació de la coral La Vall de Sant Climent de Llobregat (Baix Llobregat), sota la direcció de Benet Puig.

(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 11

17.15 *Pueblo de Dios*

«Etiòpia: en misión de servicio.»

Diumenge 10

09.00 *Signes dels Temps*

«Prou investigació militar.»

Durant aquest any 2002 l'Estat espanyol destinarà gairebé 1.500 milions d'euros a la recerca militar. Aquesta xifra és dotze vegades superior als diners que es destinen a la investigació sanitària. Davant d'aquesta realitat, la Fundació per la Pau ha impulsat una declaració per aconseguir que els investigadors espanyols facin objecció científica a la recerca militar. Conversa amb Miguel Ángel Molina, biòleg i portaveu de la campanya.

Altres temes:

- Presentació de la campanya «Si vols la pau, rebutja la violència» de l'organització Mans Unides.
- Declaracions del teòleg francès Jacques Levrat, sobre el diàleg entre cristians i musulmans.
- Entrevista al capellà Miquel Rodríguez Sala, fundador de l'associació catòlica CONESTI.
- Comentari de cinema, amb Jordi Cabanes.
- Comentari de l'Evangeli de diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 02.00 h per TV3; el diumenge a les 11.20 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

Divendres 8

20.30 *Creure avui*

«Entrevista d'opinió», a càrrec de Ramon Salicrú; «Espai de notícies», coordinat per Dolors Fernández; «Agenda», l'agenda d'activitats a càrrec de l'equip d'*El Full de Mataró*; «Temps de reflexió», comentari de l'Evangeli de diumenge.

Presentat per Steffi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria.

El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 14h.

Cada diumenge

12.00 *Paraula i vida*

Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach.

(El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).

Canal Berquedà de Televisió

Bona notícia, programa setmanal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (migdia i vespre) i el diumenge (matí, tarda i nit).

FEBRER ÉS EL MES CONSAGRAT A LA PURIFICACIÓ DE LA MARE DE DÉU

Internet

• **RECURSOS PASTORALS.**— El col·legi San José de Villafranca de los Barros ha elaborat una pàgina web, www.mochilapastoral.com, on podeu trobar recursos pastorals per a la catequesi amb nens i joves.

• **BALMESIANA.**— L'encíclica de Joan Pau II *Ut unum sint* la podeu llegir a UVST.balmesiana.org/es/Bibl/docutunumsint.htm

Altres bisbats

• **TRANSMETRE LA FE.**— La Comissió Episcopal d'Ensenyament i Catequesi de la Conferència Episcopal Espanyola organitza un simposi, els dies 7 i 8 de febrer, sobre *La transmissió de la fe en el tercer mil·lenni. Una perspectiva del segle XIX al XX*. El simposi tindrà lloc a El Escorial. Més informació: tel. 913 439 678.

• **OPUS DEI.**— El 14 de febrer tindrà lloc una jornada sobre el beat Josepmaria al centre de formació Zalima (Còrdova), amb el tema *La comprometida pasió per el home*. Hi intervindran: Manuel Pimentel i Bendy O'Connor.

• **TURBALLOS.**— La comunitat de Turballos organitza un curset d'Enneagrama els dies 16 i 17 de febrer. Per a més informació: tel. 966 516 710 i 966 660 726. Cal confirmar l'assistència.

• **EXPOSICIÓ.**— Fins al 17 de febrer es pot visitar la mostra d'arts plàstiques sobre Ferdinand Hodler. Fundació "la Caixa", pl. Weyler, 3 - Mallorca.

• **RELIGIOSOS CAMILS.**— El Centro de Humanización de la Salud organitza, a Madrid, del 21 al 24 de febrer un curs per a religiosos (amb col·laboració amb la Confer) sobre *Salud y vida consagrada en los mayores*. Més informació: tel. 918 060 698, fax 918 040 033, a/e: cehs-formacion@humanizar.es

• **NOVAHUMANITAS.**— Del 22 al 24

de febrer, sessions de formació espiritual sobre *Vivir el sacramento de la reconciliación*, a càrrec de M. Ángeles de los Ríos. Més informació: M. Teresa Amador, pl. Conde de Elda, 11, 4t D - Aranjuez, tel. 918 924 845.

Barcelona

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El 7 de febrer, a les 19.30, conferència de Jon Sobrino, s.j., sobre *Tras el 11 de septiembre: entre el miedo y la esperanza*. Lloc: església del Sagrat Cor, c/ Casp, 27 - Barcelona; els dies 14, 21 i 28 de febrer, i 7, 14 i 21 de març, de 19.30 a 21.30, Benjamí Bastida organitza el seminari *L'informe Lugano*; els dies 18 i 25 de febrer, i 4, 11 i 18 de març, de 19.30 a 21.30, Mercè Ros imparteix el seminari *Proposta d'un crèdit de religió per a adolescents*. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona.

• **CARNESTOLTES.**— El 9 de febrer, a les 21.00, festa de disfresses de Carnestoltes a la Sedeta de Gràcia (c/ Sicília, 231 - Barcelona) a benefici de l'Associació per a l'Ajuda dels Nens del Carrer de l'Índia (AASARA).

• **PASTORAL DE LA SALUT.**— El 9 de febrer tindrà lloc la trobada diocesana sobre *Pregar en la malaltia* amb la intervenció de Ramon Prat (prof. de la Facultat de Teologia de Catalunya), Gmà. Elies (de la Comunitat de l'Anyell), Gna. Dolors Fonts, Josep Marco i Marlene Verherburgghen. Incipcions: tel. 933 171 597; el 14, de 19.15 a 20.45, el P. Mariano Galve (psicòleg) parlarà sobre *La pastoral de la salut i el malalt mental*. Centre d'Estudis Pastoral, c/ Rivadeneyra, 6, 3a planta - Barcelona.

• **CASA NRA. SRA. DE MONTSERRAT.**— Els dies 9 i 10 de febrer organitza un recés per a homes i dones, i de l'11 al 16, exercicis espirituals per a homes i dones a partir de 18 anys. Més informació: pl. Font del Lleó, 21 - Caldes de Montbui, tel. i fax 938 654 496.

• **DILLUNS DELS DRETS HUMANS.**— L'11 de febrer, a les 19.00, conferència de Vicenç Partal, periodista, sobre *Els drets civils en el nou context internacional*. C/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 176 177 i 933 172 398.

• **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE LOURDES.**— L'11 de febrer, a les

20.15, concelebració eucarística presidida per l'arxiprest Mn. Jaume Aymar. C/ San Bru, 87 - Badalona, tel. 933 891 541.

• **ESCOLA DE TEOLOGIA MARISTES CATALUNYA.**— La propera sessió serà l'11 de febrer, a les 21.30, sobre *Bioètica. Fins a on?* a càrrec de Pilar Núñez. Més informació: tel. 934 582 904.

• **SECRETARIAT DE TEOLOGIA A LA UNIVERSITAT.**— L'11 de febrer comença una sèrie de cursos. Dos a la Universitat Autònoma de Barcelona: *Cultura judeocristiana de l'Antic Testament* (prof. Dr. Jordi Cervera. Valor acadèmic: 4 crèdits) i *Introducció al Nou Testament* (prof. Dr. Agustí Borrell. Valor acadèmic: 3 crèdits). Tres a la Universitat de Barcelona: *Els protagonistes de la història bíblica. Abraham, Moisès, David...* (prof. coordinador Dr. Latorre. Valor acadèmic: 3 crèdits), *Experiència de la música d'arrel cristiana, avui. Una audició panoràmica, del gregorià als nostres dies* (aquest curs comença a l'abril. Prof. Joan Grimalt. Institut de Formació Continuada Universitat Pompeu Fabra. Valor acadèmic: 3 crèdits) i *Cristianisme i islam: xoc de civilitzacions?* (prof. coordinadora Dra. Mercè Viladrich. Valor acadèmic: 3 crèdits). Més informació: www.teologiaauniversitat.org

• **PARRÒQUIA DE SANTA EULÀLIA DE VILAPICINA.**— Amb motiu del dia patronal de la parròquia l'11 de febrer, a les 20.00, se celebrarà en català (excepte els cants) la missa en honor de santa Eulàlia en ritu hispano-mossàrab, un venerable text del segle VII redactat a Barcelona probablement pel bisbe Quirze. A les 21.00 es llegirà solemnement l'antiga passió de la verge i màrtir, i es cantarà el seu himne. El 12 de febrer, les misses de 8.00, 11.00 i 20.00 seran de la santa. A les 19.30 es tornarà a llegir la *Passio Eulaliae*. P. Fabra i Puig, 260 - Barcelona, tel. 933 525 551.

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza una aula d'extensió universitària per a la gent gran l'11 de febrer, a les 17.00, sobre *Teologia del Pare Nostre: Déu és exigent (Voluntat paterna, Providència i Justícia)*, a càrrec d'Antoni Bentué (teòleg laic, professor de la Universitat Catòlica de Santiago de Xile). El 13, visita cultural a la Fundació Miró, amb el prof. Francesc Orenes, UB. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 090 575, a/e: associaciocic@terra.es

• **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— En aquesta temporada presenta l'11 de febrer, a les 21.00, «Europa Galante», sota la direcció de Fabio Biondi, amb obres de Vivaldi, A. Scarlatti, D. Scarlatti, Haendel i Corelli; el 12, a les 10.00 i a les 12.00, «El Cistell d'aire va»; el 16, a les 19.00, concert del Cor Lieder Camara amb Adolf Pla (piano), sota la direcció de Josep Vila Casañas. Hi interpretaran obres de Haydn, Rossini, Brahms i populars catala-

nes. Més informació: c/ Sant Francesc de Paula, 2 - Barcelona, tel. 932 957 200, fax 932 957 210, Internet: www.palaumusica.org

• **ASSOCIACIÓ D'AMICS DE MARÍA BENEDICTA.**— Missa d'acció de gràcies en el XV aniversari del seu traspàs, que se celebrarà el 12 de febrer, a les 20.00, a l'església del Santíssim Sagrament (c/ Aragó, 268 - Barcelona), presidida pel P. Manuel Ribas, s.j.

• **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE LA BONANOVA.**— Conferència del Dr. Antoni Bentué (teòleg laic, professor de la Universitat Catòlica de Santiago de Xile) el 12 de febrer, a les 21.30, sobre *S'encarnà en Jesús, el Crist, veritablement Déu i home*. Parròquia dels Sants Gervasi i Protasi i Mare de Déu de la Bonanova, pl. Bonanova, 12 - Barcelona.

• **CATEDRAL.**— El 12 de febrer, solemnitat de Santa Eulàlia, a les 9.30, cant de laudes; a les 18.30, cant de vespres, i a les 19.00, eucaristia a l'altar major. Visita al seu sepulcre i cant dels goigs. El temple restarà obert tot el dia perquè els fidels puguin resar i venerar el sepulcre de la santa; el 13, Dimecres de Cendra, a les 19.00, cant de vespres; a les 19.30, celebració de l'eucaristia presidida pel cardenal Ricard M. Carles, en la qual beneirà i imposarà la cendra.

• **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI DE BARCELONA.**— El 14 de febrer, a les 18.30, Mn. Francesc Nicolau (sotsdirector del Museu Geològic del Seminari i professor de Filosofia de la Natura a la Facultat de Filosofia de la URL) parlarà sobre *Origen de la vida sobre la Terra*. C/ Diputació, 231, tel. 934 541 600.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— El 16 de febrer, a les 11.00, celebració comunitària de la Penitència i eucaristia a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè. Més informació: tel. 932 181 005 i 606 229 630.

• **V CICLE DE CONCERTS DE CORALS UNIVERSITÀRIES.**— El proper concert serà el 16 de febrer, a les 21.00, després de la missa de les 20.00 on la formació musical interpretarà algunes peces musicals. L'actuació anirà a càrrec del cor de la Universitat Pompeu Fabra, dirigit per Enric Azuaga. Lloc: parròquia Sant Ramon de Penyaforat.

• **CENTRE CULTURAL MARATA.**— El 17 de febrer concert del Quintet Almodis a la parròquia de Santa Coloma de Marata - Les Franqueses del Vallès. Tel. i fax 938 493 104.

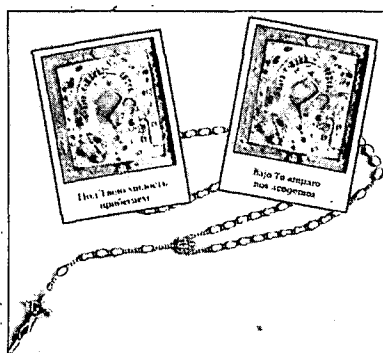
• **PARRÒQUIA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— El 17 de febrer, a les 19.00, conferència d'Eliseu Vila (president de la Comissió Cristiana Evangèlica) sobre *Voldríem veure Jesús*. A les 19.45,

CAMPANYA DEL ROSARI

Per cada donatiu de 6 € que ens envieu, rebreu el llibret *Bajo Tu amparo nos acogemos* i nosaltres n'enviarem un altre a Rússia en nom vostre. També rebreu un rosari beneït pel Sant Pare.

Amb la col·laboració de tots, aviat haurem enviat milions de llibrets a l'Europa de l'Est

Ajuda a l'Església Necessitada. Associació Pública Universal de la Santa Seu
Filial: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763
c/c: 0049-1806-91-2110636317 - BSCH - Barcelona

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans persones grans

Ajudeu-nos, si us plau, a fer el bé
(2100 0681 01 0200194299)

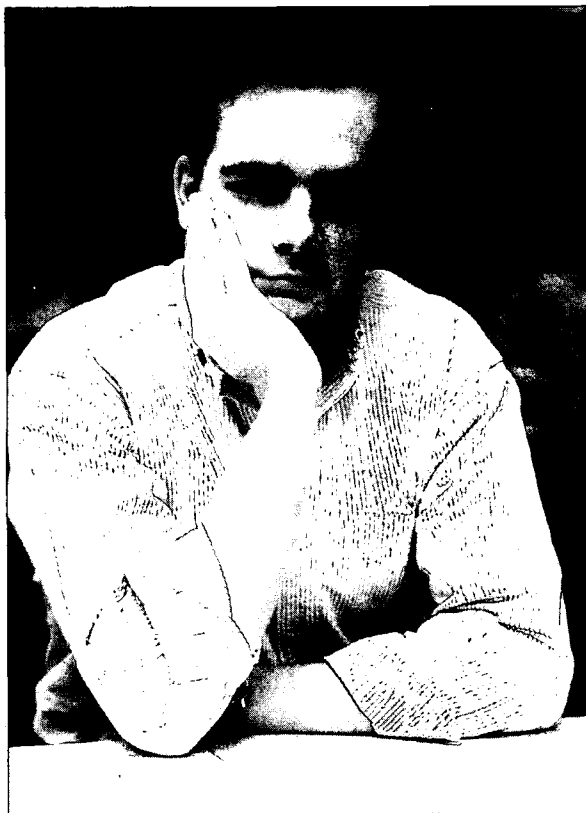
NIF: G-08862781 Els donatius desgraven un 20% del total a la declaració de l'IRPF. (Llei 30/1994).
www.residenciapmiralles.org e-mail: persones@teleline.es

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

Li agrada escriure. Se li nota. I ho fa de forma brillant, emprant un llenguatge senzill i sense estridències, que arriba al lector i li toca el cor. Molt a l'estil de Martín Descalzo, el gran periodista catòlic espanyol de tots els temps. Tot i que ell no ho vulgui reconèixer, té tots els punts per ser-ne el successor. Als seus 26 anys, Álex Navajas acaba de guanyar precisament el II Premi Martín Descalzo, convocat per la revista «Católicos del Siglo XXI» per fomentar l'article curt de temàtica religiosa. Actualment treballa a la secció de Religió del diari «La Razón», col·labora amb la Ser Valdepeñas i fins i tot prepara una novel·la. No es pot negar que li agrada l'acció, com al gran Martín Descalzo, sempre embrancat a anunciar als quatre vents la Bona Nova de Jesús.

Álex Navajas, guanyador del II Premi Martín Descalzo de periodisme religiós

«Ens calen comunicadors que sàpiguen transmetre Crist amb habilitat i sense embuts»

—Segur que no són pocs els que veuen en vostè el successor de Martín Descalzo, com li escau aquesta responsabilitat?

—Crec que aquesta pretensió encara és massa elevada. La veritat, jo no puc considerar-me'n successor. Em quedaria encara molt camí per arribar al seu nivell. Martín Descalzo va deixar el llistó molt alt, i només s'hi pot arribar a base de tenacitat i constància. L'important no és que surti un successor de Martín Descalzo, sinó molts successors. Calen comunicadors a l'Església, i la capacitat de transmetre amb un llenguatge actual i alhora viu com l'Evangeli, no pot dependre d'una persona, ni tan sols d'unes persones. A cada ciutat, a cada diari hi hauria d'haver un Martín Descalzo, un Fulton Sheen, un Vittorio Messori, un C. S. Lewis que sabessin transmetre Crist amb habilitat i sense embuts.

—Amb només 26 anys ja ha estat finalista i guanyador en les dues edicions dels premis Martín Descalzo, quin és el secret?

—Els grans escriptors sempre repe-

teixen que és fonamental llegir molt per escriure bé. I Martín Descalzo deia que ell «escrivía com parlava», i per això resulta tan proper quan et capbusses en la lectura dels seus llibres. Crist parlava en paràboles, i per això el món l'entenia. Sembla que es podria deduir que hi ha una relació molt estreta entre la senzillesa a l'hora de parlar i escriure i ser acceptat pel lector. Els catòlics tendim moltes vegades a emprar un llenguatge tan elevat i complex que, si ens aturem a pensar-ho, ni nosaltres mateixos no ens entenem. Per què no tornem a la senzillesa de les paràboles?

—Què l'ha portat a dedicar-se a un camp tan específic com el de la informació religiosa?

—Més que un «què», hi ha un «qui»: Álex Rosal, un periodista de Barcelona, director del suplement *Fe y Razón*, on col·laboro ara, el qual, des del primer moment, no ha fet més que donar-me suport. Crec que la diferència entre els periodistes catòlics i altres que no ho són ha de ser la caritat, la unitat i el suport que regni entre ells. No vivim

moments adients per anar per lliure com franc tiradors...

—Què ha d'aportar l'Església d'avui als mitjans de comunicació?

—Cal, segons el meu entendre, professionalitat. Els catòlics tenim de vegades la fatal idea de «com que ho faig per Déu, surtin les coses com surtin, ja està bé perquè la meua intenció és bona». Es troba a faltar ànsia, lluita, sentit comú, i potser sobren actituds pies i còmodes. Per això el periodisme catòlic és, amb freqüència, flonjo, dolçàs i mel·líflu.

—Va guanyar el premi amb un article dedicat a l'eutanàsia, amb un fort component d'opinió, totalment contrària a la dominant. Nota, quan escriu, la pressió de la cultura secularitzada d'avui?

—Crec que això ho notem tots els catòlics quan, cadascú al seu lloc, mira d'acomplir la voluntat de Déu. Però això no ens ha d'acoquinar, sinó llençar-nos a imitar Crist. Malament quan tot són copets a l'esquena...

Samuel Gutiérrez

Que Déu els doni la pau

El problema d'Israel i Palestina fa més de mig segle que s'eternitza. En aquest temps les diverses guerres, l'exèrcit d'uns i el terrorisme dels altres han provocat milers de morts. Ara ja fa més d'un any que la situació empitjora. Sovint s'ha dit que al darrere de tanta violència hi ha grans diferències religioses i de nacionalitat, que són dos pobles massa diferents per viure junts. Però ben mirat, l'actitud d'aquests que s'enfronten amb tanta ràbia presenta moltes més similituds que diferències. Uns i altres coincideixen a voler imposar allò en què creuen per la violència, i es regeixen per la primitiva llei de la venjança, que encara genera més odi. Els extremistes d'un bàndol i altre comparteixen, doncs, la mateixa manera de fer i de pensar: no desitgen la pau, sinó vèncer i esclafar l'altre.

La veritable antítesi no es troba tant entre els israelians i els palestins. Al Pròxim Orient la veritable diferència es troba entre els qui creuen en la guerra i els qui creuen en la pau, que tant poden ser d'un poble com de l'altre. Dissortadament la via dels violents —palestins o israelians— és la que s'ha imposat, i mentre sigui així, mentre no prevalgui la mentalitat dels qui realment volen aturar la guerra, difícilment sentirem a parlar de pau a Palestina i Israel.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Veus d'ahir

Més d'un amic m'ha comentat els dos reportatges que el programa 30 minuts de TV-3 ha dedicat als *nens de la guerra*, la nostra, la que va acabar el 1939. Han estat un seguit de testimoniatges acusadors contra els vencedors, contra determinades institucions i —el més dolorós per a nosaltres— contra algunes monges i alguns capellans. Se'ls han atribuït maltractaments greus als petits i a les seves mares, canvis de la filiació legal, coaccions en les pràctiques religioses... Les persones que han aparegut a la petita pantalla, l'emotivitat dels seus records i l'ambientació gràfica que els acompanyava concedien veracitat a les seves paraules. Potser hi faltava —a diferència d'anteriors programes d'aquest tipus sobre el nostre passat— l'aportació d'historiadors que situessin i delimitessin el tema. Cal tenir en compte, lògicament, les circumstàncies d'aquell moment, marcat per una espiral de violències recíproques a totes dues bandes. Tot amb tot, han estat dos documents interpelladors per a nosaltres. Dol que tot allò pogués produir-se sense cap denúncia profètica. Si més no, i de cara al present, ens cal comprendre que els supervivents d'aquella tragèdia hagin volgut trencar un silenci massa llarg i que desitgin, ells també, salvar de l'oblit els noms i l'honor de les seves víctimes.

Aquestes emissions m'han coincidit amb la lectura de dos llibres que tinc entre mans aquests dies i que, aprofitant l'avinentsa, em permeto de recomanar.

El primer, del pare Hilari Raguer, ja fa prop d'un any que va sortir. El seu títol és *La pólvora y el incienso*. Es tracta, diu en el pròleg Paul Preston, de «l'estudi més profund i equilibrat sobre el paper de l'Església

catòlica en la gestació, el transcurs i el període posterior de la guerra civil». Malgrat que estem parlant de més de seixanta anys enrere, aquest llibre encara pot ajudar a entendre fenòmens actuals. La distància, a més, pesa a favor d'una visió contrastada, lliure d'apassionaments.

L'altre llibre és *Dies de memòria/1938-1940*, de Joan Triadú. En aquest dietari, moltes coses que Raguer exposa com a historiador, amb visió de conjunt, ens són ofertes tal com eren percebudes, dia a dia, per un adolescent d'extraordinària sensibilitat. És un llibre que es fa llegir i que ens fa pensar. Vull ressaltar, com una invitació a l'esperança, un dels aspectes que més m'ha colpit d'aquest dietari: mentre la repressió més dura es cobreix amb la capa de la creu, mentre abunden els silencis i les submissiions servils, mentre són tantes les actituds eclesials que escandalitzen... l'autor inicia un procés de descobriment i de maduració de la seva fe catòlica. Aquest exemple de discerniment en condicions extraordinàriament difícils, porta un missatge als desencisats dels nostres dies: mai no som totalment presoners de les circumstàncies adverses... la força creativa de l'Esperit Sant pot transpuntar en qualsevol moment.

Ara mateix

Rauxa

ELS NENS DE SIERRA LEONE NO VAN A ESCOLA, VAN A LA GUERRA

A Mans Unides hem aconseguit reinserir-ne 3.000, però
encara en queden 20.000. Els pots donar un cop de mà, tu?

SI VOLS LA PAU, REBUTJA LA VIOLÈNCIA

www.mansunides.org

Tel.: 93 487 78 78

Fes-te'n soci! truca'ns!